

BULLETIN

číslo 7 | 23. července 2015 | ročník XVIII | celostátní vydání | měsíčník

99 Kč | www.kn.cz

KONKURSNÍ NOVINY

SPOLEHLIVÝ PRÁVNÍ ZDROJ

ROZHOVOR: ING. KAREL HAVLÍČEK
ELEKTRONICKÁ EVIDENCE TRŽEB

TÉMA: VLÁDA ZÁKONA,
NEBO VYHLÁŠEK?

»str. 8 **Změny exekučního řádu**
se nepříznivě dotknou
věřitelů i dlužníků,
upozorňuje EK ČR

»str. 15 **Věřitel dnes není**
schopen kvalitu
insolvenčního řízení
nijak významně ovlivnit

»str. 22 **Zákaz působení osob**
v insolvenčním řízení
ve statutárních
orgánech

»str. 32 **Z veřejných prostředků**
proteklo za osm let
do firem z daňových rájů
nejméně 244 miliard...

PROKONZULTA

Jednička na poli dražeb

Společnost **PROKONZULTA, a. s.** je číslo jedna na poli dražeb v České republice.

Nabízí služby v oblasti:

- Dobrovolných veřejných dražeb
- Nedobrovolných veřejných dražeb
- Elektronických dražeb

Realizujeme již od roku 2000
detailní a komplexní přípravu dražeb,
včetně případného zajištění služeb soudních znalců
nebo právní a daňové podpory navrhovatelů.

Společnost PROKONZULTA, a. s.
rychle a transparentně zpeněžuje majetek.
Tím je dosahováno maximálních možných výnosů ve prospěch
dražebních věřitelů.

PROKONZULTA, a. s. je držitelem rekordu v dosažené částce v rámci jedné dražby
areál Zbrojovka Brno, vydraženo za 707 mil. Kč

**PROKONZULTA, a. s. zpeněžila majetek
ve veřejných dražbách již za 5,3 mld. Kč**

**CHCETE ZPENĚŽIT
MAJETEK?**

**Kontaktujte
www.prokonzulta.cz**

Insolvence, exekuce a rozdělení teritorií

Začátkem příštího měsíce vstoupí v platnost vyhláška, která bude od insolvenčních správců mimo jiné vyžadovat, aby na svých provozovnách byli osobně přítomni. Mnozí insolvenční správci si totiž podle ministerstva spravedlnosti zakládají fiktivní pobočky, kde není žádný právník, a to jen proto, aby získali co nejvíce dlužníků, kterým ale neposkytují očekávaný servis. V konečném důsledku to znamená, že insolvenční správci již nebudou moci působit prostřednictvím svých poboček kdekoli v České republice, ale jen někde.

Opačná situace je u exekutorů. U nich o případném zavedení teritoriality, místní příslušnosti, ministerstvo spravedlnosti zatím neuvažuje. A to i přesto, že většina exekutorů je pro a vláda v minulých dnech schválila senátní návrh novely exekučního řádu, který místní příslušnost soudních exekutorů podporuje. Pokud by senátní návrh prošel celým legislativním procesem a získal by zelenou, jednotlivé případy by exekutorům přidělovaly soudy podle přesně daných pravidel místo toho, aby si věřitelé mohli svého exekutora svobodně vybrat jako doposud. Zatím to není jisté a jisté není ani to, jak by se teritorialita osvědčila. Proto Exekutorská komora ČR navrhuje kompromisní řešení – model takzvané nepravé teritoriality. Ten by umožnil vyzkoušet si místní příslušnost nejdříve v praxi a teprve až poté, co by se osvědčila, by se mohlo postupně dospět k plné teritorialitě. Model nepravé teritoriality by mohl zmírnit rizika spojená se zavedením zcela nového institutu do exekučního práva. O tom, že je třeba se k teritorialitě dopracovat postupně, začalo uvažovat i ministerstvo spravedlnosti.

Teritorialita na straně jedné a celostátní působnost na straně druhé ale nejsou dnes hlavním problémem exekucí a případně i insolvencí. Zapomínat by se totiž nemělo ani na ty, o jejichž peníze tu jde, tedy na věřitele a konec konců i dlužníky. Bez nich se insolvenční řízení ani exekuce neobejdou a diskuze o tom, kolik je třeba poboček a kde všude má exekutor působit, by bez nich neměla smysl. Je smutné, že zajištění věřitelé dnes získávají v insolvenčním řízení v průměru kolem 25 procent a nezajištění kolem tří procent z celé pohledávky, což u těch druhých často nestačí ani na úhradu nákladů insolvenčního řízení. V souvislosti s exekucemi se zas nemluví o příčinách vysoké zadluženosti občanů České republiky, kterou v posledních letech Exekutorská komora ČR ve svých statistikách zaznamenala. Tak například jen za poslední dva roky má více než 300.000 obyvatel ČR více než tři exekuce a téměř 100.000 obyvatel ČR více než 10 exekucí. Jde opravdu o marginální problém? Nejspíše ano, protože hlubší odborná diskuze na toto téma, jak konstatuje i Exekutorská komora ČR, stále chybí.

Karel Žitek
šéfredaktor

Karel Žitek

KONKURNÍ NOVINY

Vycházejí elektronicky dvakrát měsíčně jako Newsletter a jednou měsíčně v tištěné podobě jako Bulletin. **Vydává:** COOPER PRESS, spol. s r.o. **Redakce:** 602 00 Brno, Čechyřská 419/14a, e-mail: knredakce@kn.cz **Ředitel:** Pavel Mikulénka, mobil: 774 629 923, e-mail: p.mikulenka@kn.cz **Šéfredaktor:** Karel Žitek, mobil: 607 551 383, e-mail: zitek@kn.cz **Manažerka inzerce:** Hana Kratochvílová, mobil: 723 467 405, e-mail: kratochvilova@kn.cz **Grafická úprava:** Dalibor Knotek **Registr. značky:** 03/97 OK **Tiskne:** International mail service, s.r.o. **Rozšiřují:** Mediaprint&Kapa a společnosti PNS, a.s. **Distributor:** Česká pošta, s.p. Podávání novinových zásilek povolila Česká pošta, s.p., Odštěpný závod Západní Čechy, ředitelství v Plzni, č. j. P2-222/98 ze dne 6. 11. 1998. Názory a stanoviska otiskované v těchto novinách nemusí vždy odpovídat názorům a stanoviskům redakce. Vydavatel si vyhrazuje právo publikované materiály zveřejnit na internetu, adresa: www.kn.cz. MKČR E 12417. ISSN 1213-4023.

» 1 Editorial

» 2 Rozhovor

Ing. Karel Havlíček
Elektronická evidence tržeb
napomůže tomu, že se daně nezvednou,
ale budou se vybírat

» 5 Naše téma

JUDr. Oldřich Řeháček
Vláda zákona, nebo vyhlášek?

» 8 Exekuce

Změny exekučního řádu se nepříznivě
dotknou věřitelů i dlužníků, upozorňuje EK ČR
K zavedení teritoriality u exekutorů
se musíme dopracovat postupně,
tvrdí Robert Pelikán

AMSP ČR navrhuje kompromisní
řešení místní příslušnosti exekutorů

» 13 Naše anketa

Insolvenční správci k novele zákona

» 13 Výběr z judikatury

NS ČR k nákladům řízení jako
pohledávce v insolvenčním řízení

» 15 Rozhovor

Věřitel dnes není schopen kvalitu
insolvenčního řízení nijak významně ovlivnit

» 19 Insolvenční poradna

Dlužník vlastní nemovitost, která
je předmětem zajištění, prvním zajištěním
věřitelem je nezletilé dítě dlužníka...

» 20 Legislativa

Nepotivý záměr dlužníka v oddlužení
a v reorganizaci

» 21 Insolvence

Trestní praxe v insolvenčním řízení

» 22 Insolvence

Zákaz působení osob v insolvenčním
řízení ve statutárních orgánech

» 22 Dražby

Jaká je úloha profesních společenstev
a jsou e-aukce e-dražby jediným
účinným prostředkem zpeněžení?

» 23 Legislativa

Kvalifikované vyjádření ke kvalifikované výzvě
soudu podle občanského soudního řádu

» 24 Úvaha

Pýcha předchází pád... III.

» 26 Legislativa

Komentář k § 293 insolvenčního zákona

» 27 Insolvence

Insolvenční správce vs. podnikatel

» 28 Insolvence

Povinnosti podnikatele vůči
insolvenčnímu správci

» 30 Legislativa

Ministerstvo zvyšuje dohled nad
exekutory a insolvenčními správci

» 32 Ekonomika

Z veřejných prostředků proteklo za osm let
do daňových rájů nejméně 244 miliard

» 34 Dražby

Elektronické dražby jsou na vzestupu

» 34 Úvaha

Náš sloupek

Hovoříme s předsedou představenstva Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR doc. ing. Karlem Havlíčkem, Ph.D.

ELEKTRONICKÁ EVIDENCE TRŽEB NAPOMŮŽE TOMU, ŽE SE DANĚ NEZVEDNOU, ALE BUDOU SE VYBÍRAT...

OD ZAČÁTKU ROKU 2016 MÁ BÝT V ČESKÉ REPUBLICE POSTUPNĚ SPUŠTĚNA ELEKTRONICKÁ EVIDENCE HOTOVOSTNÍCH TRŽEB ZA PRODEJ ZBOŽÍ A SLUŽEB. JE TO MODERNÍ SYSTÉM RYCHLÉ KOMUNIKACE MEZI PODNIKATELI A FINANČNÍ SPRÁVOU ČR. CO PODNIKATELÉ SOUDÍ O ELEKTRONICKÉ EVIDENCI SLUŽEB, O TOM JSME HOVOŘILI S PŘEDSEDOU PŘEDSTAVENSTVA ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR DOC. ING. KARLEM HAVLÍČKEM, PH.D.

TEXT: KAREL ŽÍTEK, FOTO: KN

Na základě výsledků průzkumu jsme se rozhodli elektronickou evidenci podpořit

Jak se podnikatelé dívají na elektronickou evidenci tržeb?

Dělali jsme průzkum na vzorku přibližně tisíce podnikatelů. Z průzkumu vychází, že přibližně 40 procent dotázaných je pro elektronickou evidenci tržeb, 40 procent je proti a přibližně 20 procent jsou ti, kterým je to jedno. Zaměřili jsme se na skupinu těch, kteří byli proti. Ta je v podstatě rozdělena na dvě části. První část jsou ti, pro které by to byl objektivně logistický nebo technický problém. To znamená, že jsou v pohybu, ergonomicky jim to nesedí, prostě jim to komplikuje život. Mnozí z nich ale byli i ti, kteří přesně nevěděli, co to bude technicky znamenat. Těch se jednoznačně zastáváme a snažíme se pro ně vyjednat buď výjimky, nebo částečný odklad. Další část z těch 40 procent byli ti, kteří se pohybují v šedé zóně. Pro ně by byl problém v tom, že by museli vše natvrdo přiznávat. Jednoznačně říkám, že těch se zastávat nemůžeme. Na základě výsledků průzkumu jsme se rozhodli elektronickou evidenci podpořit za předpokladu, že u skupiny, která potřebuje určité vyšší zastání, protože by to pro ni byl problém, nebude elektronická evidence tržeb zavedena hned a budeme diskutovat, kdo ji bude či nebude mít. Současně pro ni bude zavedena určitá úleva ve formě slevy na dani, zejména DPH, a bude ji kompenzována částka, za kterou hardware koupí. Navíc to nenaruší vztah mezi spotřebitelem a prodávajícím, tedy nebude povinnost brát si účtenku. To byly zásadní připomínky. Pokud toto bude naplněno, což tak skutečně vypadá, tak můžeme tvrdit, že většina malých a středních podniků bude pro elektronickou evidenci tržeb.

Jak se na elektronickou evidenci tržeb podniky a živnostníci připravují?

Poté, co jsme přibližně jeden rok velmi intenzivně vyjednávali s ministerstvem financí podmínky, se dnes hlavně soustředíme na to jak firmy připravit a jaký hardware a software by měly mít, pro koho bude a od kdy

to bude. Dnes si pouze uvědomují, že je něco takového zřejmě nemine, ale jinak mají zmatek v tom, co je čeká. My jsme za tím účelem zřídili speciální server www.eltrzyby.cz. Nestranně informujeme o všem, co se s elektronickou evidencí tržeb děje, ve smyslu jaké jsou změny, jak vypadá zákon, jak vypadají připomínky zákona, od kdy to bude, pro koho to bude. Ukazujeme tam zjednodušeně pro jaký typ provozoven se hodí ten který hardware, aniž bychom preferovali nějakou značku. Ukazujeme, jak přibližně vysoké budou náklady, co to pro firmy bude znamenat ve smyslu připojení. Současně jsme zřídili poradnu kam chodí několik desítek dotazů denně, na které odpovídáme. Všechno je zdarma a o informace je obrovský zájem, měsíčně máme 30 tisíc návštěvníků a na podzim očekáváme přes 100 tisíc. I proto chystáme call centrum.

Kolika podnikatelů se elektronická evidence tržeb bude týkat?

Předpokládané číslo je 300 tisíc. Ale pozor, z nich je většina těch, kteří to již mají. To jsou všichni ti, kteří v maloobchodě, velkoobchodě, případně v restauracích mají podobný systém, přičemž připojení na evidenci bude pro ně jen malý zásah. Mezi nimi je ale i mnoho těch, kteří nemají nic, kteří si budou muset pořídit buď nový přístroj, nebo použít stávající hardware, který mají ve firmě a připojit se na elektronickou evidenci tržeb. Odhadujeme, že jich je několik desítek tisíc, ale přesná čísla nemáme.

Budou mít nějací živnostníci výjimku?

To je důležitá otázka, řekl bych zásadní, protože dneska se v rámci různých diskuzí začínají projevovat více emoce než racionalita. Je nám vyčítáno, že vyjednáváme výjimky. Ovšem my nechceme výjimky pro konkrétní segment. Chápeme, že v rámci restaurací není možné jedné říci ano a druhé ne. To bychom chápali jako diskriminaci.

Doc. ing. Karel Havlíček, Ph.D.

"Pokud normální člověk neuzná, že když bude mít o 6 až 11 procent lepší cenu a za to jen vytuká, co prodal, nota bene na přístroji, který bude mít z části zadotován, tak to pro něho nemůže být horší situace," říká Karel Havlíček.

Na druhou stranu říkáme, že v počáteční fázi se elektronická evidence tržeb nemůže udělat naráz, je třeba zavádět segment od segmentu a některé živnosti nechat na později nebo je úplně vynechat. Ale nikoliv tak, že v dané živnosti jeden živnostník bude elektronickou evidenci tržeb mít a druhý ne. Jenom říkáme, že v tuto chvíli je zbytečné ji zavádět například u řemesel. Zprvu proto, že pro státní rozpočet to nebude žádný velký příjem, protože pokud někdo podvádí, bude podvádět i když ji bude mít. A za druhé. Pokud někdo vystavuje jednu účtenku denně, tak se nedomníváme, že by měl být v první nebo ve druhé, takzvané testovací vlně. Teprve poté, co vyzkoušíme živnosti, kde to je z našeho pohledu nezbytné, kde skutečně vytavují stovky a tisíce účtenek denně, tak to vyhodnotíme, řekneme si jaký to mělo přínos, co jim zkomplikovalo život, jakým způsobem funguje přenos dat, jestli systém kolabuje či nekolabuje, řekneme si které další segmenty ano či ne. Nebylo to tady 25 let, tak nevím, proč bychom šmahem měli elektronickou evidenci tržeb zavést pro všechny, když to ještě není vyzkoušená věc. Navíc neberu argument, když někdo říká, že všichni musí mít stejná pravidla. To zní hezky, ale je to utopie. V podnikání ani nemohou být stejná pravidla – jsou zde různé typy daní, tisíce regionálních výjimek, oborové regulace, různé investiční pobídky. Nesnažme se vytvářet absolutně rovný režim v prostředí, které není zcela rovné. V tuto chvíli třeba intenzivně vyjednáваме pro restaurace 15procentní a dokonce zkoušíme i 10procentní DPH a nezaregistroval jsem, že by například řemeslníci protestovali. Neděvejme

se na to tak, že když mi někdo něco vezme, že to musí vzít i sousedovi. S odstupem si to vyhodnotíme a teprve poté směřujeme dál.

Někteří politici tvrdí, že elektronická evidence tržeb je pro malé podnikatele zbytečná byrokratická zátěž a zvyšuje náklady. To údajně může řadu živnostníků přivést do existenčních potíží. Budou drobní živnostníci krachovat?

Obdobnou diskuzi je třeba odstínit od politických názorů. Mně je popravdě úplně jedno, co říká ta či ona politická strana. To je naprosto nepodstatné, protože politici si vyměňují karty. Politici mají jediný zájem – "sestřelit" toho, kdo je u moci. A když ten, kdo je nyní u moci, bude na druhé straně v opozici, tak se bude logicky snažit "sestřelit" toho, kdo u moci bude. Jejich názory jsou nerelevantní, neracionální a jejich ambicí je rozhodovat a mít vliv, nikoliv pomoci konkrétnímu prostředí. Pro ně je to krásný politický nástroj. Já jim to nevyčítám, to je normální, politici se takto chovali odnepaměti. Troufám si tvrdit, že napříč asociacemi, svazy je názor zavést elektronickou evidenci tržeb v zásadě jednotný, i když se třeba lišíme názorem na výjimky.

Kolik elektronická evidence tržeb bude stát a kolik peněz naopak přinese?

To je otázka spíše pro ministerstvo financí. Já jsem v těchto úvahách rezervovanější, protože tu padají cifry 10, 12, 13 miliard korun. Podle mého názoru je méně

**Nestranně
informujeme
o všem,
co se s elek-
tronickou
evidencí
tržeb děje**

Neberu argument, když někdo říká, že všichni musí mít stejná pravidla

podstatné, kolik to přinese v prvním, druhé či třetím roce. My jenom tvrdíme jedinou věc. Jsme v 21. století, v roce 2015, a bojovat proti elektronizaci je boj s větrnými mlýny. Tak jako existuje a nemine nás elektronické mytné, tak jako si dnes vyřizujeme většinu objednávek elektronicky, tak jako veškerá komunikace se státní správou na úrovni podání všech dokumentů, hlášení a tak dále bude pouze na elektronické úrovni, tak nás neminou ani elektronické tržby. Jinými slovy dojde k zpřehlednění systému, tím spíše v době, kdy extrémně roste počet transakcí. Pro podnikatele to bude v určité fázi jednodušší, protože jejím prostřednictvím se přehledně podívají do všech svých tržeb. Budou, když to šikovně nastaví, mít i sjednocený pohled na daň z příjmu, na všechny další odvody, nebudou je okrádat jejich vlastní zaměstnanci. Z mého pohledu lze vytěžit pro firmu výrazně víc, než jenom to, že odešle tržbu. Kolik se vybere navíc je odpovědnost ministerstva financí. Nás zajímá hlavně to, jaký efekt či případně negativní dopad to bude mít na podnikatele. A opakuji, že pokud ministr Babiš dodrží naše dohody, budou přínosy v čase vyšší.

Budou podnikatelům kompenzovány jejich náklady spojené se zavedením elektronické evidence tržeb? Hovoří se o pěti tisících...

Dohodli jsme s ministerstvem financí, že se pro OSVČ, což jsou právě ti, kterým nejvíce vadil náklad navíc, se

udělá pětitisícová úlitba ve smyslu odečtu od daňové povinnosti. Nikoliv od základu daně, ale přímo od toho, co se mělo odvádět na dani. Bude to částka pět tisíc korun, přičemž pokud si někdo pořídí přístroj za tři tisíce korun, tak si odečte o něco více, pokud si pořídí za sedm tisíc korun, tak si odečte o něco méně. Byli bychom raději, kdyby to byla částka dvojnásobná – 10 tisíc korun. Nicméně respektujeme, že je to nějaká kompromisní dohoda. Ono je vždycky potom jednoduché kritizovat, co jsme ještě všechno měli vyjednat, ale ta jednání nebyla jednoduchá. Když jsem viděl první představu ministerstva financí a srovnám ji s tím, jak to dopadlo, tak i když mám mnoho připomínek, tak je to pro podnikatele o tři stupně lepší, pohodlnější a řekl bych i akceptovatelnější.

Uvažuje se o tom, že se DPH sníží z 21 na 15 procent?

V tuto chvíli je to slib, že se půjde z 21 na 15 procent, což považuji za jedno z nejzásadnějších sdělení. Přece normální podnikatel chce, aby mohl prodávat levněji, tím pádem aby měl nižší daň z přidané hodnoty. V tuto chvíli už je na stole, že to bude o šest procent méně a my dále říkáme, pojďme na 10 procent, tak potom by to bylo až o 11 procent. Těch 10 procent není plně vyloučených, byť asi ne hned. Pokud normální člověk neuzná, že když bude mít o 6 až 11 procent lepší cenu a za to jen vyťuká, co prodal, nota bene na přístroji, který bude mít z části zadotován, tak to pro něho nemůže být horší situace.

Asociaci malých a středních podniků a živnostníků ČR nalezneme v sousedství stanice metra Křižíkova v Praze Karlíně.

Většina rozumných podnikatelů, se kterými se bavíme, s tím nemá vůbec žádný problém a naopak říká, že jim pomůže pokles DPH.

Důležité je nejen lepší výběr daní, ale narovnání podnikatelského prostředí, že ti, co řádně platí daně, budou mít stejné podmínky jako ti nepoctiví a budou jim moci konkurovat...

Že by elektronická evidence tržeb byla průkopníkem toho, že se současný stav zcela narovná, si nemyslím. Když někdo chce podvádět, tak to nevyřeší jenom elektronická evidence tržeb. Je jen jedním krokem k tomu, že se podmínky srovnají. Na druhou stranu je třeba tento argument respektovat, protože je velké množství podnikatelů, které má problém s tím, že musí zdanit všechno, protože "jede" na informační systémy, na režim, který je zcela průhledný a čistý, a někteří jiní podnikatelé nezaplatili nikdy ani korunu. Tady musím uznat, že tento argument má své opodstatnění. Tím spíše, že chci, aby byla

dodržena dohoda, kterou jsme s panem ministrem financí, když nastupoval, uzavřeli, že se daně nezvednou, ale že se daně budou vybírat. Podotýkám důrazně ode všech, protože malé firmy rozhodně nejsou zdrojem díry ve státním rozpočtu. Jinými slovy, my nemůžeme v tuhle chvíli být ti, kteří budou říkat nezvedat a současně nevybírat. Mohu sice takto populisticky křičet a nepochybně bude nemálo těch, kteří mi zatleskají a prohlásí – ten to říká nádherně, ale garantuji vám, že by se zvedly daně, což konečně premiér řekl zcela jasně. Pokud je člověk jenom trošku rozumný, tak přece musí chtít, aby se určité daně vybraly, protože jsou naopak základem pro to, že budeme mít solidní ekonomický růst, že budeme mít stabilní prostředí a to nejenom pro nás, ale i pro naše děti. Člověk se prostě nemůže tvářit tak, že chce všechno. Zásadním cílem je daně nezvyšovat. A my budeme tlačit na to, aby se daně snižovaly. A jestliže výměnou za to bude elektronická evidence tržeb, pak to považuji za dobrou dohodu, která pomůže všem seriózním podnikatelům.

Pro OSVČ se udělá pětitisícová úlitba ve smyslu odečtu od daňové povinnosti

NAŠE TÉMA • NAŠE TÉMA • NAŠE TÉMA • NAŠE TÉMA • NAŠE TÉMA

VLÁDA ZÁKONA, NEBO VYHLÁŠEK?

DNE 30. 4. 2015 VYŠLA VE SBÍRCE ZÁKONŮ ČR VYHLÁŠKA Č. 101/2015 SB., KTERÁ S ÚČINNOSTÍ OD 1. 8. 2015 NOVELIZUJE VYHLÁŠKU Č. 355/2013 SB. O ÚŘEDNÍCH HODINÁCH PROVOZOVNY, O OZNAČOVÁNÍ SÍDLA A PROVOZOVNY A O ČINNOSTECH, KTERÉ JE INSOLVENČNÍ SPRÁVCE POVINEN ZAJIŠŤOVAT V PROVOZOVNĚ.

TEXT: JUDR. OLDŘICH ŘEHÁČEK, FOTO: KN

Nelze přitom než konstatovat, že tato vyhláška je učebnicovou ukázkou nepochopení smyslu a účelu podzákonné normotvorby. Ta nemá a ani nemůže sloužit k výkladu zákona (v daném případě zákona č. 311/2007 Sb., o insolvenčních správcích). Tím by totiž došlo k nepřipustnému zásahu jak do moci zákonodárné, tak do moci soudní, která již výklad zákona podala (viz níže). Zákonnou normu může měnit jen zákonodárce, nikoliv exekutiva, a to dokonce i kdyby k tomu byla zákonodárcem (protiústavně) zmocněna.¹⁾

Vyhláška č. 101/2015 Sb. nerespektuje výklad zákona o insolvenčních správcích zaujatý Občanskoprávním a obchodním kolegiem Nejvyššího soudu ČR. Toto kolegium totiž interpretovalo příslušná ustanovení zákona o insolvenčních správcích tak, že skutečný výkon činnosti insolvenčního správce v jeho sídle a provozovně (provozovně) není podmíněn faktickou přítomností insolvenčního správce.²⁾

Jestliže tedy daná vyhláška vyžaduje „nepřetržitou fyzickou přítomnost insolvenčního správce (ohlášeného společníka) v provozovně po celou dobu úředních hodin“ nelze než konstatovat, že Ministerstvo spravedlnosti (dále jen „ministerstvo“) podzákonným předpisem hodlá čelit „nevyhovující“ interpretaci zákona, kterou podala soudní praxe a pokouší se vyhláškou novelizovat zákonný text. Pro uložení povinnosti osobní přítomnosti správce v provozovně podzákonným předpisem přitom chybí zákonné zmocnění, neboť ust. § 5a odst. 8 zákona o insolvenčních

správcích toto oprávnění ministerstvu nezakládá. Tím se vyhláška ocitá v rozporu s čl. 2 odst. 3, čl. 79 odst. 3 Ústavy ČR a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, když jde o exces moci výkonné při vydávání právních předpisů a ministerstvem předložený text tak de facto popírá dělbu moci ve státě.

Nadto nezapomínejme, že podle čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod mohou být povinnosti ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod. Nejen že v daném případě není splněna formální podmínka v podobě zákonného zmocnění, ale lze silně pochybovat i o tom, je-li splněna materiální podmínka zachování základních práv a svobod. Pokud se totiž „nepřetržitá fyzická přítomnost insolvenčního správce v provozovně po celou dobu úředních hodin“ něčemu podobá, je to trest domácího vězení, jenž spočívá „v povinnosti odsouzeného zdržovat se po dobu výkonu tohoto trestu v určeném obydlí nebo jeho části v soudem stanoveném časovém období“ (§ 60 odst. 3 trestního zákoníku). Jakoukoliv jinou paralelu v českém právním řádu nejspíš nenajdeme, když srovnání s povinností zaměstnance setrvávat na pracovišti není korektní jednak proto, že insolvenčního správce vykonává svou činnost nezávisle, na svůj účet a na svou (neomezenou) odpovědnost, jednak proto, že zaměstnancům na rozdíl od insolvenčních správců není upřeno právo na přestávku a na oběd.

O tom, že takto extrémní omezení osobní svobody, pro insolvenční správce nanejvýš urážlivé, ponižující a ne-

Prospěje insolvenčním řízením, pokud bude insolvenční správce na provozovně „přijímat písemnosti“?

Řízení o zrušení povolení vykonávat činnost insolvenční- ho správce je správním řízením

důstojné, není vyváženo přínosem v podobě zkvalitnění insolvenčních procesů, nepochybuje nikdo, kdo má být jen základní mlhavou představu o rozsahu a povaze činnosti insolvenčního správce. Prospěje insolvenčním řízením, pokud bude insolvenční správce na provozovně „přijímat písemnosti“ namísto toho, aby v terénu zjišťoval stav majetku dlužníka a snažil se všemi silami o zachování provozu dlužníkovy závodu? Je žádoucí, aby insolvenční správce na provozovně „shromažďoval podklady pro insolvenční řízení“, zatímco k soudním jednáním posílá zmocněnce, jímž podle insolvenčního zákona může být jakákoliv svéprávná fyzická osoba bez ohledu na dosažené vzdělání a kvalifikaci? Je smysluplné, aby insolvenční správce na provozovně setrval za účelem „umožnit účastníkům insolvenčního řízení nahlédnout do seznamu přihlášených pohledávek a do dokladů, na jejichž základě byl sestaven,“ když praxe ukazuje, že ti o nic podobného takřka nestojí, protože jsou s to prakticky vše vyčíst z insolvenčního rejstříku? A zaznamenali tvůrci vyhlášky fenomén bezhotovostních převodů a internetového bankovníctví, požadují-li po insolvenčním správci, aby osobně dlel na provozovně kvůli „umožnění proplácení částek určených pro jednotlivé věřitele v rozvrhovém usnesení“? Kdyby to nebylo ze strany ministerstva myšleno zcela vážně, bylo by to až směšné.

Ve vazbě na uvedené je nutno zdůraznit, že mezi základní postuláty právního řádu patří jeho bezrozpornost. Je nepřijatelné, aby jedna právní norma (vyšší právní

síly) svým adresátům určité chování umožňovala a jiná norma (nižší právní síly) to samé chování zakazovala. Logický rozpor, který tímto způsobem vzniká, sice lze odstranit pomocí zvláštních argumentů právní logiky (lex superior derogat legi inferiori), popřípadě použitím dalších interpretačních metod, avšak zároveň je hrubě v rozporu s principem právní jistoty a z něj vyplývajících požadavků.³⁾

Lze dodat, že v právním státě nepochybně postup učiněný ve shodě se zákonem, byť v nesouladu s podzákonným právním předpisem, při existenci dvou odlišných alternativ jednání, před orgány veřejné moci ob stojí (pokud jde o soudy, je toto zakotveno výslovně v čl. 95 odst. 1 Ústavy ČR). Neakceptování tohoto přístupu z jejich strany by bylo čirou svévolí, již by nebylo lze čelit racionálně obhajitelnou argumentací.⁴⁾

Legislativce, žalobce, soudce i kat

Tato na první pohled jasná úvaha má však jeden velký háček, který hraje ve prospěch protiústavního postupu ministerstva a tedy v neprospěch koncepce právního státu. Jím je faktická nemožnost odmítnout dodržování předmětné novely ze strany většiny správců, jakkoliv o její excesivní povaze nemůže být nejmenších pochyb.

Je to z toho důvodu, jelikož ministr spravedlnosti nejen podepisuje vyhlášky upravující činnost insolvenčních správců, ale zároveň rozhoduje o jejich profesním bytí či nebytí, přičemž má v tomto ohledu v podstatě volnou ruku.⁵⁾

Zatímco se totiž soudci, státní zástupci a exekutoři zodpovídají před kárným soudem (jímž je Nejvyšší správní soud), resp. před nezávislou kárnou komisí, potažmo jejím kárným senátem (advokáti), není kárná odpovědnost insolvenčních správců zákonem upravena. Namísto ní je do rukou ministerstva svěřena pravomoc zrušit insolvenčnímu správci povolení vykonávat funkci insolvenčního správce (§ 13 zákona o insolvenčních správcích).

Řízení o zrušení povolení vykonávat činnost insolvenčního správce je správním řízením, které je zásadně neveřejné a písemné. Toto řízení zahajuje ministerstvo (potažmo příslušný referent) ex officio (tedy bez návrhu jakéhokoliv kárného žalobce). Referent, který řízení jménem ministerstva zahájil, v něm též v prvním stupni rozhodne. O opravném prostředku (rozkladu) pak rozhoduje ministr spravedlnosti (na základě nezávazného doporučení rozkladové komise). V této souvislosti je nutno upozornit na ust. § 14 odst. 6 správního řádu, ze kterého vyplývá, že insolvenční správce, se kterým ministerstvo zahájilo řízení o zrušení povolení vykonávat činnost insolvenčního správce, nemá vůči ministrovi spravedlnosti k dispozici námitku podjatosti (když u vedoucího ústředního správního úřadu nepřichází dle uvedeného ustanovení vyloučení z důvodů podjatosti vůbec v úvahu). Případná myšlenka, že zárukou objektivit rozhodování ministra spravedlnosti je rozkladová komise, je absurdní: pokud by totiž byl ministr skutečně podjatý, nemůže mu rozkladová komise jako pouhý poradní orgán zabránit v přijetí určitého rozhodnutí a donutit jej k přijetí jiného.

Nelze tak než konstatovat, že předmětné ustanovení je v rozporu s principem nestrannosti při rozhodování, a jde tedy o zřejmý zásah do práva na spravedlivý proces. Přitom úvaha o podjatosti ministra spravedlnosti - který (jak patrně z jeho životopisu uveřejněném na webových stránkách ministerstva) působil v několika advokátních kancelářích, jejichž členové se zabývají výkonem funkce insolvenčního správce a který proti správcům periodicky mediálně vystupuje - může být jen stěží pokládána za akademickou.

JUDr. Oldřich Řeháček

DRAŽBA POHLEDÁVEK

Realizuje dražbu souboru pohledávek věřitele Obvodní podnik bytového hospodářství v Praze 2, státní podnik "V likvidaci", IČ 00063436.

Popis	Nominál Kč	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas dražby
pohledávky	206 mil.	12,5 mil.	110 mil.	100 tis.	10:00

Dražba se koná www.prokonzulta.cz dne 5.8.2015. Prohlídka se koná 20.7. a 28.7.2015 v 10:00, sraz účastníků – kancelář OPBH Praha 2, Karlovo nám. 7, Praha 2.

DRAŽBA KOMERČ. OBJEKTU V BOHUMÍNĚ

Realizujeme dražbu rozestavěného objektu pro komerční účely, kanceláře a bydlení v centru Starého Bohumína.

Popis	Velikost m²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas dražby
admin.	669	3,950 mil.	4,960 mil.	20 tis.	8:45

Dražba se koná na webu dražebníka www.prokonzulta.cz dne 18.8.2015.

DRAŽBA RD V BOHUMÍNĚ

Realizujeme dražbu RD s dvěma jednotkami 3+1, s upravenou zahradou v klidné okrajové části Bohumína.

Popis	Velikost m²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas dražby
RD	2.107	950 tis.	1,8 mil.	10 tis.	8:30

Dražba se koná na webu dražebníka www.prokonzulta.cz dne 18.8.2015.

Ing. Jaroslav Hradil | 777 817 853 | hradil@prokonzulta.cz

E-DRAŽBA SKLADOVACÍ HALY V KLOBOUKÁCH U BRNA

Realizujeme dražbu betonové skladovací haly.

Popis	Zastavěná plocha m²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas dražby
hala	855	512.000	720.000	10.000	9:00 - 10:30

Místo konání dražby: www.prokonzulta.cz, dne 7.8.2015. Prohlídka dne 4.8. a 5.8. v 10 hodin, sraz účastníků před halou v areálu zemědělského družstva v Kloboukách u Brna.

E - DRAŽBA 2/6 RD V BRNĚ-ČERNOVICÍCH

Realizujeme dražbu podílu 2/6 rodinného domu v Brně.

Popis	Plocha pozemku m²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas dražby
RD 5 + 2	336	900.000	900.000	10.000	9:00 - 10:00

Místo konání dražby: www.prokonzulta.cz, dne 7.8.2015.

Prohlídka dne 4.8. a 5.8. v 11 hodin, sraz účastníků před domem na adrese Štolcova 402/24 Brno.

Mgr. Josef Machů | 605 808 600 | machu@prokonzulta.cz

DRAŽBA rekreačního střediska v k.ú. Hojsova Stráž

Realizujeme dražbu rekreačního střediska, jedná se o soubor tří staveb a pozemků o výměře 10.031 m².

Popis	Zastavěná plocha m²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas dražby
rekreační středisko	1.636	42,720 mil.	44,3 mil.	50 tis.	11:00

Dražba se koná v dražební místnosti v sídle dražebníka, Brno Křenová 26, dne 18.8.2015.

Prohlídka se konají dne 3.8.2015 a 10.8.2015 vždy v 10:00 hod., sraz účastníků na adrese Hojsova Stráž 30, Železná Ruda – Hojsova Stráž

NEDOBROVOLNÁ DRAŽBA

Realizujeme dražbu rozestavěného RD Horní Bludovice, podsklepeno, smíšené zdivo, hospodářská budova, trvalé porosty.

Popis	Celková plocha m²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas dražby
RD	1.759	150.000	300.000	2.000	10:30

Místo konání dražby: www.prokonzulta.cz, dne 6.8.2015. Prohlídka se konají 23.6.2015 v 9:00 hod. a 25.6.2015 v 14:00 hod., sraz účastníků na adrese Horní Bludovice č.p. 288, Horní Bludovice 73937.

E-DRAŽBA

Realizuje dražbu – technologie dílny VETA – 2. část, zařízení a vybavení provozu výroby samolepicích balících pásek, oboustranně potitěných, textilních a PVC izolačních pásek.

Popis	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas dražby
technologie	5.500.000	5.861.050	5.000	09:30

Místo konání dražby: www.prokonzulta.cz, dne 6.8.2015. Prohlídka se konají 21.7.2015 v 13:30 hod. a 29.7.2015 v 13:30 hod., sraz účastníků na adrese Tečovská 911, Zlín, Malenovice 763 02.

Mgr. Klára Odehnalová | 608 718 040 | odehnalova@prokonzulta.cz

PŘÍMÝ PRODEJ pozemků MORAVSKÉ KNÍNICE

Realizujeme přímý prodej pozemků v k.ú. Moravské Knínice, jde o ornou půdu a ostatní.

Popis	Velikost m²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas dražby
pozemek	19.804	není	400 tis.	není	není

Nabídku ceny je nutno zaslat písemně do sídla organizátora PROKONZULTA a.s., Křenová 299/26, 60200 Brno, nejpozději do 30.8.2015.

PŘÍMÝ PRODEJ stavby k.ú. ČESKÁ VES v PODJEŠTĚDÍ

Realizujeme přímý prodej stavby a pozemku v k.ú. Česká Ves v Podještědí, jde o stavbu ke komerčnímu využití.

Popis	Velikost m²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas dražby
nemovitost	658	není	není	není	není

Nabídku ceny je nutno zaslat písemně do sídla organizátora PROKONZULTA a.s., Křenová 299/26, 60200 Brno, nejpozději do 30.8.2015.

PŘÍMÝ PRODEJ pozemků BRNO-BOSONOHY

Realizujeme přímý prodej pozemků v k.ú. Bosonohy, jde o podíly na ornou půdu a lesní pozemky.

Popis	Velikost m²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas dražby
pozemek	35.702	není	300 tis.	není	není

Nabídku ceny je nutno zaslat písemně do sídla organizátora PROKONZULTA a.s., Křenová 299/26, 60200 Brno, nejpozději do 30.8.2015.

E-DRAŽBA RD BABICE NAD SVITAVOU

Realizujeme elektronickou dražbu RD.

Popis	Velikost m²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas dražby
RD	165	550 tis.	686 tis.	5 tis.	10:00

E-dražba se koná elektronicky na www.prokonzulta.cz dne 23.7.2015.

Prohlídka se koná 1.7.2015 a 7.7.2015 v 15:00, sraz účastníků na adrese Babice nad Svitavou č.p. 10.

E-DRAŽBA areál PERTOLTICE POD RALSKEM

Realizujeme elektronickou dražbu areálu.

Popis	Velikost m²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas dražby
areál	72.271	8.990 tis.	22.130 tis.	10 tis.	9:00

E-dražba se koná elektronicky na www.prokonzulta.cz dne 18.8.2015. Prohlídka se koná 28.7.2015 a 3.8.2015 v 15:00, sraz účastníků na adrese Pertoltice pod Ralskem ev.č. 20.

DRAŽBA bytu BRUNICE-HAJNICE

Realizujeme dražbu bytu 2+1.

Popis	Velikost m²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas dražby
byt	58	350 tis.	670 tis.	5 tis.	11:00

Dražba se koná v hotelu U královny Elišky, Malé nám. 117/10 v Hradci Králové dne 24.9.2015.

Prohlídka se koná 8.9.2015 a 15.9.2015 ve 13:00, sraz účastníků na adrese Brunice č.p. 134.

E-AUKCE pozemky PODOLÍ NAD OLŠAVOU

Realizujeme elektronickou aukci pozemků.

Popis	Velikost m²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas dražby
pozemky	8.324	800 tis.	874 tis.	5 tis.	9:00

E-aukce se koná elektronicky na www.prokonzulta.cz dne 17.9.2015.

Prohlídka se koná až po registraci na e-mail: matysova@prokonzulta.cz.

E-AUKCE pozemky ČERNÁ VODA

Realizujeme elektronickou aukci pozemků.

Popis	Velikost m²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas dražby
pozemky	2.633	120 tis.	150 tis.	5 tis.	9:30

E-aukce se koná elektronicky na www.prokonzulta.cz dne 10.9.2015.

Prohlídka se koná až po registraci na e-mail: matysova@prokonzulta.cz.

E-AUKCE novostavba KVĚTNICE

Realizujeme elektronickou aukci novostavby.

Popis	Velikost m²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas dražby
novostavba	158	3.500 tis.	4.000 tis.	10 tis.	10:00

E-aukce se koná elektronicky na www.prokonzulta.cz dne 10.9.2015.

Prohlídka se koná až po registraci na e-mail: matysova@prokonzulta.cz.

E-AUKCE PODMOKLY – DĚLNICKÁ

Realizujeme elektronickou aukci budovy.

Popis	Velikost m²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas dražby
budova	1.140	1.970 tis.	1.945 tis.	10 tis.	9:00

E-aukce se koná elektronicky na www.prokonzulta.cz dne 14.9.2015.

Prohlídka se koná až po registraci na e-mail: matysova@prokonzulta.cz.

E-AUKCE PODMOKLY – BUDAPEŠŤSKÁ

Realizujeme elektronickou aukci budovy.

Popis	Velikost m²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas dražby
budova	895	2.390 tis.	2.355 tis.	10 tis.	9:00

E-aukce se koná elektronicky na www.prokonzulta.cz dne 15.9.2015.

Prohlídka se koná až po registraci na e-mail: matysova@prokonzulta.cz.

E-AUKCE PODMOKLY – TRUHLÁRNA

Realizujeme elektronickou aukci budovy.

Popis	Velikost m²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas dražby
budova	142	602 tis.	640 tis.	5 tis.	10:00

E-aukce se koná elektronicky na www.prokonzulta.cz dne 17.9.2015.

Prohlídka se koná až po registraci na e-mail: matysova@prokonzulta.cz.

Jarmila Matysová | 776 806 022 | matysova@prokonzulta.cz

E-DRAŽBA – RD Zborovy

Realizujeme e-dražbu RD 5+1 s garáží a zahradou ve Zborovech, okr. Klatovy, dům je podsklepený s 1.NP.

Popis	Užitná plocha m²	Nejnižší podání	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas dražby
RD	207	665.000	950.000	5.000	11:00

Místo konání e-dražby: www.prokonzulta.cz, dne 6.8.2015. Prohlídka se uskuteční dne 15.7. v 9:00 a 22.7. v 16:00. Sraz účastníků na adrese Zborovy 78, 340 34 Zborovy.

Lukáš Rychnovský | 777 948 131 | rychnovsky@prokonzulta.cz

Předmětné ustanovení je v rozporu s principem nestrannosti při rozhodování

Na právě uvedeném ničeho nemění, že dle náhledu Ústavního soudu představuje ust. § 14 odst. 6 správního řádu bariéru pro uplatnění námitky podjatosti vedoucího ústředního správního úřadů toliko ve správním řízení, nikoli pro její posouzení v soudním řízení správním.⁶⁾ Je tomu tak proto, jelikož zrušení povolení ve správním řízení znamená pro insolvenčního správce „ekonomickou smrt“; dle ust. § 31 odst. 4 insolvenčního zákona je totiž insolvenční soud povinen insolvenčního správce, kterému bylo ministerstvem zrušeno povolení, odvolat z funkce. Insolvenční správce, který přijde o veškeré zdroje příjmů (když bude po skončení správního řízení zbaven funkce ve všech insolvenčních řízeních, ve kterých byl ustanoven) a naopak nahromadí nemalé dluhy (související s provozem jeho kanceláře, která bude toliko předávat spisy nově ustanoveným správcům), nebude mít peníze, čas ani sílu účinně se bránit u správního soudu (když mimo jiné není vůbec zřejmé, který subjekt by měl po kasačním rozhodnutí správního soudu obsahujícím výtku podjatosti rozhodovat namísto ministra spravedlnosti).

Dlouhá cesta místo závěru

Jakkoliv se insolvenční správci, kterým bylo zrušeno povolení jako sankce za nerespektování protiústavní vyhlášky, mohou domoci po státu náhrady škody (viz např. nález Ústavního soudu ČR ze dne 24. 7. 2014, sp. zn. II. ÚS 1430/13), nelze očekávat, že by touto jistě dlouhou soudní cestou, při které si bude muset žalobce-bývalý insolvenční správce nalézt alternativní zdroj obživy, hodlaly jít zástupy. Nalijme si čistého vína: insolvenčním správcem se může stát jen člověk vysokoškolsky vzdělaný, s nejméně tříletou odbornou praxí, který složí náročné zkoušky nejen z oblasti práva, ale také ekonomie a účetnictví. Tento

typ lidí pravděpodobně nebude marnit čas dlouholetým bojem o zachování své licence v situaci, kdy nese neomezenou odpovědnost za řádný, odborný a aktivní výkon činnosti, zatímco jsou mu při tom ze strany ministerstva kladeny nesmyslné a racionálně neobhajitelné překážky a sám ministr spravedlnosti neopomene takřka jedinou příležitost, aby jejich práci veřejně haněl a zároveň se holdbal, jak s nimi zatočil.“

Jsem však přesvědčen, že alespoň jeden správce tuto cestu podstoupit musí. Ani ne tak pro sebe, jako spíše pro budoucí charakter našeho státu, ve kterém se nesmí tolerovat okázalé ignorování dělby moci a nabubřelé nerespektování ústavních maxim.

Kde soudí ten, kdo obviňuje, tam platí násilí, a nikoliv zákon. (Syrus Publilius)

- 1) Protože podzákonné právní předpisy smějí být vydávány jen v mezích, které zákon stanoví, musí zákon tyto obsahové nebo jiné meze určit výslovně, v každém případě však musejí být zjevné ze smyslu a účelu zákona (Viz Sládeček, V., Mikule, V., Syllová, J. Ústava České republiky, 1. vydání. Praha : 2007, str. 584).
- 2) Viz druhá právní věta připojená k rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci ze dne 27. 6. 2014, č. j. 2 VSOL 358/2014-B-17, které bylo publikováno ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek jako R 91/2014. Je to přitom právě příslušné kolegium Nejvyššího soudu ČR, které schvaluje vybraná rozhodnutí k uveřejnění ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek.
- 3) Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2006, č. j. 1 As 14/2006-68.
- 4) Srov. Hanuš, L.: K materiální derogaci (interpretačním derogacím pravidlům), Právní rozhledy 24/2005, s. 898.
- 5) srov. § 13 odst. 2 zákona o insolvenčních správcích
- 6) viz nález Ústavního soudu ze dne 2. 4. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 30/09

EXEKUCE • EXEKUCE • EXEKUCE • EXEKUCE • EXEKUCE • EXEKUCE

ZMĚNY EXEKUČNÍHO ŘÁDU SE NEPŘÍZNIVĚ DOTKNOU VĚŘITELŮ I DLUŽNÍKŮ, UPOZORŇUJE EK ČR

V KRÁTKÉ DOBĚ DOŠLO KE DVĚMA NOVELIZACÍM EXEKUČNÍHO ŘÁDU. V PRVNÍ ŘADĚ SE JEDNÁ O ZÁKON Č.139/2015, KTERÝ VSTOUPIL V ÚČINNOST JIŽ 1. ČERVENCE. HNED PO NĚM NÁSLEDUJE DALŠÍ NÁVRH NOVELY, SNĚMOVNÍ TISK Č. 181, KTERÝ V MINULÝCH DNECH PODEPSAL PREZIDENT REPUBLIKY. ÚČINNOST TÉTO NOVELY SE PŘEDPOKLÁDÁ ZAČÁTKEM SRPNA NEBO ZÁŘÍ, ZÁLEŽÍ NA DATU UVEŘEJNĚNÍ VE SBÍRCE ZÁKONŮ. EXEKUTORSKÁ KOMORA HLEDÍ NA ZMĚNY V EXEKUČNÍM ŘÁDU S URČITOU SKEPSÍ, NEBOŽ OD ZÁKONNÝCH ÚPRAV OČEKÁVALA VĚTŠÍ SMYSLUPLNOST A KONCEPČNOST JAK SMĚREM K DLUŽNÍKŮM, TAK VĚŘITELŮM.

TEXT: JAROSLAV NÁLEVKA, ČLEN MEDIÁLNÍ KOMISE EK ČR

„Neustálé dílčí novelizace zbytečně komplikují a byrokratizují exekuční řízení. Téměř pokaždé se jedná o nekoncepční změny, které neuváženě zasahují do práv věřitelů a probíhající exekucí. Na druhé straně na to

v konečném důsledku, bohužel, doplácet dlužníci. Exekutorská komora ČR se na půdě Poslanecké sněmovny i Senátu po celou dobu snažila předkládat smysluplnější návrhy, takové, které by zbytečně nepoškozovaly zúčast-

E-DRAŽBA – RD ČEČOVICE

Realizujeme e-dražbu samostatného RD 5+1 s půdou a zahradou v Čechovicích, okr.Domažlice.

Popis	Užitná plocha m ²	Nejnižší podání	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas e-dražby
RD	197	300.000	350.000	5.000	10:00

Místo konání e-dražby: www.prokonzulta.cz, dne 6.8.2015. Prohlídky se uskuteční dne 15.7. v 11:00 a 22.7. v 18:00. Sraz účastníků na adrese Čechovice 26, 345 62 Čechovice.

E-DRAŽBA – byt Aš

Realizujeme e-dražbu bytové jednotky 2+1 ve 4NP zděného domu v Aši, okr.Cheb.

Popis	Užitná plocha m ²	Nejnižší podání	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas e-dražby
byt	62	320.000	450.000	5.000	9:00

Místo konání e-dražby: www.prokonzulta.cz, dne 15.9.2015. Prohlídky se uskuteční dne 24.8. v 15:30 a 1.9. v 15:30. Sraz účastníků na adrese Skřivánčův 7, 352 01 Aš.

E-AUKCE – RD Český Šternberk

Realizujeme e-aukci na prodej RD a pozemků v Českém Šternberku, okr.Benešov, dům je podsklepený se 2.NP s obytným podkrovím a půdou.

Popis	Užitná plocha m ²	Nejnižší podání	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas e-dražby
RD	519	1.250.000	100.000	5.000	11:00

Místo konání aukce: www.prokonzulta.cz, dne 6.8.2015. Prohlídky se uskuteční po předchozí domluvě s organizátorem prodeje. Sraz účastníků na adrese Český Šternberk č.p.80, Český Šternberk.

Lukáš Rychnovský | 777 948 131 | rychnovsky@prokonzulta.cz

E-DRAŽBA pozemků v k.ú. NASAVRKY

Realizujeme elektronickou dražbu pozemků CHKO, trvalé porosty – lesní – 90% smrk, 10% smíšený.

Popis	Velikost m ²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas dražby
pozemky	6.870	54 tis.	70 tis.	2 tis.	9:00

E-dražba se koná 18.8.2015 elektronicky na www.prokonzulta.cz. Prohlídky se konají 4.8. a 10.8.2015 v 11:00, sraz účastníků na adrese Nová Ves 13, Nasavrky, okr. Chrudim.

DRAŽBA RD V KUNRATICÍCH u CVIKOVA

Realizujeme elektronickou dražbu RD se zahradou + pozemky, 6+1 s 1NP a obytným podkrovím.

Popis	Velikost m ²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas dražby
RD a zahrada, pozemky	1.978	665 tis.	950 tis.	5 tis.	9:00

Místo konání dražby: www.prokonzulta.cz, dne 13.8.2015. Sraz účastníků před domem na adrese Kunratice u Cvikova 393, 471 55.

DRAŽBA RD V JAKUBČOVICÍCH NAD ODROU

Realizujeme elektronickou dražbu RD se zahradou – Jakubčovice nad Odrou, 6+1, 2NP s půdou.

Popis	Velikost m ²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas dražby
RD a zahrada	168	290 tis.	580 tis.	5 tis.	10:00

Místo konání dražby: www.prokonzulta.cz, dne 17.9.2015. Prohlídky se konají 3.9. a 10.9.2015 ve 13:00 hod. Sraz účastníků před domem na adrese Oděská 145, Jakubčovice nad Odrou 742 36.

E-AUKCE – AREÁL V DALOVIČÍCH

Realizujeme elektronickou aukci výrobního a skladovacího areálu.

Popis	Velikost m ²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Aukční jistota Kč
výroba, sklad	9.321	12,5 mil.	25 mil.	50 tis.	1 mil.

E-aukce se koná 29.7.2015 elektronicky na www.prokonzulta.cz. Prohlídky se konají 22.7.2015 v 9:30 hod. Sraz před areálem na adrese Botanická, 362 63 Dalovice.

Bc. Lucie Vařeková | 603 374 073 | varekova@prokonzulta.cz

DRAŽBA POZEMKU DOLNÍ LOUČKY

Realizujeme dražbu pozemků, které na sebe navazují a jsou v současnosti používány jako zahrada.

Popis	Plocha pozemku m ²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas aukce
	169	70.000	100.000	5.000	10:00

Místo konání dražby: dražební místnost v sídle dražebníka, Brno Křenová 26, dne 6.8.2015. Prohlídky se konají 16.7.2015 v 11:00 a 23.6.2015 v 11:00 hod. Sraz účastníků na adrese Botaničnická, Brno, Křenová 26.

DRAŽBA RD MORAVANY U BRNA

Realizujeme dražbu RD Moravany u Brna.

Popis	Užitná plocha m ²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas aukce
	208	3.000.000	4.300.000	5.000	11:00

Místo konání dražby: dražební místnost v sídle dražebníka, Brno Křenová 26, dne 15.9.2015.

Prohlídky se konají 5.8.2015 v 16:00, 26.8.2015 v 16:00 a 2.9.2015 v 16:00 hod.

Sraz účastníků na adrese Na Vyhlídce 566/36, Moravany 664 48.

OPAKOVANÁ E-DRAŽBA RD KARLE

Realizuje dražbu rodinného domu v Karle, okres Svitavy.

Popis	Užitná plocha m ²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas aukce
	288	290.000	490.000	5.000	11:00

Místo konání dražby: www.prokonzulta.cz, dne 15.9.2015. Prohlídky se konají 14.8.2015 v 11:00 a 21.8.2015 v 13:00 hod. Sraz účastníků na adrese Karle č.p. 10, Karle 568 02.

OPAKOVANÁ DRAŽBA RD BRUŠPERK

Realizujeme dražbu samostatného rodinného domu Brušperk.

Popis	Užitná plocha m ²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas aukce
	238	800.000	1.600.000	5.000	11:20

Místo konání dražby: dražební místnost v Harmony Club Hotel, Ostrava, 28.října 170, dne 17.9.2015.

Prohlídky se konají 7.8.2015 v 16:00 a 2.9.2015 v 10:00 hod.

Sraz účastníků na adrese Dráhy 407, Brušperk 73944

E-DRAŽBA RD LUDGEŘOVICE

Realizujeme elektronickou dražbu RD se dvěma bytovými jednotkami 2+1 a 3+1, řadový, koncový, 2NP, zděný, podsklepený, všechny IS.

Popis	Celková plocha m ²	Nejnižší podání Kč	Odhad Kč	Příhoz Kč	Čas aukce
5+2	537	1.200.000	2.306.000	5.000	10:20

Místo konání dražby: www.prokonzulta.cz, dne 6.8.2015. Prohlídky se konají 1.7.2015 v 14:00 hod. a 8.7.2015 v 10:00 hod. Sraz účastníků na adrese Nad Trati 742/11, Ludčeřovice 747 14

Ing. Eva Jeřábková | 603 434 536 | jerabkova@prokonzulta.cz

Úplné znění vyhlášek a informace na www.prokonzulta.cz

nené strany. Mrzí nás, že nebyly vyslyšeny," vyjádřila se k legislativní přípravě a novelám samotným prezidentka Exekutorské komory ČR, Mgr. Pavla Fučíková.

Zákon č. 139/2015, manželé dlužníků, exekutorská zástavní práva

V souvislosti se zákonem č. 139/2015 dochází ke zrušení postihu mzdy manžela. Nebude postihováno ani penzijní připojištění. Zákon tak snižuje šance věřitelů na uspokojení jejich pohledávky. Bude jim trvat déle, než se domůžou svých soudem přiznaných nároků. Řízení pak bude muset být v některých případech prováděno jinými, invazivnějšími způsoby. „Nebude-li možné provést exekuci nebo výkon rozhodnutí primárními způsoby tzv. od stolu, zákon ukládá využití prostředků, mezi které patří soupis movitých věcí. To samozřejmě znamená přítomnost zaměstnance exekutorského úřadu na místě, kde se dlužník zdržuje nebo kde má uloženy své věci. Přijetí tohoto ustanovení v podstatě zve soudní exekutory k návštěvě domácností dlužníků. Může se tak neúměrně zvýšit počet mobilárních exekucí," komentuje nová nařízení Mgr. Petr Polanský, člen prezidia Exekutorské komory ČR.

Před vydáním exekučního příkazu na majetek ve společném jmění manželů má exekutor povinnost nejprve nahlédnout do Seznamu listin o manželském majetkovém režimu, vedeném Notářskou komorou, zda nedošlo k zúžení nebo rozšíření společného jmění manželů rozhodnutím soudu nebo třeba na základě uzavřené smlouvy mezi manželi. Pokud však vznikl dluh ještě před zanesením změny majetkového režimu manželů do Seznamu listin, úpravě majetkového režimu manželů se při vymáhání takového dluhu nepřihlíží.

Exekutorské zástavní právo na nemovitě věci dlužníka se podle nového zákona nyní zřizují návrhem věřitele, který za něj musí zaplatit, prostřednictvím vkladového řízení na katastru nemovitostí. Náklady na vklad ale v konečném důsledku zaplatí dlužník. Stát tím zvyšuje dlužníkům náklady soudní exekuce a na úkor exekuvovaných osob rozmnožuje své roční příjmy.

Sněmovní tisk č. 181, přesné pořadí postupu, seznam věcí, natáčení exekucí, dražby nemovitostí

Tato novela zavádí, mimo jiné, kazuistické dodržování postupu při provádění jednotlivých způsobů exekuce.

**Neustálé
dílčí
novelizace
zbytečně
komplikují
a byrokrati-
zují exeku-
ční řízení**

Zátěž této novely poškozuje věřitele v rychlosti vymahatelnosti dluhu

Kvůli novým pravidlům se však může průběh exekuce prodloužit až na dvojnásobek původní doby a vymáhaný dluh narůst o další úroky. V praxi to znamená, že při vymáhání dluhu budou nejprve postiženy bankovní účty dlužníka a aplikovány srážky ze mzdy. Teprve po vyčerpání těchto prostředků bude možné provést prodej movitých a nemovitých věcí. Tím dojde k výraznému prodloužení doby exekučního řízení, což přinese dlužníkům vyšší náklady ve formě úroků a poplatků z prodlení. Vymáhaná dlužná částka se tak paradoxně ještě zvýší. Zátěž této novely poškozuje věřitele v rychlosti vymahatelnosti dluhu. Dlužníci zas budou muset pro změnu, kvůli prodloužené době exekučního řízení, sáhnout hlouběji do kapsy.

Exekutorská komora ČR se obává, že striktní určení pořadí způsobů provedení exekuce povede také k vyššímu výskytu obstrukčního chování u neplatičů: „Když si dlužník založí půl roku poté, co soud nařídí exekuci, nový bankovní účet, proces se vrátí na začátek. Zastaví se provádění sekundárních způsobů, k nimž se přistoupilo po bezúspěšném vyčerpání primárních prostředků, a soudní exekutor se bude znovu marně pokoušet umořit pohledávku věřitele prostřednictvím postihu účtu. Nové ustanovení tak popírá jeden ze základních principů exekučního řízení, tedy efektivní vymození pohledávky vhodným způsobem zvoleným soudním exekutorem,“ upozorňuje JUDr. Vladimír Plášil, viceprezident Exekutorské komory ČR.

Novela také upřesnila seznam věcí, které nepodléhají exekuci, což exekutoři obecně vítají. Nicméně jejich výčet je v určitých ohledech nejasný, protože u některých položek chybí přesná definice. „Jedná se například o věci, které patří do kategorie obvyklého vybavení domácnosti, jejichž hodnota zjevně nepřesahuje cenu obvyklého vybavení.

Cena obvyklého vybavení však nebyla stanovena a může tak opět docházet ke spornému výkladu jak ze strany dlužníka tak soudního exekutora,“ vysvětluje prezidentka Exekutorské komory ČR Mgr. Pavla Fučíková.

Jakmile novela vstoupí v účinnost, musí také exekutor povinně pořizovat obrazový a zvukový záznam z průběhu mobiliárních exekucí a to i bez souhlasu jejich účastníků. Povinné pořizování audiovizuálních záznamů z mobiliárních exekucí je rovněž takřkajíc na hraně, ač by se mohlo zdát, že bylo zamýšleno ku prospěchu všech zúčastněných stran. Ve skutečnosti se jedná o zásah do práv dlužníků, do jejich soukromí a komfortu, což může vyvolávat četné kontroverze. Především v případech, kdy dlužník nesouhlasí s pořízením nahrávky nebo když se na místě úkonu náhodou nacházejí děti nebo třetí osoby. Navíc náklady na pořízení audiovizuální techniky a povinné archivaci záznamů exekutorem s sebou přinesou i zvýšené náklady na výkon exekuce.

Další komplikace, tentokrát směrem k věřitelům, spatřuje Exekutorská komora ČR v pohledávkách do třiceti tisíc korun, které se mohou stát de facto nevymahatelnými, v případě že jediným zpeněžitelným majetkem dlužníka je právě dům nebo byt. Novela totiž požaduje zastavení exekuce na nemovitost, v níž má dlužník trvalý pobyt, při vedení exekuce kvůli pohledávce nepřesahující tuto výši. Toto ustanovení ale neplatí v případě, jedná-li se o pohledávku výživného, náhrady újmy za ublížení na zdraví či trestný čin, nebo pokud by odporovalo dobrým mravům. Pro justiční systém to však znamená další zátěž. V neposlední řadě toto ustanovení nepřímo podporuje možné odklony majetku, jelikož někteří dlužníci se mohou snažit vyhnout dražbě tím, že si k dané nemovitosti zapíší trvalý pobyt, aniž by se v ní ve skutečnosti zdržovali.

EXEKUCE • EXEKUCE • EXEKUCE • EXEKUCE • EXEKUCE • EXEKUCE

K ZAVEDENÍ TERITORIALITY U EXEKUTORŮ SE MUSÍME DOPRACOVAT POSTUPNĚ, TVRDÍ ROBERT PELIKÁN

MINISTR SPRÁVEDLNOSTI ROBERT PELIKÁN V SOUVISLOSTI S DLOUHODOBĚ PROBÍHAJÍCÍ DISKUZÍ NAD PROBLEMATIKOU MOŽNOSTI ZAVEDENÍ MÍSTNÍ PŘÍSLUŠNOSTI EXEKUTORSKÝCH ÚŘADŮ ZADAL PŘEDNÍM ODBORNÍKŮM Z VYSOKÉ ŠKOLY EKONOMICKÉ V PRAZE (VŠE) ZPRACOVÁNÍ ANALÝZY DOPADŮ TZV. TERITORIALITY EXEKUTORŮ ZEJMÉNA NA VYMAHATELNOST POHLEDÁVEK A NA DÉLKU VYMAHÁNÍ. Z ANALÝZY, JEJÍŽ FINÁLNÍ VERZI MÁ JIŽ MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI ČR K DISPOZICI A KTERÁ JE KE STAŽENÍ NA WEBU MINISTERSTVA, VYPLÝVÁ JEDNOZNAČNÝ ZÁVĚR, ŽE POUHÉ ZAVEDENÍ TERITORIALITY BY VEDLO K PODSTATNÉMU SNÍŽENÍ VYMAHATELNOSTI POHLEDÁVEK.

TEXT: RED, FOTO: KN

„Analýza bohužel potvrdila naše obavy, že jednoduché zavedení principu teritoriality by fakticky snížilo vymahatelnost práva. Z materiálu totiž vyplývá, že by vymahatel-

nost pohledávek mohla po takto razantním systémovém zásahu poklesnout v řádech desítek procent. Je to dáno především tím, že mezi exekutorskými úřady existují zá-

sadní rozdíly ve výkonnosti a efektivitě, jež by teritorialita neodstranila, pouze by došlo k rovnoměrnějšímu rozložení nápadu exekucí,” komentoval výstupy z analýzy ministr spravedlnosti Robert Pelikán.

„Ministerstvo spravedlnosti intenzivně pracuje na legislativních i nelegislativních opatřeních, která umožní princip teritoriality v budoucnu zavést, aniž by měl devastující dopad na vymahatelnost práva. Bez toho by stanovení místní příslušnosti pro výkon exekucí bylo velkým hazardem,” doplnil Pelikán.

Z analýzy VŠE dále vyplývá, že vymahatelnost obdobných pohledávek, u kterých začala exekuce i jenom ve dvou po sobě jdoucích letech, je významným způsobem odlišná (ve stejném regionu a stejném exekučním

úřadu), a příjmy exekutorského úřadu z vymáhání těchto pohledávek musí nutně významně kolísat. Pokud by exekutorské úřady v důsledku zavedení principu teritoriality neměly diverzifikované teritorium, ale toto teritorium by bylo „úzké“ ve smyslu jeho ekonomické homogenosti, mohlo by docházet k častým a neustále se opakujícím „křizím“ exekutorských úřadů. Provedená analýza úspěšnosti vymáhání ve vazbě na konkrétní teritorium jednoznačně prokázala, že existuje rozdílná bonita teritorií, přičemž se tato teritoria liší naprosto zásadně. Ekonomický úspěch exekutora je závislý na úspěšnosti vymožení pohledávky, protože z toho je vypočítávána jeho odměna.

Podle analýzy by byl jedním z důsledků zavedení teritoriality rovněž pokles poptávky po službách exekutor-

Sídlo Exekutorské komory ČR
v Praze na Pankráci.

Jedním z důsledků zavedení teritoriality by byl pokles poptávky po službách exekutorských úřadů

ských úřadů, což by znamenalo dopad do zaměstnanosti v řádu stovek pracovních míst. Tento úbytek poptávky by se částečně přesunul do oblasti alternativních postupů vymáhání pohledávek, částečně by tato poptávka zmizela, protože pro věřitele by bylo nejjednodušší a nejlevnější pohledávky odepsat. Analýza v této souvislosti upozorňuje na možnost masivního prodeje pohledávek velkých věřitelů specializovaným firmám.

Z analýzy rovněž plyne, že přiřazování případů podle místní příslušnosti by de facto soudním exekutorům zajišťovalo zakázky bez ohledu na poskytovanou kvalitu a přístup ke klientovi. Soudní exekutoři by v prostředí nemožnosti růstu (teritorialita by znamenala uzákonění velikosti exekutorského úřadu) minimalizovali činnost svého úřadu. Problematický by byl z tohoto hlediska rovněž přechod z platného právního stavu k principu teritoriality, protože analýzou byly odhaleny zřetelné rozdíly v personálním obsazení jednotlivých exekutorských úřadů, a to co do počtu i co do struktury zaměstnanců (exekutorští kandidáti, koncipienti, vykonavatelé a ostatní zaměstnanci).

Do té doby, než budou výše zmíněná rizika odstraněna, není podle ministra Pelikána zavedení principu teritoriality žádoucí.

e-aukce.com
vše o dražbách

Nejrozsáhlejší databáze
konaných dražeb,
dražebníků,
exekutorů,
odhadců, atd.

www.e-aukce.com
www.drazebnikalendar.cz

B.715.2

EXEKUCE • EXEKUCE • EXEKUCE • EXEKUCE • EXEKUCE • EXEKUCE

AMSP ČR NAVRHUJE KOMPROMISNÍ ŘEŠENÍ MÍSTNÍ PŘÍSLUŠNOSTI EXEKUTORŮ...

AČKOLI V CELÉ EVROPĚ DOCHÁZÍ PŘESNĚ K PRAVÉMU OPAKU, A TO JE ROZŠÍŘOVÁNÍ TERITORIALITY DO VĚTŠÍCH ÚZEMNÍCH CELKŮ (BELGIE, FRANCIE, ŠPANĚLSKO, ESTONSKO, PORTUGALSKO ATD.), PŘÍPADNĚ SE OD NÍ UPOUŠTÍ (NIZOZEMSKO), SOUČASNÝ NÁVRH SCHVÁLENÝ SENÁTEM POŽADUJE PRAVÝ OPAK. VŠUDE JINDE, KDE JSOU SOUKROMÍ EXEKUTOŘI, ZŮSTÁVÁ ZACHOVÁN PRVEK KONKURENCE.

TEXT: AMSP

Dochází k nezdravému posílení dlužníka na úkor věřitele

Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR (AMSP ČR) několikrát vystoupila proti senátnímu návrhu a argumentovala nejen tím, že dochází k nezdravému posílení dlužníka na úkor věřitele, ale i faktem, že na tento režim není naše prostředí z pohledu regionálního rozmístění exekutorů absolutně připraveno. Zatímco v některých regionech je exekutorských úřadů přebytek, v téměř třiceti našich okresech je pouze jeden exekutor. Proti zavedení principu teritoriality hovoří rovněž závěry Studie vypracované týmem odborníků Vysoké školy ekonomické, která posuzovala ekonomické dopady tohoto kroku.

Z údajů zjištěných Studií a debatou vedenou AMSP ČR mj. vyplývá, že:

- dojde k výraznému snížení vymahatelnosti práva a vymahatelnosti pohledávek;
- dojde k prodloužení času vymáhání a vzrostou náklady věřitelů;

- vztah mezi věřitelem a exekutorem se obrátí a diktovat si bude exekutor;
- zatímco věřitel bude z jiného regionu, exekutor bude ze stejného okresu jako dlužník. To je živná půda pro korupci a zneužití osobních vztahů bez jakéhokoliv vlivu věřitele;
- banky dle České bankovní asociace přibrzdí úvěrové aktivity, neboť se zvýší pravděpodobnost, že vzroste podíl nesplácených úvěrů. Situace, že bude jeden bankovní dům obsluhovat několik desítek náhodně vybraných exekutorů v regionech, je přímým ohrožením úvěrových aktivit bank.

AMSP ČR proto navrhuje kompromisní, systémové řešení na principu tzv. nepravé teritoriality, který by ponechal soukromým subjektům možnost volby exekutora a současně by zavedl teritorialitu vůči státním a veřejným institucím a subjektům jako jsou obce, VZP a další.

Insolvenční správci k novele zákona

V současné době Ministerstvo spravedlnosti ČR připravuje novelu insolvenčního zákona. Spolupracuje při tom i s odbornou veřejností. Proto jsme se některých insolvenčních správců zeptali: "Co by se, podle vás, měla ve stávajícím zákoně změnit, respektive co by v připravované novele nemělo chybět?" Odpověděli dva.

**JUDr. Oldřich Řeháček, Ph.D., advokát
a insolvenční správce:**

"V odborném tisku (Právní rádce 6/2015) bylo přiléhavě poukázáno na to, že jedním z největších nedostatků účinné právní úpravy, na něž zainteresovaná veřejnost upozorňuje a připravovaná novela insolvenčního zákona vů-

bec nereaguje, je způsob výběru insolvenčního správce na počátku insolvenčního řízení. Tento výběr se totiž zásadně děje na podkladě – dle stávajícího právního stavu – nijak přezkoumatelného opatření předsedy krajského soudu, který de facto může rozhodnout o osobě insolvenčního správce pro to které insolvenční řízení zcela (svě)volně.

Legislativní řešení, které by mělo být přijato, přitom není nijak složité. Postačilo by doplnit ust. § 25 odst. 5 IZ v tom směru, že je insolvenční soud povinen přezkoumat zákonnost opatření, tj. zda fakticky obsahuje odůvodnění, zda jsou důvody subsumovatelné důvodům vyjmenovaným v zákoně a zda tyto důvody mají oporu v realitě. Na ochranu účastníků insolvenčního řízení by pak v ust. § 26 IZ měly být rozšířeny odvolací důvody proti usnesení o ustanovení správce tak, že budou zahrnovat též nezákonnost opatření předsedy soudu vydaného podle § 25 odst. 5 IZ. V ust. § 4 vyhlášky o jednacím řádu pro insolvenční řízení by pak měl být doplněn odstavec čtvrtý, prikazující předsedovi soudu vést evidenci všech opatření, která se odchylují od zákonem stanoveného rotačního systému, a uchovávat podklady, na jejichž základě byla tato opatření vydána, což usnadní pozdější prošetření postupu předsedy soudu při vyřizování stížnosti nebo pro účely kárného či trestního řízení."

**Mgr. Adam Sigmund, advokát,
člen Rady expertů ASIS:**

"V připravované novele je obsažena racionální reforma oddlužení, což je dobré. Určitě všichni uvítali například odbourání přezkumného jednání jako soudního kroku. Rozumná je také například plánovaná povinnost sepsu insolvenčního návrhu odbornou osobou, tedy především advokátem, což odstraní současnou praxi pochybných poradců, parazitujících na oddlužencích. Novela ovšem obsahuje i některé technické chyby. Česká advokátní komora učinila několik připomínek k jejich odstranění, které zatím ministerstvo nezpracovalo. Doufáme, že se tak ještě stane v další fázi legislativního procesu, aby novela skutečně přinesla pozitivní změny do insolvenčního prostředí."

(kž)

Výběr z judikatury

V rubrice Výběr z judikatury vám tentokrát přinášíme rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky týkající se otázky možnosti věřitele přihlásit v rámci insolvenčního řízení pohledávku z titulu náhrady nákladů řízení, které dosud nebyly pravomocně přiznány rozhodnutím soudu.

NS ČR – náklady řízení jako pohledávka v insolvenčním řízení

Povahou nároku na náhradu nákladů řízení se Nejvyšší soud ve své rozhodovací praxi opakovaně zabýval. V důvodech R 146/2011 (jež má jako rozhodnutí velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu určující význam pro rozhodovací praxi tříčlenných senátů Nejvyššího soudu) tyto judikatorní závěry shrnul (přihlásil se k nim) následovně:

1/ Nárok na náhradu nákladů řízení má základ v procesním právu a vzniká teprve na základě pravomocného rozhodnutí soudu, které má v tomto směru konstitutivní povahu.

2/ Rozhodnutí o nákladech řízení (nárok

na náhradu nákladů řízení) je totiž jako procesní nárok zpravidla závislý na rozhodnutí ve věci samé; v takovém případě pak platí, že nenabude-li rozhodnutí ve věci samé právní moci, nelze hovořit ani o vzniku práva na náhradu nákladů řízení. Proto pohledávka z titulu práva na náhradu nákladů řízení před soudem zpravidla vzniká (na rozdíl od hlavního závazku, jenž byl předmětem soudního řízení) po právní moci rozhodnutí ve věci samé.

Z těchto závěrů vyšel i odvolací soud, přičemž kromě judikatury odvolacím soudem citované lze dále zmínit i usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. května 2010, sp. zn. 29 Cdo 2114/2008, uveřejněné v časopise Soudní judikatura čís-

lo 2, ročník 2012, pod číslem 24 [které dále ozřejmuje, že v rozsahu, v němž bylo věřiteli pohledávky v soudním řízení, ve kterém uplatnil pohledávku vůči dlužníku, pravomocně přiznáno právo na náhradu nákladů tohoto řízení, jde (v rozhodné době šlo) o příslušenství pohledávky ve smyslu § 121 odst. 3 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku (dále též jen „obč. zák.“)] nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. listopadu 2014, sp. zn. 29 Cdo 3403/2012.

Na tomto základě pak zbývá určit, zda pohledávku z titulu práva na náhradu nákladů nalézacího řízení lze přihlásit do insolvenčního řízení vedeného na majetek dlužníka jako příslušenství pohledávky uplatněné v nalézacím řízení před právní mocí rozhodnutí, jímž soud věřiteli přiznal náhradu nákladů řízení nebo dokonce před vydáním takového rozhodnutí.

Úprava obsažená v ustanovení § 173 odst. 3 insolvenčního zákona, jež dovoluje přihlásit do insolvenčního řízení i pohledávku vázanou na podmínku, předjímá typové uplatnění těch pohledávek, jejichž vznik podmínili účastníci závazkového právního vztahu (zpravidla účastníci

smlouvy) tím, že nastane skutečnost, která je jim v době, kdy činí právní úkon (od 1. ledna 2014 právní jednání) neznámá a je pro ně nejistá, tedy pohledávek zpravidla vázaných na splnění odkládací podmínky (srov. § 36 obč. zák. a pro dobu od 1. ledna 2014 § 548 a § 549 zákona č. 89/2012Sb., občanského zákoníku).

K povaze podmínek v právních úkonech (právních jednáních) srov. např. důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 14. prosince 2004, sp. zn. 29 Odo 31/2004, uveřejněného pod číslem 63/2005 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 63/2005“), v němž Nejvyšší soud (i s odkazem na literaturu) vysvětlil, že podmínka je vedlejším ustanovením v právním úkonu, kterým se účinnost právního úkonu, tj. skutečný vznik, změna či zánik subjektivních občanských práv a povinností, činí závislým na skutečnosti, která je subjektům právního úkonu v době jeho učinění neznámá (je pro ně nejistá). Význam odkládací podmínky spočívá v tom, že účinky právního úkonu nastanou až jejím splněním. Do splnění, nesplnění či zmaření podmínky existuje stav nejistoty, kdy se neví, zda učiněný právní úkon, který je jinak platný a závazný, avšak není ještě účinný, nabude vůbec právní účinky. Splněním odkládací podmínky nabude právní úkon právní účinky, a to od doby splnění podmínky (nebylo-li stranami dohodnuto něco jiného). Tehdy je teprve naplněna vůle zamýšlená účastníky právního úkonu. Naproti tomu nesplnění odkládací podmínky znamená, že dosud neúčinný právní úkon účinnosti ne-nabude.

V rozsudku ze dne 26. listopadu 2003, sp. zn. 32 Odo 894/2002 uveřejněném v časopise Soudní judikatura číslo 12, ročník 2003, pod číslem 215 (z nějž dále vychází např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. března 2012, sp. zn. 23 Cdo 4357/2011) Nejvyšší soud dále vysvětlil, že podmínku podle § 36 obč. zák., na jejímž splnění závisí účinnost jinak perfektního právního úkonu, je třeba odlišovat od podmínky, kterou si účastníci právního úkonu sjednají jako předpoklad (náležitost) pro vznik smluvního nároku (subjektivního práva a jemu odpovídající povinnosti).

V poměrech dané věci není pochyb o tom, že žalobcem uplatněná pohledávka není pohledávkou vázanou na splnění odkládací podmínky sjednané (coby vedlejší ujednání právního úkonu) mezi věřitelem (žalobcem) a (insolvenčním) dlužníkem v úvěrové smlouvě, (z níž vzešla pohledávka, jejímž příslušenstvím je zkoumaný nárok na náhradu nákladů řízení) nebo jinde.

Zbývá tudíž dopovědět, zda nárok na náhradu nákladů občanského soudního řízení je konstruován jako pohledávka vázaná na splnění odkládací podmínky (a jaké) zákonem (občanským soudním řádem).

Již v R 52/1998 [srov. bod XXXVII., str. 207 (383)], na něž potud odkazuje i R 146/2011, Nejvyšší soud zdůraznil, že v občanském soudním řízení platí zásada, že náklady řízení, které vznikají účastníku osobně i jeho zástupci, si každý účastník platí ze svého (§ 140 odst. 1 o. s. ř.). Ani úspěch účastníka občanského soudního řízení ve sporu o splnění povinnos-

ti (§ 80 písm. b/ o. s. ř.) nevede bez dalšího ke vzniku pohledávky z titulu náhrady nákladů řízení (bez zřetele k tomu, jak soud rozhodne o věci samé, nárok na náhradu nákladů řízení vznikne až pravomocným rozhodnutím, jímž jej soud přizná (srov. opět R 146/2011)). To ostatně podtrhuje též úprava obsažená v § 151 odst. 5 o. s. ř., jež pro případ, že soud rozhodne o náhradě nákladů řízení samostatným usnesením, prolomuje pravidlo, že lhůta k plnění počíná běžet od doručení usnesení a jejím uplynutím je usnesení vykonatelné (§ 171 odst. 1 o. s. ř.) tak, že u náhrady nákladů řízení běží lhůta k plnění vždy až od právní moci rozhodnutí, jímž byla náhrada nákladů řízení přiznána. Ostatně, jakkoli je pro přiznání náhrady nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl, ve sporném řízení určující zpravidla úspěch ve sporu, občanský soudní řád obsahuje i ustanovení, z nichž plyne, že ani úspěch ve sporu nemusí být důvodem pro přiznání práva na náhradu nákladů řízení; srov. § 143 o. s. ř. nebo (v aktuálním znění) § 142a o. s. ř.

„Úspěšným pravomocným skončením nalézacího řízení vedeného před obvodním soudem pod sp. zn. 151 EC 904/2011“ nevznikla žalobci žádná pohledávka z titulu náhrady nákladů řízení a pohledávka vázaná na takto formulovanou „podmínku“ neexistuje (není po právu). To, co žalobce (a po něm chybně odvolací soud) formuluje jako odkládací „podmínku“, na jejíž splnění je vázán „skutečný vznik“ (účinnost) pohledávky z titulu náhrady nákladů řízení (úspěch ve sporu), je ve skutečnosti jedním z předpokladů vzniku (předpokladem existence) nároku na náhradu nákladů řízení. Žaloba již proto nemůže obstát.

Vzniká-li nárok na náhradu nákladů řízení teprve na základě pravomocného rozhodnutí soudu, které má v tomto směru konstitutivní povahu (R 146/2011), pak před okamžikem vzniku (před právní mocí soudního rozhodnutí, které nárok přiznává) neexistuje ani v podobě pohledávky vázané na splnění odkládací podmínky.

Jinak řečeno, před právní mocí rozhodnutí, kterým soud přizná účastníku občanského soudního řízení nárok na náhradu nákladů řízení (před okamžikem vzniku nároku na náhradu nákladů řízení), nelze takový nárok přihlásit do insolvenčního řízení ani jako pohledávku vázanou na splnění odkládací podmínky.

Žalobcem uplatněná pohledávka z titulu náhrady nákladů řízení pak neexistovala ani v době rozhodnutí

o úpadku (21. září 2011), ani v době, kdy ji žalobce přihlásil do insolvenčního řízení (19. října 2011), ba ani v době, kdy uplynula propadná třicetidenní lhůta určená k přihlášení pohledávky rozhodnutím o úpadku (21. října 2011).

Dovolání je tudíž opodstatněné.

Vzhledem k tomu, že nárok na náhradu nákladů řízení nemá v žádné fázi své existence povahu nároku vázaného na splnění odkládací podmínky (pohledávky vázané na splnění odkládací podmínky), lhostejno, jak formulované, shledává Nejvyšší soud zbytečným zabývat se dále argumentací ke změně důvodu vzniku pohledávky.

Pro úplnost budiž řečeno (k námitce žalobce, že při jiném než odvolacím soudem užitým výkladu, by se na pohledávku z titulu náhrady nákladů řízení přisouzenou žalobci v průběhu insolvenčního řízení nevztahovaly účinky rozhodnutí insolvenčního soudu podle § 414 odst. 1 insolvenčního zákona), že na příslušenství pohledávky, která je nebo měla být přihlášena do insolvenčního řízení, se vztahuje osvobození podle § 414 odst. 1 insolvenčního zákona bez zřetele k tomu, že jde o příslušenství tvořené nárokem na náhradu nákladů řízení vedeného o pohledávce za trvání oddlužení u nalézacího soudu, přiznaným věřiteli v době, kdy jej již nelze přihlásit do insolvenčního řízení.

Lukáš Pachl

(Plné znění uvedeného rozhodnutí mají předplatitelé k dispozici na www.kn.cz).

KRACH BYL PRO NÁS
VYSVOBOZENÍM PŘED NĚČÍM
MNOHEM HORŠÍM.

PŘED ČÍM ?

PŘED ZPÝCHNUTÍM,
ŽE SE NÁM TAK DAŘILO.

Kresba: Miloš Krmářek

Hovoříme s vědeckým a odborným asistentem Katedry strategie Vysoké školy ekonomické v Praze ing. Jaroslavem Schönfeldem, Ph.D.

VĚŘITEL DNES NENÍ SCHOPEN KVALITU INSOLVENČNÍHO ŘÍZENÍ NIJAK VÝZNAMNĚ OVLIVNIT

MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI ČR CHCE ZÍSKAT MNOHEM SOFISTIKOVANĚJŠÍ INFORMACE O TOM, JAK REÁLNĚ INSOLVENČNÍ ŘÍZENÍ FUNGUJÍ, A Z TOHO PŘÍPADNĚ ČINIT ZÁVĚRY PRO DALŠÍ NORMOTVORBU. PROTO SPOLUPRACUJE NAPŘÍKLAD S KATEDROU STRATEGIE VYSOKÉ ŠKOLY EKONOMICKÉ V PRAZE, KTERÁ INSOLVENCE ZKOUMÁ. JAKÉ POZNATKY KATEDRA V RÁMCI SVÉHO VÝZKUMU ZÍSKALA A K JAKÝM ZÁVĚRŮM DOSPĚLA, O TOM JSME HOVOŘILI S JEJÍM VĚDECKÝM A ODBORNÝM ASISTENTEM ING. JAROSLAVEM SCHÖNFELDEM, PH.D.

TEXT: KAREL ŽÍTEK, FOTO: KN

Rád bych získal více podrobností k projektu Technologické agentury České republiky. Víím, že k 31. 12. 2014 jste prozkoumali více jak 3500 insolvenčních spisů. Za jak dlouhé období a k čemu jste dospěli?

Těch 3500 spisů je v celku rovnoměrně rozloženo v celé době platnosti insolvenčního zákona, tedy v čase od 1. ledna 2008. Pracovali jsme na tom vcelku asi tři roky. Hodně času trvalo vlastní sestavení formuláře, protože i když to na první pohled může vypadat jako jednoduchá věc, ve skutečnosti šlo o složitý problém. Variabilita insolvenčních řízení je obrovská a i když se v dané době primárně zaměřujeme na konkurzy, tedy na řízení, kde je úpadek řešen konkurzem, i v této výše je mnoho možností, jak se řízení může vyvíjet. Co se závěrů a zjištění týká, je jich opravdu velké množství, protože těch údajů, které o každém řízení zjistíme, je poměrně značné množství. Nicméně ta hlavní jsme kompletně zveřejnili na našich webových stránkách www.vyzkuminsolvence.cz. Patří k nim i fakt, že plnění v případech nezajištěných pohledávek dosahuje průměrné hodnoty kolem tří procent z celku přihlášené a uznané pohledávky. K našemu překvapení stejný údaj u zajištěných věřitelů osciluje kolem 25 procent. Ale jak říkám, z těch souborů lze zjistit řadu dalších informací.

Jak se liší délka insolvenčního řízení podle soudů?

To nás poměrně překvapilo a stále ještě překvapuje, ale v rozhodovací praxi českých soudů jsou obrovské rozdíly. Nejde jenom o délku řízení, ale i o to, jak se soudy vyrovnávají se situací před rozhodnutím o úpadku. V podstatě lze říci, že na některých soudech jakoby neexistovala znalost řady paragrafů insolvenčního zákona, jiné soudy jakoby zase kromě několika málo paragrafů nepoužívaly zbytek zákona. Zjednodušeně řečeno - soudy v Praze (městský), v Ústí nad Labem a v Hradci Králové mají naprosto jiný přístup k paragrafům upravujícím možnosti odmítnutí, zamítnutí návrhu či zastavení řízení, jako jsou

§107, 108, 128a až 130 a také 143 a 144. Nejlepší bude si věc přiblížit v tabulce:

Řízení s úpadkem vs. řízení bez úpadku dle soudů

	Počet rozhodnutí	[%]
Krajský soud v Brně	253	
ANO	246	97,2
NE	7	2,8
Krajský soud v Českých Budějovicích	122	
ANO	119	97,5
NE	3	2,5
Krajský soud v Hradci Králové	258	
ANO	149	57,8
NE	109	42,2
Krajský soud v Ostravě	284	
ANO	273	96,1
NE	11	3,9
Krajský soud v Plzni	133	
ANO	128	96,2
NE	5	3,8
Krajský soud v Praze	124	
ANO	112	90,3
NE	12	9,7
Krajský soud v Ústí nad Labem	439	
ANO	199	45,3
NE	240	54,7
Městský soud v Praze	1607	
ANO	522	32,5
NE	1085	67,5
Celkem	3220¹⁾	

Zdroj: <http://vyzkuminsolvence.cz/databaze-vyzkumu/5-vlna/souhrnnne-vysledky-2-az-5-vlny-statistickych-setreni-datove-soubory.html>

V rozhodovací praxi českých soudů jsou obrovské rozdíly

Ing. Jaroslav Schönfeld

"Obáváme se, že u nezajištěných věřitelů je racionální apatie – ve vztahu k insolvenčnímu řízení velmi častá – v podstatě neobyčejně rozumným postojem," říká ing. Schönfeld.

Insolvenční řízení probíhají v právním prostředí, které je soustavně zlepšováno

Asi je na první pohled jasné, že rozdíl mezi soudem v Českých Budějovicích (úpadek vyhlášen v 97,5 procentech podání, pouze 2,5 procenta případů řešena podle některého ze zmíněných paragrafů) a Městským soudem v Praze (při stejných kategoriích poměr 32,5 procenta případů s úpadkem a 67,5 případů bez úpadku) není možné jakkoliv bagatelizovat. Rozdíl přístupu obou soudů musí být naprosto diametrálně odlišný, neboť těžko si představit nějaké objektivní příčiny, které by vysvětlily tento obrovský rozdíl. Co se týká odlišnosti v čase, i ty jsou významné. Ukazuje je následující tabulka:

Délka řízení podle soudu

Popisky řádků	Průměrná délka (bez úpadku, dny)	Průměrná délka (s úpadkem do pravomocného ukončení, dny)
Krajský soud v Brně	226 (6)	763 (6)
Krajský soud v Čes. Budějovicích	202 (5)	755 (5)
Krajský soud v Hradci Králové	124 (2)	852 (7)
Krajský soud v Ostravě	518 (8)	649 (2)
Krajský soud v Plzni	244 (7)	905 (8)
Krajský soud v Praze	114 (1)	730 (4)

Krajský soud v Ústí nad Labem	172 (4)	660 (3)
Městský soud v Praze	159 (3)	635 (1)
Celkový průměr	162	711

Poznámka: Číslo v závorkách značí pořadí od nejrychlejšímu k nejdlejšímu.

Zdroj: <http://vyzkuminsolvence.cz/database-vyzkumu/15-vlna/souhrnne-vysledky-2-az-5-vlny-statistickych-setreni-datove-soubory.html>

Zabýváte se i reorganizacemi?

Samozřejmě, ale nevydáváme o nich žádná statistická čísla, neboť pokud je statistika ošidná a musí se s ní zacházet opatrně u konkurzů, kterých jsou tisíce, pak u reorganizací, kde mluvíme o desítkách případů ročně a maximálně několika stech po dobu účinnosti insolvenčního zákona, by byla statistika spíše matoucí než užitečná. Reorganizacemi se zatím zabýváme jednotlivě. Nicméně v rámci chystaných novelizací insolvenčního zákona, během kterých by měl být zaveden elektronický systém sledování skutečných výsledků insolvenčních řízení, připravujeme s ministerstvem spravedlnosti také mechanismus, který bude fungovat i u reorganizací.

Proč je podle vás efektivita insolvenčních řízení tak nízká? U nezajištěných věřitelů často nepokryje ani náklady na vymáhání...

Co se nákladů vymáhání z pohledu jednotlivých věřitelů týká, obáváme se, že u nezajištěných věřitelů je racionální apatie – ve vztahu k insolvenčnímu řízení velmi častá – v podstatě neobyčejně rozumným postojem. Ve skutečnosti věřitel není schopen kvalitu insolvenčního řízení nijak významně ovlivnit, takže pokud by vynaložil další náklady nad rámec absolutně nezbytných, není zde ani náznak toho, že by se mohly skutečně vrátit. Samozřejmě hovoříme znovu o ošidném průměru. Ale platí, že pokud se ještě před insolvenčním řízením pokoušel o individuální vymáhání, pak je velmi pravděpodobné, že jeho nějaké budoucí výnosy nepokryjí ani náklady vynaložené ještě dříve při snaze postupovat individuálně. To považujeme za velký problém, který má i makroekonomické dopady. Co zde totiž tato situace ukazuje věřitelům? Racionální apatie je správná, nechte pohledávky vlastního životu, nestarejte se o ně příliš a pokud máte příležitost, prodejte je. Snažit se individuálně dosáhnout svých práv je chyba, kterou doslova zaplatíte.

Máte zjištěno jak se daří vymáhat pohledávky bankám, jak státu (například finančním úřadům) a jak ostatním věřitelům?

Ne, v tomto směru nemáme z našeho výzkumu žádné výstupy. Pouze na okraj poznamenávám, že v samotném konkrétním insolvenčním řízení nemůže docházet k odlišnostem uvnitř jednotlivých věřitelských skupin, takže by neměl být zásadní rozdíl mezi věřiteli z hlediska jejich zaměření a oboru podnikání. Lze ale pravděpodobně dovést, že zajištění věřitelé jsou obvykle banky, takže jejich úspěšnost v této oblasti bude možná trochu vyšší než celkový průměr asi 25 procent, ale velký rozdíl by tam být neměl.

Selhává snad insolvenční proces jako celek?

Přes všechno spíše nedobré nebo pesimistické, co se nám podařilo shromáždit platí, že insolvenční řízení probíhá v právním prostředí, které je celkem soustavně zlepšováno a podle našich informací jsou tyto změny přijímány pozitivně. Náš názor zní, že samotná pravidla řízení, praxe soudů i kvalita insolvenčních správců nejsou hlavní příčinou nízkých výnosů, ta tkví v dějích před vlastním insolvenčním návrhem a před tím, než je situace řešena. Samozřejmě registrujeme, tak jako každý, určité excesivní případy. Ale jde o kriminální činy a kriminální postupy – těm nezabrání ani ten nejlepší zákon.

Pomohla by podle vás úprava stávající legislativy, například další novela insolvenčního zákona? Co by v této novele mělo být?

Pouze poznamenávám, že insolvenční zákon je novelizován v podstatě průběžně a že většina těchto novel směřuje primárně k posílení práv věřitele a k tomu, aby byla zlepšena vymahatelnost pohledávky a to především měřeno výsledkem v konkrétních insolvenčních řízeních. Nicméně naše skupina připravila v rámci obou projektů, které jsme s podporou Technologické agentury České republiky v minulých letech řešili a řešíme, postupně několik legislativních návrhů tímto směrem. Některé z nich se zabývají i tím, jak donutit dlužníka, aby přiznal skrytý úpadek, tedy předlužení a aby ho přiznal včas, čili v době, kdy ještě má smysl vést insolvenční řízení, protože ještě nedošlo ke spotřebování všech relevantních aktiv dlužníka. Jsou to návrhy v jistém smyslu kontroverzní, které jdou v podstatě na dřevě zdejších zvyklostí. Mimo jiné by bylo nutné znovu definovat samotné předlužení a povinnost dlužníka podat na sebe samotného insolvenční návrh

Pravidla řízení, praxe soudů i kvalita insolvenčních správců nejsou hlavní příčinou nízkých výnosů

ANAG

PRAKTICKÁ PERSONALISTIKA

NOVÝ ODBORNÝ DVOUMĚSÍČNÍK PRO PERSONALISTY

Praktická personalistika je odborným tištěným periodikem pro personalistickou praxi v českém prostředí.

Řeší vedení personální agendy od A do Z formou srozumitelných článků, případových studií, příkladů z praxe, modelových situací...

56 stran

**dvojčíslo 139 Kč
roční předplatné 834 Kč**

K předplatnému pro rok 2015 obdržíte zdarma jako **dárek** sešitové vydání publikace „Zákoník práce 2015“.

anag@anag.cz
obchod@anag.cz

585 757 411
www.anag.cz

VŠECHNY PUBLIKACE
NAKLADATELSTVÍ ANAG
NAJDETE NA WWW.ANAG.CZ

B.715.7

v případě předlužení, což by byl krok nesporně vyvolávající mnoho kontroverzí. Nicméně tyto návrhy existují, byli s nimi seznámeni poslanci i státní orgány a my doufáme, že z dalších diskusí vyjde nějaký společný návrh, který vstoupí do legislativního procesu.

Budete ve výzkumu insolvence pokračovat a pokud ano, tak jak?

Předpokládáme, že se budeme problematikou insolvenčních řízení, ale i osobních bankrotů a také vztahem individuálního a kolektivního vymáhání zabývat i nadále. Jak přesně to bude, s jakým zázemím a zajištěním, to ještě nyní neumím říci, ale po čtyřech letech práce se

nám podařilo přesvědčit mnoho lidí a především státní orgány o potřebě mnoha změn, a to i o potřebě změn doslova revolučních. Věci se daly do pohybu a je tu šance, že od příštího roku se začne nemalá část našich výzkumů naplňovat v praxi. Bylo by škoda od toho odcházet. Navíc pro řadu členů našeho týmu jsou otázky strategie podniku v oblasti řízení rizik, problematika celkové práce s pohledávkami, exekučních řízení, insolvenčních řízení a související příbuzná problematika významnou specializací v rámci naší pedagogické činnosti na Vysoké škole ekonomické.

1) Chybějící dva případy byly řešeny u Vrchních soudů – jeden v Praze a druhý v Olomouci a z hlediska statistiky jsou spíše matoucí

Vysoká škola ekonomická v Praze.

Insolvenční poradna

Na dotaz odpovídá místopředseda Krajského soudu v Ostravě Mgr. Rostislav Krhut

Dobrý den, jsem správcem v insolvenčním řízení, kde je úpadek řešen oddlužením formou splátkového kalendáře. Dlužník vlastní nemovitost, která je předmětem zajištění, prvním zajištěným věřitelem je nezletilé dítě dlužníka, pro které je zajištěno jak dlužné výživné, tak i výživné do budoucna. Jak si mám s touto situací poradit?

Vámi popsaná situace je možná, ustanovení § 263 odst. 3 osř. vskutku připouští, aby i nárok na výživné byl zajištěn soudcovským (exekutorským) zástavním právem s tím, že toto ustanovení u dávek na dobu neurčitou (mezi něž bude výživné spadat) stanoví, že výkon rozhodnutí bude nařízen v rozsahu pětinašobku ročního plnění. Tím se však, jak bude níže vysvětleno, nenecháme mást.

Než se však dostaneme k řešení tohoto problému, musíme si vyřešit jinou otázku. Účastníky celého insolvenčního řízení jsou dlužník a věřitelé, kteří přihlásili své pohledávky. Výživné se ovšem jako pohledávka postavená na roveň pohledávkám za podstatou nepřihlašuje, leč toliko ve smyslu ust. § 203 odst. 1 IZ uplatňují u osoby s dispozičním oprávněním, kterou bude zejména pro běžné výživné v oddlužení splátkovým kalendářem správce, neboť nakládá s tou částí majetku dlužníka (tj. s postižitelnou částí příjmu dlužníka), se kterou běžné výživné věcně souvisí a tedy se z ní hradí. Věřitel takovéto pohledávky tedy není účastníkem celého insolvenčního řízení (a například tedy nehlasuje na schůzi věřitelů), ale – v souladu s obecnou doktrínou civilního procesu – účastní se těch částí (úseků) řízení, ve kterých je projednáván jeho nárok. U zajištěného věřitele potom půjde nejen o fázi řízení, kdy se rozděljuje výtěžek zpeněžení, ale též o tu fázi řízení, kdy jsou zajištěnými věřiteli udělovány pokyny ke správě a zejména zpeněžení zajištěné nemovitosti. Jinými slovy, i věřitel výživného zajištěného zástavním právem je oprávněn udělovat pokyny ke zpeněžení, konkrétně v námi uvažovaném případě potom proto, že jeho právo je první v pořadí.

V našich úvahách jsme se tedy posunuli o okusek dál, ale jednoduché to nebude – věřitelem je totiž nezletilé dítě. To má sice své rodiče – zákonné zástupce, leč každý zákonný zástupce je omezen § 461 odst. 1 OZ, podle kterého zákonný zástupce vykonává jen běžnou správu. Pro ostatní záležitosti však zákonný zástupce potřebuje schválení opatrovníckého soudu. Otázka logicky zní – lze udělování pokynů ke zpeněžení zajištění považovat za běžný úkon správy majetku? A odpověď bohužel, leč též logicky zní, že nikoliv. Takže pokyn případně udělený rodičem nezletilého dítěte by vyžadoval souhlas soudu. Pro insolvenční řízení velmi těžkopádné řešení. Správce bude nejspíše zvažovat alternativy, například dojednání s rodiči

Mgr. Rostislav Krhut

Foto: archiv

dítěte, že pokyn neudělí a toto oprávnění tak přejde v souladu s ust. § 293 odst. 1 IZ na věřitele, jehož zajištění je další v pořadí. Tato řešení se v praxi nejspíše prosadí, ale důsledně vzato, i neudělení pokynu jako omisivní právní jednání přesahuje nejspíš meze běžné správy a striktně vzato by tedy též mělo podléhat schválení soudem.

Posuňme se zase dál, došlo ke zpeněžení. Asi nebudeme pochybovat o tom, že zpeněžení předmětu zajištění (a též majetku nabytého děděním, darem, vyžalovaného odpůří žalobou či v seznamu majetku neuvedeného) vyvolává stejné účinky jako zpeněžení v konkurzu, tedy zejména účinek uvedený v ust. § 285 odst. 1 písm. b), podle kterého zanikají závady vážnoucí na zpeněžovaném majetku, přičemž za závadu je nutno považovat též zástavní právo.

Tento účinek, tedy přesný okamžik zániku zástavního práva, je potom východiskem k zodpovězení otázky, zda skutečnost, že výživné bylo zajištěno v rozsahu pětinašobku ročního plnění, má nějaký vliv při rozdělávání výtěžku zpeněžení zajištění. Nemá! Okamžikem zpeněžení zanikla všechna zástavní práva na věci vážnoucí, tedy včetně zástavního práva pro výživné. Nárok na výživné vzniklý do tohoto okamžiku bude mít režim zajištěné pohledávky a bude

uspokojován z výtěžku zpeněžená zástava – nově vznikající nároky na výživné za další období do budoucna však již ničím zajištěno nebude a půjde jen o běžné pohledávky postavené na roveň pohledávkám za podstatou.

Svým způsobem je to stejný mechanismus jako mechanismus ust. § 167 odst. 3 IZ, podle kterého se pohledávky přesahující odhadnutou hodnotu zajištění (a zdůrazněme, že odhadnutou toliko kvalifikovaně znaleckým posudkem pořízeným v insolvenčním řízení a tedy postupem předvídaným insolvenčním zákonem) považují za nezajištěné, ale jen do okamžiku, než dojde ke zpeněžení. Poté už se normálně pracuje s reálně získaným výtěžkem prodeje. Pokud jde o námi uvažovaný pětinašobek ročního výživného, i to je jen jakýsi dočasný odhad doby, za kterou bude výživné z výtěžku zpeněžení zástavy hrazeno, tento odhad však bude nahrazen skutečnou dobou ukončenou okamžikem prodeje.

Lze tedy uzavřít, že po zpeněžení zastavené věci (přičemž udělování pokynu bude nejspíše poněkud komplikované), bude z výtěžku zpeněžení uspokojeno jen dosud vzniklé výživné, poté budou uspokojováni další zajištění věřitelé podle pořadí vzniku jejich práv na uspokojení ze zajištění a případná hyperocha bude, protože jde o oddlužení splátkovým kalendářem, vydána dlužníkovi.

Pro úplnost se lze ještě zamyslet nad situací, kdy by hodnota zajištění byla nízká a hrozilo by, že výtěžek zpeněžení nepostačí ani na úhradu dlužného a před zpeněžením vzniklého běžného výživného. V této souvislosti byly teď na soudcovském insolvenčním semináři vyřešeny dvě otázky. Jednak byl přijat – naprosto správný – závěr, že se na zapodstatované pohledávky nemůže vztahovat ustanovení § 398 odst. 3 IZ, které říká, že se v oddlužení splátkovým kalendářem pohledávky zajištěných věřitelů uspokojí jen z výtěžku zpeněžení zajištění, tedy že se mění režim úplné osobní odpovědnosti za dluh doplněný o zajištění na režim non recourse pohledávky, kde osobní odpovědnost není a zajištěný věřitel má toliko možnost uspokojit se ze zástavy.

Důvodem je to, že všechny sanační formy řešení úpadku vychází ze zásady, že zapodstatované pohledávky jsou coby pohledávky zákonodárcem preferované vždy plně uhrazovány a účinky daného řízení dopadají jen na běžné přihlašované pohledávky. Lze též argumentovat tím, že jen tito běžní věřitelé mají nést sociální náklady oddlužení, nezajištění částečným uspokojením pohledávek, zajištění změnou režimu pohledávky na non recourse.

Druhým důsledkem této preference zapodstatovaných pohledávek je potom to, že je nelze považovat za pohledávky zahrnuté do oddlužení ve smyslu ust. § 414 odst. 1 IZ v tom smyslu, že by přiznáním osvobození zanikaly. Nastane-li tedy z jakékoliv příčiny situace, že třeba ke dni rozhodování o osvobození bude mít dlužník dluh na výživném, na tento dluh osvobození nedopadne a dlužník bude samozřejmě muset dlužné výživné doplatit. Terminologicky mů-

žeme o výživném hovořit jako o pohledávce do oddlužení nezahrnuté, ale v oddlužení též uspokojované, která na rozdíl od přihlášených pohledávek může a má být uspokojována i jinak, například u dlužného výživného za dobu

před schválením oddlužení z majetku ponechaného dlužníkově.

Závěrem ještě dodám, že z pohledu správce je správným postupem, pokud v případě, že se jeví možnost neuhrazení zapodstatové pohle-

dávky, správce vytváří na úhradu této částky rezervu deponací potřebných částek s tím, že další průběh ukáže, bude-li třeba tuto rezervu použít či zda ji bude možno rozpustit mezi věřitele.

Nepoctivý záměr dlužníka v oddlužení a v reorganizaci

Nutnost zkoumat poctivost záměru dlužníka¹⁾ usilujícího o sanaci svých závazků vyplývá z ust. § 395 odst. 1 písm. a) insolvenčního zákona (dále též jen „IZ“), potažmo z ust. § 418 odst. 3 IZ (pokud jde o řešení dlužníkovu úpadku oddlužením), respektive z ust. § 326 odst. 1 písm. a) IZ a z ust. § 348 odst. 1 písm. b) IZ (má-li být dlužník, resp. jeho podnik reorganizován).

Zabýváme-li se porovnáním „kvality“ poctivosti dlužníkovu záměru, kterého musí být dosaženo v případě oddlužení na straně jedné a v případě reorganizace na straně druhé, resp. zkoumáme-li důsledky zjištěné nepoctivosti (tak, jak jsou zamýšleny v předloženém návrhu novely insolvenčního zákona), nacházíme zajímavé divergence. Tyto pak lze pokládat za hodné pozoru mimo jiné proto, že dle stávající právní úpravy mohou oba dva způsoby řešení úpadku sloužit k sanaci dluhů z podnikání.

Oddlužení versus reorganizace

Při posuzování podmínky poctivého záměru dlužníka v případě reorganizace insolvenční zákon soudu pomáhá stanovením domněnek nepoctivého záměru, které jsou obsaženy v ust. § 326 odst. 2 IZ.²⁾ Pokud se však jedná o oddlužení, tyto domněnky – již – v textu zákona nenalezneme; je tomu tak proto, jelikož tyto byly tzv. revizní novelou insolvenčního zákona s účinností od 1. 1. 2014 vypuštěny.

Jakkoliv je posuzování podmínky poctivého záměru dlužníka jak v případě reorganizace³⁾, tak v případě oddlužení⁴⁾ kategorií ryze subjektivní, není možné přehlédnout záměr zákonodárce danou podmínku dále relativizovat, jde-li o dlužníka usilujícího o povolení oddlužení (a tuto relativizaci neposilovat, má-li jít o reorganizaci).

Jestliže tak u dlužníka navrhuje povolení oddlužení není možno bez dalšího konstatovat nepoctivý záměr ani tehdy, když byl v posledních pěti letech před zahájením insolvenčního řízení pravomocně odsouzen za krádeže aut páchané v organizované skupině,⁵⁾ shledán vinným ze spáchání trestného činu podvodu⁶⁾ anebo úvěrového podvodu,⁷⁾ nelze mít za to, že by byl insolvenční soud takto benevolentní i v případě zkoumání poctivosti záměru dlužníka na podkladě návrhu na povolení reorganizace.

Novela insolvenčního zákona

Návrh změny insolvenčního zákona, který se ke dni sepsání tohoto textu nachází v připomínkovém řízení, však jde při rozevírání nůžek mezi oddlužením a reorganizací ještě dál.

Bude-li předmetná novela schválena, dojde v případě zjištění, že návrhem na povolení oddlužení je sledován nepoctivý záměr, nikoliv

JUDr. Oldřich Řeháček

Foto: archiv

k prohlášení konkurzu (jak to dnes předpokládá ust. § 396 IZ), ale zásadně – jen – k zastavení insolvenčního řízení (což dlužníkovi nebrání podat insolvenční návrh po čase znovu).⁸⁾ V případě reorganizace předkládaná novela žádnou změnu nepředpokládá, takže i nadále má platit, že rozhodne-li soud z důvodu zjištěného nepoctivého záměru o zamítnutí návrhu na povolení reorganizace,⁹⁾ bude v insolvenčním řízení pokračováno a způsobem řešení dlužníkovu úpadku bude zásadně konkurz.

Závěr

Dlužník – podnikatel, který se nachází ve stavu (hrozícího) úpadku, má volbu. Buď se na řešení svých závazků dohodne s věřiteli (před podáním návrhu na povolení reorganizace, resp. v reorganizačním plánu) anebo zkusí jít cestou oddlužení (do nějž může vstoupit i bez dohody s věřiteli¹⁰⁾). Lze uhadnout, že nemá-li dlužník zcela čisté svědomí, využije spíše druhou z nabízených možností, při které budou jeho prohřešky posuzovány mírněji a v případě „odhalení“ mu nebude hrozit žádný trest.

JUDr. Oldřich Řeháček

1) V dalším textu bude hovořeno pouze o poctivosti záměru dlužníka, jakkoliv předmětem zkoumání může být též poctivost záměru jeho zákonného zástupce, jeho statutárního orgánu nebo člena jeho kolektiv-

ního statutárního orgánu, příp. věřitele, který podal návrh na povolení reorganizace.

2) Na nepoctivý záměr sledovaný návrhem na povolení reorganizace lze usuzovat zejména tehdy, jestliže ohledně dlužníka, jeho zákonného zástupce, jeho statutárního orgánu nebo člena jeho kolektivního statutárního orgánu

a) v posledních 5 letech probíhalo insolvenční řízení nebo jiné řízení řešící úpadek, a to v závislosti na výsledku takového řízení, nebo

b) podle výpisu z rejstříku trestů v posledních 5 letech před zahájením insolvenčního řízení proběhlo trestní řízení, které skončilo pravomocným odsouzením pro trestný čin majetkové nebo hospodářské povahy.

3) Srov. např. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 23. listopadu 2009, sp. zn. KSCB 26 INS 1949/2009, 1 VSPH 632/2009-B-32.

4) Srov. např. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 15. února 2013, sp. zn. KSHK 40 INS 15195/2010, 3 VSPH 1190/2012-B-65.

5) Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 15. října 2009, sp. zn. KSUL 70 INS 3836/2009, 1 VSPH 524/2009-A-20.

6) Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 11. ledna 2012, sp. zn. KSPA 56 INS 4902/2011, 3 VSPH 1352/2011-B-22.

7) Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 6. února 2009, sp. zn. KSUL 46 INS 124/2009, 1 VSPH 53/2009-A-16.

8) To stejné platí, jestliže soud již schválené oddlužení zruší, vyšly-li po schválení oddlužení najevo okolnosti, na jejichž základě lze důvodně předpokládat, že oddlužením je sledován nepoctivý záměr.

9) Je možné dodat, že podmínku poctivosti záměru sleduje insolvenční soud i ve vztahu k reorganizačnímu plánu. Lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že předloženým reorganizačním plánem poctivý záměr sledován není, soud ho podle ust. § 348 odst. 1 písm. b) IZ zamítne.

10) ... insolvenční zákon nikterak neurčuje povinnost dlužníka předložit soudu souhlas věřitelů s oddlužením. Naopak možnost, aby se oddlužení v případě závazků dlužníka z podnikání neprosadilo, závisí na aktivitě věřitelů s takovýmto způsobem řešení úpadku nesouhlasit, jak vyplývá z § 403 odst. 2 IZ (usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 3. září 2014, sp. zn. KSPH 61 INS 12678/2014, 4 VSPH 1288/2014-A-16). ... věřitelům nic nebránilo v možnosti na schůzi věřitelů své stanovisko k možnosti oddlužení dlužnice vyslovit, případně pro schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře nehlasovat, či vznést námitky. Neuplatněním tohoto práva do skončení schůze věřitelů však nastává zákonná fikce jejich souhlasu s oddlužením i přes existenci dluhů dlužnice z podnikání. V takovém případě soud nemá možnost nadále způsob řešení úpadku dlužnice korigovat a rozhodovat o neschválení oddlužení dle § 405 odst. 1 IZ (a o prohlášení konkurzu dle odst. 2 cit. ustanovení), neboť je povinen vycházet z fikce souhlasu věřitelů dle § 403 odst. 2 IZ (usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 4. dubna 2014, sp. zn. KSPL 20 INS 28995/2013, 4 VSPH 531/2014-B-10). Obdobně usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 16. října 2014, sp. zn. KSPA 59 INS 13797/2014, 2 VSPH 1995/2014-A-13 anebo usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 18. července 2014, sp. zn. KSPH 60 INS 2914/2014, 3 VSPH 517/2014-A-14.

Trestní praxe v insolvenčním řízení

Obecně platí, že možnost užití trestního práva je omezena zásadou pomocné úlohy trestní represe. Trestní právo by v souladu s touto zásadou mělo být užíváno pouze tam, kde již neexistuje jiná možnost nápravy.

Insolvenční proces je prostředím, kde bezpochyby dochází k použití trestního práva, a to i při respektování uvedené zásady. Konečně i zákonodárce předpokládá v insolvenčním řízení angažovanost jednoho z typických subjektů trestního řízení, když mezi procesními subjekty v insolvenčním řízení v ust. § 9 IZ vyjmenovává státní zastupitelství, které vstoupilo do insolvenčního řízení nebo do incidenčního sporu. Postavení státního zastupitelství, popřípadě nevyššího státního zastupitelství je v insolvenčním řízení vymezeno právní úpravou obsaženou v § 35 o.s.ř. tak, že může podat návrh na zahájení řízení nebo do občanského soudního řízení vstoupit s tím, že jsou oprávněni ke všem úkonům, které může vykonat účastník řízení, pokud nejde o úkony, které může vykonat jen účastník právního poměru. Insolvenční zákon ve svém ust. § 69 pak dále upravuje, že je-li proti rozhodnutí insolvenčního soudu přípustný opravný prostředek, může jej podat i státní zastupitelství, které vstoupilo do insolvenčního řízení, do incidenčního sporu nebo do moratoria. Na druhou stranu insolvenční zákon tím, že stanoví, že některé úkony v rámci insolvenčního řízení může provést pouze určitý účastník, omezuje státní zastupitelství v jeho úkonech. Státní zastupitelství tak např. není oprávněno k popření pohledávky, které je zákonem svěřeno (§ 192 odst. 1 IZ) pouze insolvenčnímu správci, dlužníku a přihlášeným věřitelům.

Vstup státního zastupitelství do insolvenčního řízení je účinný dnem, kdy je insolvenčnímu soudu doručeno oznámení o takovém vstupu a stejně tak i vystoupení státního zastupitelství z insolvenčního řízení je účinné dnem, kdy je takové oznámení doručeno insolvenčnímu soudu. Opakovaný vstup státního zastupitelství do insolvenčního řízení je přípustný.

Je nepochybné, že úkolem státního zastupitelství je v rámci insolvenčního řízení chránit svou činností veřejný zájem, zjišťovat případnou trestnou činnost a přispívat k zákonnosti insolvenčního procesu.

Přispívat k zákonnosti insolvenčního procesu je rovněž zájmem i insolvenčního správce a je na něm, aby v rámci své činnosti postupoval výhradně podle civilního práva nebo při respektování zásady „ultima ratio“ volil postupy dle trestního práva.

Bezprostředně po obdržení příslušného usnesení, kterým je insolvenční správce ustanoven do své funkce zahajuje insolvenční správce pátrací činnost a mimo jiné vyvíjí snahu k získání účetnictví a jiných relevantních podkladů tak, aby byl schopen zjistit hospodářskou situaci dlužníka. V drtivé většině případů insolvenční správce z pátrací činnosti zjistí, že dlužník nemá evidované cenné papíry, nevede bankovní účet

JUDr. Pavel Berger

Foto: archiv

s kladným zůstatkem, nevlastní nemovité věci či motorová vozidla a ani nemá majetkovou účast v jiné společnosti. Insolvenčnímu správci tak nezbyvá, než konstatovat, že nebyl zjištěn majetek, který by bylo možné sepsat do majetkové podstaty dlužníka.

Pokud jde o kontaktování statutárního orgánu dlužníka, je insolvenční správce v zásadě vystaven dvěma situacím. Buď se insolvenčnímu správci podaří statutární orgán kontaktovat, anebo se mu statutární orgán kontaktovat nepodaří. Ve druhém případě, kdy se insolvenčnímu správci nedaří statutární orgán dlužníka kontaktovat, tak by měl ještě v duchu se zásadou „ultima ratio“ postupovat cestou civilního práva – konkrétně insolvenčního zákona a požádat soud, aby nařídil jednání a předvolal konkrétního člena statutárního orgánu, a to za účelem provedení jeho výsledku ohledně zjištění skutečností o nakládání s majetkovou podstatou dlužníka před rozhodnutím o úpadku. I zde mohou nastat dvě situace. Buď se člen statutárního orgánu k insolvenčnímu soudu dostaví nebo se k insolvenčnímu soudu nedostaví. Pokud nastane druhá situace, tedy že se člen statutárního orgánu k insolvenčnímu soudu nedostaví, je na místě, aby insolvenční správce požádal orgány činné v trestním řízení o prošetření celé věci a současně, aby byl v souladu s ust. § 158 odst. 2 tr. řádu vyzváno k učiněným opatřením, resp. o výsledku daného řízení. Insolvenční správce tak učiní zpravidla podáním podnětu k prošetření podezření ze spáchání trestného činu.

Právní kvalifikace, která se nabízí k popsání jednání, je obsažena v ust. § 225 tr. zák. – porušení povinnosti v insolvenčním řízení. Toto zákonné ustanovení vystavuje trestní odpovědnosti ty, kdo maří nebo hrubě ztěžují výkon funkce insolvenčního správce

a tím ohrožují účel insolvenčního řízení.

Ačkoliv by se dalo předpokládat, že orgány činné v trestním řízení významným způsobem pomohou v činnosti insolvenčního správce a umožní insolvenčnímu správci např. získat účetnictví dlužníka či jiné relevantní doklady vypovídající o hospodářském stavu dlužníka, realita je jiná.

Realitu si dovoluji popsat na níže uvedeném případu:

Policejní orgán PČR na základě insolvenčním správcem podaného oznámení zahájil úkony trestního řízení dle ust. § 158 odst. 3 tr. řádu pro podezření ze spáchání přečinu porušení povinnosti v insolvenčním řízení (§ 225 tr. zák.), vydal dokonce i záznam o sdělení podezření dle § 179 odst. 3 tr. řádu, který předal podezřelému členovi statutárního orgánu dlužníka, následně provedl i jeho výslech a dokonce zaslal příslušnému státnímu zastupitelství zprávu o výsledku zkráceného přípravného řízení dle ust. § 179c odst. 1 tr. řádu. Státní zastupitelství se však se závěry policejního orgánu neztotožnilo a věc vrátilo k provedení dalšího úkonu dle § 179f odst. 2, § 174 odst. 2, písm. d) tr. řádu.

V rámci dalšího prověřování byl proveden výslech podezřelého – podání vysvětlení dle ust. § 158 odst. 6 tr. řádu. Podezřelý v rámci podání vysvětlení, mimo jiné, uvedl, že od přechozího majitele společnosti dlužníka žádné podklady, účetnictví neobdržel a tudíž účetnictví nemá. Současně sdělil, že mu nebylo doručeno žádné písemné vyzovnění od insolvenčního správce ani od soudu. Policejní orgán následně předal kontakt na podezřelého insolvenčnímu správci. V návaznosti na to proběhlo jednání mezi členem statutárního orgánu dlužníka a insolvenčním správcem, které však nic nepřineslo.

Policejní orgán celou věc uzavřel tak, že usnesením podle § 159a odst. 1 tr. řádu odložil trestní věc podezření ze spáchání přečinu porušení povinnosti v insolvenčním řízení podle § 225 tr. zák., které bylo odůvodněno tím, že podezřelý nebyl srozuměn se skutečností, že dlužník je v insolvenčním řízení, respektive, že on, jako statutární orgán byl vyzván k součinnosti s insolvenčním správcem.

Proti tomuto usnesení podal insolvenční správce v zákonem stanovené lhůtě stížnost, v které poukazoval na to, že veškeré informace o dlužníkovi jsou dostupné na Internetu – obchodním či insolvenčním rejstříku a z těchto registrů se člen statutárního orgánu dlužníka mohl kdykoliv dozvědět nejméně základní informaci, a to, že byl zjištěn úpadek dlužníka, že byl prohlášen konkurz apod. a tudíž argumentace, že členovi statutárního orgánu nebyla doručena výzva insolvenčního správce a soudu nemůže obstát.

Státní zastupitelství nakonec stížnost insolvenčního správce podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu zamítlo jako nedůvodnou.

Skutečnost zůstává, že insolvenčnímu správci nebylo předáno účetnictví a ten, kdo mařil nebo hrubě ztěžoval výkon funkce insolvenčního správce a tím ohrožil účel insolvenčního řízení, se ničeho nedopustil.

JUDr. Pavel Berger, advokát,
člen Rady expertů ASIS

Zákaz působení osob v insolvenčním řízení ve statutárních orgánech

V rámci rekodifikace soukromého práva byla u správy obchodní korporace nově zavedena možnost soudu, aby osobu, která porušuje své povinnosti péče řádného hospodáře, nebo která přivedla obchodní korporaci do úpadku, vyloučil z výkonu funkce člena statutárního orgánu upadnuvší obchodní korporace. Důsledkem takového kroku může být pro vyloučenou osobu to, že obtížněji nalezne uplatnění ve svém oboru. Působení osoby ve statutárním orgánu se tak stalo rizikovější a více zodpovědnou činností, když člen statutárního orgánu též nově ručí za dluhy obchodní korporace v případě, že došlo k jejímu úpadku a v případě, že tomu člen statutárního orgánu nezabránil, a zabránit mohl. Porušení těchto povinností může tedy ve výsledku vyústit až k diskvalifikaci nezodpovědného člena statutárního orgánu z jeho funkce.

Obecné podmínky pro členství ve voleném orgánu právnické osoby

Obecným předpokladem pro členství ve voleném orgánu právnické osoby je podle § 152 odst. 2 občanského zákoníku u fyzické osoby plná svéprávnost a u právnické osoby plná svéprávnost zástupce takové právnické osoby, která je sama členem voleného orgánu jiné právnické osoby. Dále je zapotřebí, aby dle § 46 odst. 1 zákona o obchodních korporacích byla tato osoba bezúhonná ve smyslu živnostenského zákona a nenastala u něj překážka provozování živnosti. Živnost nemůže provozovat fyzická nebo právnická osoba, na kterou byl prohlášen konkurz i) ode dne prodeje podniku jedinou smlouvou v rámci zpeněžení majetkové podstaty v době běhu lhůty podle zvláštního právního předpisu ii) ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, kterým soud ukončil provozování podniku nebo ode dne určeného v tomto rozhodnutí jako den ukončení provozování podniku iii) po dobu 3 let od právní moci rozhodnutí o zamítnutí insolvenčního návrhu proto, že majetek dlužníka nebude postačovat k úhradě nákladů insolvenčního řízení iv) po dobu 3 let od právní moci rozhodnutí o zrušení konkurzu proto, že majetek dlužníka je zcela nepostačující pro uspokojení věřitelů.ⁱ⁾

Vyloučení a následný zákaz členství ve statutárním orgánu

Otázkou může být, z jakého důvodu je odpovědnost členů statutárního orgánu upravena jak v zákoně o obchodních korporacích, tak v insolvenčním zákoně. Zatímco zákon o obchodních korporacích je svou úpravou zaměřen na to, aby členové statutárních orgánů dbali své povinnosti odvrátit úpadek obchodní korporace, insolvenční zákon upravuje ručení členů statutárních orgánů pro případ, že se obchodní korporace již v úpadku nachází, a tito členové zanedbali svou povinnost podat za obchodní korporaci insolvenční návrh.ⁱⁱ⁾

Výraznou změnou je zcela jistě fakt, že nově dochází k zániku funkce člena statutárního orgánu pouze na základě rozhodnutí soudu o vyloučení z funkce, nikoliv však ex lege, jak tomu bylo za účinné úpravy obchodního zákoníkuⁱⁱⁱ⁾. Z výkonu funkce tak mohou být soudem vyloučeny i) osoby, které byly ve funkci členů statutárního

JUDr. Ing. Pavel Fabian

Foto: archiv

orgánu upadnuvší obchodní korporace v den vydání rozhodnutí o úpadku nebo později ii) osoby, které byly členy statutárního orgánu korporace před rozhodnutím o úpadku, jestliže svým jednáním zřejmě přispěly k úpadku obchodní korporace. Nešťastnou se zcela jistě jeví situace, kdy i přes vícero důvodů, které vedly k úpadku obchodní korporace a kdy jedním z těchto byl i způsob výkonu funkce člena statutárního orgánu, může být takováto osoba taktéž vyloučena z výkonu funkce člen statutárního orgánu. Nezdá se nám reálné, aby bylo v praxi možno jednotlivé důvody „rozkouskovat“ a určit tak je-

jich podíl na neblahých důsledcích, které vyústí v ocitnutí se obchodní korporace v úpadku.

Závěr

Rozhodnutí soudu o vyloučení osoby z funkce člena statutárního orgánu obchodní korporace má tedy pro vyloučenou osobu neblahé následky. Kromě toho, že se jedná o další překážku pro výkon funkce, zaniká vyloučené osobě právní mocí rozhodnutí soudu o vyloučení funkce člena statutárního orgánu ve všech obchodních korporacích, ve kterých působí. Výjimku z tohoto tvoří situace, kdy vyloučená osoba může zůstat členem statutárního orgánu jiné obchodní korporace, pokud by její vyloučení mohlo negativně ovlivnit obchodní korporaci, v níž dotčená osoba vykonává funkci člena statutárního orgánu, popřípadě věřitele této korporace, a dosavadní výkon její funkce v této obchodní korporaci neodůvodňuje vyloučení z výkonu funkce. Další sankci představuje to, že člen statutárního orgánu upadnuvší obchodní korporace, který byl ve funkci v době vydání rozhodnutí o úpadku nebo po něm, nesmí po dobu 3 let od právní moci rozhodnutí o vyloučení vykonávat funkci člena statutárního orgánu jakékoli obchodní korporace nebo být osobou v obdobném postavení (tedy nesmí být zvolen)^{iv)}. Na volbu osoby, již svědčí zákaz výkonu funkce členem statutárního orgánu obchodní korporace se hledí, jako by se nestala. Tato osoba v případě porušení zákazu vykonávat funkci ručí za splnění všech povinností obchodní korporace, které vznikly v době, kdy vykonávala přes zákaz činnost člena statutárního orgánu obchodní korporace, i přesto že se jím z právního hlediska nestala. Soud může navíc osobu, která porušila zákaz působení ve funkci člena statutárního orgánu, vyloučit opětovně až na 10 let.^{v)}

JUDr. Ing. Pavel Fabian,
advokát a insolvenční správce
Jakub Dvořák,
asistent insolvenčního správce

- i) srov. § 8 odst. 1 a 2 živnostenského zákona
- ii) srov. § 98 odst. 1 insolvenčního zákona
- iii) srov. § 38l obchodního zákoníku
- iv) srov. § 63 odst. 1 zákona o obchodních korporacích
- v) srov. § 67 odst. 1 zákona o obchodních korporacích

Jaká je úloha profesních společenstev a jsou e-aukce a e-dražby jediným účinným prostředkem zpeněžení?

Společnost, Troostwijk s.r.o., je součástí holdingového společenství holandské společnosti Troostwijk Titania Holding B.V. a Troostwijk Veilingen B.V. a v České republice je registrována od roku 2010.

Pod účinnosti nového občanského zákoníku č. 89/2014 Sb. 1. 1. 2014 společnost registruje zvýšenou diskusi na téma transparentnosti pro-

vádění dražeb, elektronických dražeb a aukcí, kdy se různé skupiny zúčastněných na tomto procesu zpeněžení předhánějí, který proces zpe-

něžení je nejúčinnější, efektivnější a průhlednější a zda dražba kamenná a e-dražba dle zákona č. 26/2000 Sb. o veřejných dražbách a nebo e-aukce prováděná dle zákona č. 89/2014 Sb., je tou pravou a nezpochybnitelnou.

Z vlastní zkušenosti jako zástupce společnosti Troostwijk Titania Holding B.V. a Troostwijk Veilingen B.V.) pro Českou republiku a Slovensko vím, že všechny formy zpeněžení jsou pro proces zpeněžení stejně důležité a že vhodnost té které formy zpeněžení je odvislá především dle toho co je předmětem zpeněžení, kdo je navrhovatelem tohoto zpeněžení, zda soukromý subjekt, či subjekt mající předmět zpeněžení ve správě (obec, město, stát, likvidátor, insolvenční správce) a zejména jaká je cílová skupina, ke které má nabídka směřovat. Samozřejmě, že nutnou samozřejmostí je průhlednost celého procesu zpeněžení tak, aby nabyvatel se stal skutečným a nezpochybnitelným vlastníkem zpeněžované věci.

Společnost Troostwijk Industrial Auctions má od roku 1930, kdy byla v Holandsku založena,

bohaté a dlouholeté zkušenosti s procesem zpeněžení zejména movitého majetku a zásob a dá se říci, že dnes je zřejmě největším aukčním domem zaměřeným na movitý majetek v Evropě. Společnost se sídlem v Holandsku má dnes pobočky se 180 zaměstnanci ve 22 evropských zemích a spolupracuje s více než 450 000 registrovanými kupci z celého světa. Rozložení poboček společnosti společně s četností registrovaných kupců pak umožňuje společnosti dosahovat vysokých tržních cen a velkého procenta úspěšnosti prodeje.

V roce 2014 provedla společnost více než 1300 aukčních prodejů v téměř všech průmyslových oborech a kromě mezinárodních projektů bylo od roku 2009 uskutečněno i několik prodejů v České republice ve prospěch společností, například Siemens Kolejová vozidla v Praze, Orfus s.r.o. a Euro-Jordan s.r.o.

Společnost Troostwijk Industrial Auctions se ve své činnosti zaměřuje nejenom na zpeněžení především movitého majetku, zásob, ale i vykli-

zením a předáním prostor, kde byl movitý majetek uložen. Od podpisu smlouvy se zájemcem až po předání vyklizených prostor, včetně závěrečného vyúčtování pak netrvá déle jak tři měsíce.

V roce 2014 se společnost Troostwijk s.r.o. stala členem České asociace dražebníků z.s., neboť dle mínění vedení této společnosti je třeba, aby společnost byla zakotvena v profesním společenství, které dlouhodobě, už od roku 2000 reprezentuje profesionály v oblasti zpeněžení, má v České republice dlouholetou tradici a respekt a zejména její etický kodex a členské zázemí odpovídá morálnímu vymezení činnosti společnosti. Dalším důležitým aspektem pro Českou asociaci dražebníků, je ten fakt, že toto profesní sdružení v sobě nesoustřeďuje dražebníky zabývající se úzkým segmentem zpeněžení, což přispívá k výměně zkušeností jejich členů. To naše společnost vítá a je připravena se na tomto procesu i spolupodílet.

Mikael T. Bertelsen,
Sales Manager Czech & Slovak Republics

Kvalifikované vyjádření ke kvalifikované výzvě soudu podle občanského soudního řádu

Soudní praxe v současné době relativně často využívá institutu tzv. kvalifikované výzvy podle ustanovení § 114b zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“). Ustanovení § 114b o.s.ř. bylo do občanského soudního řádu zavedeno novelou – zákonem č. 30/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů. Normotvůrce novým ustanovením, jak plyne z důvodové zprávy k novele, sledoval vytvoření, respektive zlepšení podmínek pro rozhodování soudu zpravidla při prvním jednání, přičemž vyšel z předpokladu, že podle dosavadních právních předpisů není na žalovaném žalobní odpověď účinně vynutitelná, žalovaný, který má zájem na prodlužování sporu, může soudní řízení účinně prodlužovat a vytváří se disproporce mezi povinnostmi žalobce, který má povinnost v žalobě vylíčit rozhodující skutečnosti, případně žalobu k výzvě soudu doplnit pod hrozbou jejího odmítnutí, zatímco žalovaný žádné povinnosti obdobného charakteru nemá (k tomu blíže srov. důvodovou zprávu k zákonu č. 30/2000 Sb., sněmovní tisk č. 257/0, Poslanecká sněmovna, 3. volební období, 1998-2002, dostupnou na www.psp.cz).

Ustanovení o kvalifikované výzvě prošlo během necelých 15ti let drobnými změnami, nicméně jeho podstata zůstává stále stejná. Podle znění občanského soudního řádu účinného k dnešnímu dni platí, že vyžaduje-li to povaha věci nebo okolnosti případu, jakož i tehdy, bylo-li o věci rozhodnuto platebním rozkazem, elektronickým platebním rozkazem nebo evropským platebním rozkazem, může předseda senátu místo výzvy podle § 114a odst. 2 písm. a) o.s.ř. nebo nebylo-li takové výzvě řádně a včas vyhověno, žalovanému usnesením uložit, aby se ve věci písemně vyjádřil a aby v případě, že nárok uplatněný v žalobě zcela neuzná, ve vyjádření vylíčil rozhodující skutečnosti, na nichž staví svoji obranu, a k vyjádření připojil listinné důkazy, jichž se dovolává, popřípadě označil důkazy k prokázání svých tvrzení; to neplatí ve věcech, v nichž nelze uzavřít a schválit smír (§ 99 odst. 1 a 2 o.s.ř.). K podání takového kvalifikovaného vyjádření stanoví lhůtu soud, jedná se o tzv. soudcovskou lhůtu. Soud

je limitován pouze minimální délkou této lhůty, když tato lhůta nesmí být kratší než 30 dnů. Jedná se o lhůtu propadnou, tzn. k pozdějšímu vyjádření nelze přihlídnout (Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 2. 10. 2002, sp. zn. 25 Co 334/2002), a procesní, je tedy zachována, jestliže žalovaný ve stanovené lhůtě podá požadované vyjádření na poště (Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 4. 9. 2003, sp. zn. 22 Cdo 2166/2002).

Jak plyne z ustanovení druhého odstavce a ostatně i ze soudní judikatury (srov. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2003, sp. zn. 32 Odo 616/2003, podle něhož usnesení podle ustanovení § 114b odst. 1 o. s. ř. může být obsaženo ve výroku platebního rozkazu), lze kvalifikovanou výzvu spojit s platebním rozkazem (příp. elektronickým platebním rozkazem nebo evropským platebním rozkazem), přičemž v takovém případě běží zmiňovaná soudcovská lhůta nikoli ode dne doručení kvalifikované výzvy

(obsažené v platebním rozkazu), ale až ode dne uplynutí lhůty k podání odporu proti platebnímu rozkazu (nikoli ode dne včas podaného odporu). Včas podaným odporem se sice platební rozkaz ruší, avšak kvalifikovaná výzva zůstává nadále v platnosti. Nic však nebrání tomu, aby již v samotném odporu bylo podáno odůvodnění splňující nároky kvalifikované výzvy – v takovém případě se již není třeba dalším podáním vyjadřovat k samotné kvalifikované výzvě (Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2006, sp. zn. 32 Odo 34/2006).

Při přípravě vyjádření ke kvalifikované výzvě je třeba zachovat obezřetnost. Občanský soudní řád, a předpokládáme, že i příslušné rozhodnutí soudu, stanoví sice obecně, avšak i tak, náležitosti kvalifikovaného vyjádření. Nepostačuje, aby žalovaný, jemuž byla kvalifikovaná výzva doručena, soudu sdělil, zda nárok uznává či nikoli (to ostatně vyplývá z dalšího, co žalovaný na svou procesní obranu uvádí). Žalovaný je pro případ, že nárok neuznává, povinen (i) vylíčit rozhodující skutečnosti, na nichž staví svoji obranu, a k (ii) vyjádření připojit listinné důkazy, jichž se dovolává, popřípadě označit důkazy k prokázání svých tvrzení.

Ustanovení odstavce 5 téhož paragrafu stanovuje pro žalovaného negativní následky jeho pasivity, o nichž musí být tento žalovaný řádně poučen. Jestliže se totiž žalovaný bez vážného důvodu (závažnost důvodu posuzuje soud) na výzvu soudu včas nevyjádří a ani ve stanovené lhůtě (nikoli tedy po jejím marném uplynutí, jak lze dovodit např. z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 11. 5. 2005, sp. zn. 21 Cdo 2433/2004) soudu nesdělí, jaký vážný důvod mu v tom brání, má se za to (fikce), že nárok, který je proti němu žalobou uplatňován, uznává. Soud v takovém případě rozhodně rozsudkem pro uznání, s výjimkou případů, kdy jsou dány důvody pro zastavení řízení nebo odmítnutí žaloby (podrobněji viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. srpna 2003, sp. zn. 21 Cdo 968/2003).

S ohledem na zásadní procesní následky nesplnění této výzvy občanský soudní řád v ustanovení § 114b odst. 4 stanoví, že usnesení obsahující kvalifikovanou výzvu musí být žalovanému doručeno do vlastních rukou, přičemž náhradní doručení je vyloučeno. Na tomto místě je však nutno upozornit, že poslední novely občanského soudního řádu stanovily pro doručování kvalifikované výzvy jisté odchylky pro případ, kdy se výzva doručuje prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky. V tomto případě je totiž náhradní doručení připuštěno a „nevybírání“ datové schránky může mít pro žalovaného kardinální následky. Zbývá doplnit, že nejpozději s kvalifikovanou výzvou je třeba žalovanému doručit i žalobu – je to zcela logické, protože právě k ní má zaujmout podrobné stanovisko. Pokud by nebyla doručena žalovanému byt jen část žaloby, která obsahuje specifikaci žalobního požadavku, bránilo by to vydání rozsudku pro uznání (Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 10. 2008, sp. zn. 28 Cdo 1230/2008).

Kvalifikovanou výzvu nelze vydat nebo doručit po přípravném jednání podle § 114c o.s.ř. nebo po prvním jednání ve věci, neboť se jedná o institut přípravy jednání. Konečně usnesení obsahující výzvu žalovanému podle § 114b odst. 1 o. s. ř. může vydat pouze předseda senátu (samosoudce), vyšší soudní úředník k jejímu vydání oprávněn není, srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 2. 2004, sp. zn. 25 Cdo 1839/2003.

Vraťme se však k náležitostem vyjádření ke kvalifikované výzvě. Zákonem stanovené náležitosti kvalifikované výzvy byly již vyloženy výše. V první řadě je dále třeba upozornit, že judikatura Nejvyššího soudu České republiky dovodila, že fikci uznání nezabrání žalovaný pouhým strohým podáním, které obsahuje pouze údaj o tom, že s žalobou nesouhlasí a nepovažuje ji za důvodnou (Rozsudek Nejvyššího

JUDr. et Ing. Martin Kohout, Ph.D.

Foto: archiv

soudu ČR ze dne 19. 8. 2008, sp. zn. 21 Cdo 3597/2007).

Nejvyšší soud České republiky již též vyložil, že kvalifikované výzvě je řádně vyhověno (v případě, že žalovaný nárok neuznává), pokud písemné vyjádření žalovaného obsahuje též vylíčení rozhodujících skutečností, na nichž staví žalovaný svoji obranu proti nároku uplatněnému v žalobě, popřípadě označení důkazů, jejichž provedení navrhuje k prokázání svých tvrzení. Nejvyšší soud dále uvedl, že vylíčením rozhodujících skutečností žalovaný reaguje na to, co o skutečnostech významných pro rozhodnutí ve věci tvrdí žalobce; obrana žalovaného spočívá v tom, že – ačkoliv pravdivost některých tvrzení žalobce může potvrdit – vyvrací svými konkrétními údaji pravdivost jiných tvrzení

žalobce, popřípadě že uvádí další skutečnosti, které žalobce netvrdil, na jejichž základě by spor měl vznít v jeho prospěch. Nejvyšší soud dále uzavřel, že procesní obranu nemusí žalovaný rozvádět do všech podrobností a výslovně se vyjadřovat ke všem tvrzením žalobce; postačí, jestliže postaví proti tvrzením žalobce alespoň taková svá tvrzení o rozhodujících skutečnostech, z nichž vyplývá základ jeho obrany proti žalobě, tedy jestliže uvede přinejmenším takové skutečnosti, které, budou-li také prokázány, mohou vést k tomu, že bude (může) mít ve sporu alespoň částečný úspěch (Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 3. 2005, sp. zn. 21 Cdo 1951/2004). Je třeba rovněž doplnit, že byla-li kvalifikovaná výzva vydána ohledně více nároků, které byly žalobou uplatněny, je třeba se řádně vyjádřit ke každému uplatněnému nároku, neboť soud posuzuje fikci uznání vůči každému z těchto nároků a samostatně vůči nim soud posuzuje i předpoklady pro vydání rozsudku pro uznání (Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 2. 2012, sp. zn. 23 Cdo 4311/2011).

Ze shora uvedeného je zřejmé, že zatímco strohá a včas podaná negace platebního rozkazu tento platební rozkaz zruší, v případě kvalifikované výzvy tento závěr neplatí. Proto je třeba dbát zvýšené opatrnosti, je-li žalovanému doručena kvalifikovaná výzva, na jejíž vydání jsou kladeny zákonem i soudní judikaturou zvýšené formální nároky, a k níž se předpokládá i kvalifikované vyjádření ze strany žalovaného. Zvýšená opatrnost je nutná tím spíše, pokud je kvalifikovaná výzva vtělena do jednoho z výroků platebního rozkazu, který byt mohl svádět ke strohé, avšak neúčinné reakci žalovaného.

JUDr. et Ing. Martin Kohout, Ph.D.

(Autor je advokátem v Praze a odborným asistentem na Katedře práva Univerzity Jana Amose Komenského Praha).

Pýcha předchází pád... III.

Toto pokračování úvah o pýše a jejich důsledcích začíná vznikat v den výročí upálení Mistra Jana Husa, v den, který následuje po připomenutí si snad nejznámější křesťanské misie na našem území, příchodu soluňských bratrů Cyrila a Metoděje. Je to také den, kdy se v rakouském Ramsau am Dachstein završil již čtvrtý ročník Týdne tolerance s mottem Kořeny a křídla a z vlny veder se vyloupnul krásný ochlazující a osvěžující déšť. V neposlední řadě je to den, kdy bylo oficiálně oznámeno, že Řekové řekli návrhům svých věřitelů velmi rozhodně OCHI, tedy NE. Je to tedy chvíle nanejvýše inspirující, a snad tento text tomu bude svou kvalitou odpovídat. Rád bych v něm splnil svůj předchozí slib a věnoval část textu tomu, že bez pýchy a dalších smrtelných hříchů by společnost mohla jen obtížně dlouhodobě fungovat. Slíbil jsem rovněž pár slov o svobodě a její hodnotě v současném světě, který se zdá být pro většinu lidí tolik nesvobodný.

Bylo by asi nekonečným plýtváním místem a časem, kdybych se pokusil zachytit nebo dokonce jakkoliv shrnout jen část toho, co bylo v historických, náboženských, ekonomických a filozofických úvahách napsáno na téma dobra a zla. V neposlední řadě by to byla tato rubrika, ze které bych mohl připomenout celou řadu ci-

tovaných i snad autentických myšlenek na toto věčné téma. Dovolím si pouze připomenout knihu Tomáše Sedláčka Ekonomie dobra a zla, která je skvělým příkladem bohatosti a zároveň nevyčerpatelnosti tématu. Je zajímavé sledovat, jak se některé, především západní společnosti, náboženské a etické a právní systémy vypořá-

dávaly s problematikou dobra i zla, kolik důmyslných receptů nalézaly, aby se s nimi dokázaly vypořádat. Vycházely povětšinou z priority dobra, i když bylo možné nalézt čestné výjimky. Zlo bylo vnímáno většinou jako neautentické, bez vlastního programu a cíle, jako něco, co se objeví, když se zvrtné úsilí o dobro. Často je to tak, že dobro a zlo jsou obětí nějaké ideologie, která určí, co je dobré a co je zlé a tvrdošíjně o tom odmítá diskutovat, i když je patrné, že při jejím uplatňování jde o život nejen jednotlivcům a společnosti, ale dokonce i ideologii samotné. Kdo by si přitom představoval jenom nějaké náboženské a společenské rituály padlých civilizací dávnověku, ten by se hluboce mylil. Prošli jsme si pádem ideologie reálného socialismu a v současné době jsme svědky počínajícího pádu ideologie multikulturálního eurooptimismu. Odpovědí na krizi socialismu bylo podle Gorbačova více socialismu, odpovědí na krizi Evropy bylo podle Barossa více Evropy. Ideologie významně omezuje uplatnění zdravého rozumu a přímo paralyzuje přirozenou plachost a pud sebezáchovy. A těmto ideologickým klíše také podléhá rychlé a bezmyšlenkovité nálepkování dobrým a zlým.

Bez něj totiž nelze vytvořit určitý ideologický řád prostupující a spoutávající svobodné myšlení jednotlivce i v rámci společenství. Vzepít se podobnému ideologicky rigidnímu řádu dobra a zla může mít tragické důsledky, jak nám to připomíná osud Mistra Jana Husa. Takový řád nepřipouští ani tu nejmenší trhlinku, ani ten nejmenší ostrůvek svobodného myšlení a je to právě tato jeho touha po čistotě a dokonalosti, která ho nakonec zničí. Bohužel se zdá, že na fanatickou indoktrinaci tezí, že věřitelé jsou dobří a dlužníci zlí, dojde nejdříve Řecko, ale následně v důsledku uplatnění dlužnických práv ad absurdum i eurozóna a následně celá evropská civilizace, která, ať už si to politici uvědomují nebo nikolivě právě z Řecka povstala.

Dobro a zlo trpí samy o sobě velkou indoktrinací. Protože dobro je prostě dobré a zlo je prostě zlé. Nehledáme odpověď na otázku, proč máme vlastně konat dobro a čelit zlu. Zda tak máme činit v každém okamžiku podle vlastního vnitřního přesvědčení nebo na základě nějaké širší shody s bližními nebo na základě nějaké ideologické poučky, o které nesmíme pochybovat. Pojďme se pokusit hledat odpověď na otázku, kterou málokdo pokládá, ale ještě méně se mu na ni dostane rozumné odpovědi. Ta otázka zní, zda se konat dobro vyplácí a obecněji, proč je tedy třeba dobro vůbec konat. Jak zní bonmot, proč je třeba páchat dobro. Najednou vidíme, že pokud produkujeme dobro, pak lze konstatovat, že nemáme žádnou jistotu, že se nám v souvislosti s tím dobro nějak také dostane. Jediná možnost je, že naše konání dobra nám přináší dobro skrze nás samotné, že se prostě cítíme dobře, když konáme dobro.

Možná bude zajímavé se v tomto kontextu zamyslet na *incoming – outgoing* bilancí, kterou jsme použili v loňském textu s názvem Recyklovat, recyklovat, recyklovat. Produkce či *outcoming* dobra lze totiž rovněž rozdělit na dobro pro vlastní spotřebu, pak pro dobro na směnu a konečně pro nevyužití dobro se lze použít název „odpad dobra“. Spotřební *incoming* část bilance zahrnuje ono dobro pocházející z dobrého pocitu z konání dobra, ale nikde již není řečeno, že se nám konání dobra pro jiné vrátí od nich jako dobro a pokud možno ještě jako větší dobro, tedy, že se nám konání dobra nějak vyplatí. Kant dokonce tvrdí, že pokud se nám za naše dobro dostane odměny nebo dokonce očekávané odměny, není to vůbec to správné dobro. V životní praxi existuje příliš mnoho příkladů a zkušeností, že svět prostě takto nefunguje a ten, kdo čeká za svou dobrotu dobré, bývá často zklamán. Snad nejlépe to lidová moudrost, která zní: „Pro dobrotu na žebrotu“. Stejně tak se nemůžeme zcela spolehnout na dobro, které nám nezávisle na našem konání poskytuje naše prostředí, neboť se můžeme dočkat nejen příznivého větru, ale i zničující vichřice, nejen životodárného slunce, ale i smrtících veder a sucha, nejen přírodní vláhy, ale i povodní. Některé představují nemalé zajišťovací a pojišťovací náklady, ale některé jsou *forces major* a berou všechno bez náhrady včetně života. Nakonec této bilanční *incoming – outgoing* úvahy si dovoluji poznamku na téma, že odpadní nevyužitelné dobro má velký potenciál

stát se zlem, a to narůstajícím v čase. Je to podobné jako s nevyužitými výrobky, obecně odpady, se zbytečnými statky, které se v angličtině nazývají *goods* tedy dobra, z čehož plyne, že úvaha o dobru a zlu je možná více ekonomická, než by se na první pohled mohlo zdát.

Není dobré pokoušet ďábla, ale vzpomeňme si na Goethova Mefistofela, který tvrdí, že *té síly díl jsem já, jež, chtěc vždy páchat zlo, vždy dobro vykoná*, a pokusme se zamyslet nad touto bilancí, když budeme konat a produkovat zlo. Zjistíme, že jakkoliv je to úchylné, tak budeme mít osobně z konaného zla dobrý pocit, protože v této osobnostní konstelaci mne bude vlastní zlo zcela přirozeně uspokojovat. Snad dokonce s větší jistotou, než při konání dobra. Zlo, od kterého něco očekávám, se mi může vrátit nepředvídatelně v podobě dobra nebo zla a v neposlední řadě odpadní zlo sice může v minimální míře zmutovat v dobro, ale ponecháno osudu zůstane spíše narůstajícím zlem. Na straně prostředí již bylo řečeno, že můžeme v rámci *incomingu* dočkat obojího, takže vidíme, že rozdíly na vstupu jsou v podstatě minimální a záleží spíše na konkrétních podmínkách. Přemýšlejme nad tím, zda problém není spíše v ideologické nálepce dobré – zlé než v podstatě věci.

V této souvislosti bych rád podotknul, že od první kapitoly Starého zákona, knihy Genesis, je nejen boží samochvála a nálepkování, že je to *dobré*, ale především Pojmenovávání důležitou součástí Stvoření. Bůh dokonce nechává Pojmenovávání živočichů na člověku a činí ho tak spolustvořitelem. Zároveň se Pojmenováním člověk podílí na prvním řádu, smyslu a modelu reality, který se přes tento řád začíná zjevovat. *Hranice člověka a jeho světa*, jak tvrdí Wittgenstein, *jsou tam, kam až sahá schopnost jeho jazyka*. To, co žádný smysl nedává, *nechtě se nezjevuje*, říká kniha Genesis, což koresponduje s jiným Wittgensteinovým výrokiem, že *o čem nelze mluvit, o tom se musí mlčet*. Vzpomeňme i na to, jak se proměňovaly názory na to, co je přirozené, tedy i na přírodu v nejrůznějších ideologických konstruktech. Teď to má příroda pár let dobré, ale po většinu času byla barbarská, nedokonalá a nebezpečná. Francis Bacon chtěl přírodu napnout jako špinavou děvku na skřípec a vyrvat jí její tajemství, přírodu a přirozenost je již od dob Eposu o Gilgamešovi třeba proměňovat, civilizovat, vychovávat. Jak moudře zní v porovnání s tím slova Lao-č, který říká, že *chceš-li svět zušlechťovat, zničš ho, a chceš-li ho ovládnout, ztratíš ho*. Je určitě dobře, že dnes se podobné myšlenky objevují v encyklice Tobě buď chvála papeže Františka, který věrný odkazu sv. Františka z Assisy naléhavě říká, že *péče o přírodu je součástí životního stylu, který předpokládá schopnost žít pospolu a sdílet*. Je to právě neochota lidí sdílet to, co je lidem společné, co tvoří základ současné podoby pýchy jako podstaty hříchu. A opět se můžeme setkat s celou řadou ideologických dogmat, která preferují tu vlastnictví, tu sdílení. Dávají jim nálepku dobra a zla, činí jeden z nich nadřazený druhému, aniž by někoho napadlo, že mohou existovat docela dobře jedno vedle druhého. Způsobů, kterými můžeme užívat naše prostředí je opravdu mno-

ho. To nejhorší, co můžeme pro svět udělat, je to, když jeden z těchto způsobů označíme za jediný správný.

Dovolu si osobně vycházet z přesvědčení, že dobro a zlo jsou neoddělitelné strany jedné mince a tou je odchylka od nějakého obtížně pojmenovatelného standardu chování a jednání, který se utváří průběžně tak, jak dané společenství prochází v čase prostorem nebo v prostoru časem. Jsou vzájemně propojené a jedno povstává z druhého. Zlo se proměňuje v dobro a dobro ve zlo, ale ve skutečnosti to jsou jen nálepky, které jednotlivci nebo společenství přisuzují té, či oné odchylce od standardu či změně prostředí obecně. Někdy je nejen velmi předčasné, ale dokonce přímo nebezpečné přilepit na určitou změnu nebo událost nálepku dobra či zla. Ještě horší je, když se jí úporně držíme i v době, když je jasné, že jsme se zmýlili. Když se novináři ptali Čankajša na jeho názor na francouzskou buržoasní revoluci, odpověděl, že na odpověď již ještě brzo. V té době již od francouzské revoluce uplynulo více než půldruhého století. Možná se pravda skrývá v tom, že takto složitou a mnoho-
vrstevnatou, jak je teď módou říkat, komplexní událost je nemožné nahlížet jednoznačně pozitivně nebo negativně, pokud to ovšem není předem dáno nějakým ideologickým klišé. Rád bych připomenul, že takových dvojic-komplexit, které fungují na principu nelineární vzájemnosti, je více. Připomenu jen moc a bohatství, válku a mír, dluhy a půjčky a jednu trojedinou komplexitu, kterou je úcta, uznání a účast.

Podobně je to pýchou a pokorou. Pýcha je dlouhodobě a systematicky spojována se zlem, je to smrtelný hřích a pokora je naopak spojována s dobrem a je významnou ctností. V minulých pokračováních jsme se snažili popsat pýchu jako takovou míru zneuznání, takovou míru nadřazenosti mezi jednotlivci i společenstvími, že se obec nebo společnost začínají rozpadat. Pokud ale navíc nahlédneme, jak úzce jsou pýcha a pokora v našich životech spojeny, jak podobné mají projevy, jak je často falešná pokora a skromnost ještě destruktivnější než otevřená pýcha, pak se můžeme přiblížit k názoru, že více než o pýchu a pokoru jde o jejich podobu a míru v konkrétní situaci. Existují celé moudré knihy pojednání o tom, že některé negativní vlastnosti se významně podílejí na tvorbě sociálního kapitálu. V této souvislosti například kniha Tmel společnosti od Jona Elstera vyzdvihuje v tomto smyslu závist a oportunismus v trojici s věrohodností, jako schopností dostat svým slibům včetně hrozeb. Důležitou součástí věrohodnosti je dodržování společenských norem, v jejichž rámci může určitá míra závislosti a oportunismu působit k prospěchu společnosti. Jsou však i jiní autoři jako třeba Mandeville, který ve svém legendárním dílku „O včelkách“ doslova oslavuje špatnost a zlo jako základ společenského pokroku. Pokud se mu do úlu mezi včely začne vrátat dobro, je ul hned na pokraji bankrotu. Ale otázka zní, je to skutečné zlo nebo jenom jeho ideologická nálepka v duchu dané doby?!

Zajímavou otázkou je k čemu máme pravidla, zákony, celý složitý systém legitimacy a legality ve společnosti. Je zcela patrné, že určitě to

nebude k vymýcení zla ve společnosti, protože mnozí moudří napříč staletími v různých podobách tvrdili, že potlačením veškerého zla by mohlo zmizet také veškeré dobro. To se ukázalo na všech možných slunečních státech a utopiích, kde v lepším případě chytili toho šílence, který všeobecné dobro propagoval, v horším případě to stálo tisíce a tisíce lidských životů, než lidem došlo, že pravidla tu jsou právě od toho, aby nebyla ani dobrá ani zlá, ale aby umožňovala dobru a zlu být v rámci určitých omezení užitečná obci. Určitá míra zla je tak stejně produktivní jako určitá míra dobra, záleží právě na podmínkách určených pravidly. Česká legenda o sv. Prokopovi vypráví příběh sázavského mnicha Prokopa, který, než by se snažil o potlačení ďábelských sil, zapojil je ve prospěch svého úsilí a ďábel se stal hnací silou pluhu. Je škoda, že si moudrosti tohoto muže, jednoho z patronů české země, nevážíme více a neučíme se od něj i přes časovou propast jednoho tisíciletí. Snad by mu k popularitě pomohlo dodatečně zařazení svěťce do Cimrmanova Českého nebe.

Závěrem tohoto pokračování si dovolím pár tezí o svobodě, což je pojem neobyčejně profláknutý a jen velmi nerad bych opakoval tisíckrát omlété fráze. Dovolím si jen zdůraznit, že jakoliv dobro nebo zlo jsou často jen ideologické nálepky, tak svoboda je něčím, co stojí samo o sobě za to, dává smysl sama sobě. Nevím, kolik takových pojmů existuje, ale svoboda je mezi nimi určitě jednou z klíčových. Jde o to, že v poslední době se svoboda především ze západní společnosti vytrácí nebyvalou měrou. O společnosti v rámci EU to platí násobně. Jednou z příčin je právě ohromná nesvoboda myšlení, kterou se současný evropský diskurs vyznačuje. Nejde o to, že by si snad, až na úplné extrémy, nemohl v EU říkat každý co chce. Sice je to rok od roku horší, ale pořád to ještě jde. Problém je v tom, že žádná krize není dost velká, žádná událost, žádná změna dost výrazná, abychom si

byli ochotni přiznat, že tohle už není v souladu se status quo, že tohle už se do stávajícího paradigmatu prostě nevejde. Z evropského myšlení se vytratila schopnost pojmenovat krizi jako krizi. Spokojíme se s vysvětlením, že je to vlastně jenom další potvrzení správnosti stávajících poměrů a radostně pozorujeme, jak na tom ještě někdo trochu vydělá a snad se i podělí. Tak se vlastně svoboda v EU neustále proměňuje na drobné v podobě drobtů z panského stolu. Vidíme kolem sebe stále více příkladů toho, že lidé se v rozhodující chvíli nerozhodnou pro svobodu v nejistotě, jak nám o tom kážou mnohé filozofické a politické spisy, ale pro nesvobodu spojenou být jen s minimálními jistotami.

Je to dáno přirozeně i tím, že pro člověka dnešní doby je stále obtížnější uvědomit si sama sebe a hodnoty, které zastává. Přes halasný pokřik politiků a médií o individuální odpovědnosti a svobodě, ve skutečnosti nejen stále sofistikovanější dělba práce a stále nepochopitelnější rozhodovací procesy ve společnosti dávají člověku v postmoderní společnosti stále méně prostoru k tomu, aby se postavil na odpor a řekl nějaké to NE. A pokud tak učiní, má pocit, že není pokládán za hrdinu, ale za blázna. Člověk je nevyhnutelně součástí společenského řádu, který se ustavil po nějaké významné události, kterou se nepodařilo vměstnat do toho předchozího. Před čtvrtstoletím se začalo tvrdit, že liberální kapitalismus je koncem dějin, tedy, že neexistuje událost, kterou by do svého paradigmatu nepojal jako sebepotvrzení. Francis Fukuyama to vtisknul do názvu svého díla Konec dějin. Lidé by měli být nejsvobodnější právě v okamžiku krize, kdy si mohou aktivně zvolit mezi skutečnou změnou a zametením problému pod koberec, které dříve nebo později vyvolá katastrofu, protože jak již bylo mnohokrát řečeno, problémy, které máme, nejsou ničím proti těm, které budeme mít, když ty současné nebudeme řešit. Lidem je však tato svoboda upírána, elity jim zdůrazňují, že problém

je příliš složitý, než aby ho mohli lidé vyřešit. Mají poslouchat a určité se nějaké řešení najde. Lidé potom sami s odporem hledí na lidi, kteří se rozhodli vzít osud do vlastních rukou a dnes se o nich mluví jako o utečencích nebo imigrantech. Celá situace je o to nepříjemnější, že se zdá, že elity si s tímto problémem nevědí rady. Budiž zde jasně řečeno, že tento pohyb lidí na planetě, který je dán neúnosnými sociálně ekonomickými nerovnováhami a válkami, není ničím proti pohybu, který způsobí nedostatek vody a sucho.

Možná právě v tento okamžik se nabízí pohled na to, kdy nemůžeme mluvit o dobrém a zlém jako o pouhých ideologických nálepkách. Je to bezesporu tehdy, když je jednotlivci nebo společností upíráno právo sdílet život v konkrétním prostředí, které jsme si zvykli pojmenovávat jako domov. Nejde jen o život fyzický, ale jde zároveň o život společenský. Péče o životní prostředí je především péčí o prostředí sociální. Zelené hnutí ve většině světa kulhá na jednu nohu, ale nejčastěji padá do obou kolen. Nelze se pokoušet o řešení migrace ptáků a stavět nákladné migrační mosty nad dálnicemi a nezabývat se řešením problémů uprchlíků, nelze úspěšně řešit problém populace velryb a nedokázat vyřešit problém Řecka, nelze nastolovat problémy Národního parku Šumava a nemít dobrou řešení pro šest set ghetta a statisíce lidí vyloučených z normálního života. Sdělujeme tím Řecku a ostatním vyloučeným, že už nás nezajímají, že to oni a jenom oni si jsou vinni svou bídou. Děláme z nich odpad a dokonce ho ani netřídíme. Čest výjimkám. Když odesílám tento text, dostává se Řecku pomoci a podpory od Francie.

Snad tři pokračování úvah o pýše postaći k tomu, abychom si ji zahrnuli mezi základní příčiny potíží, do kterých se jako jednotlivci i lidská společnost dostáváme. Příští dvě pokračování bych rád věnoval Řecku a nejráději bych je nazval postaru Evropa a úpadek...

(zak)

KOMENTÁŘ K PARAGRAFU • KOMENTÁŘ K PARAGRAFU

§ 293 insolvenčního zákona

(1) Jde-li o zpeněžení věci, práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty, která slouží k zajištění pohledávky, je insolvenční správce vázán pokyny zajištěného věřitele směřujícími ke zpeněžení; je-li zajištěných věřitelů více, uděluje tyto pokyny zajištěný věřitel, jehož pohledávka se uspokojuje ze zajištění jako první v pořadí. Jestliže zajištěný věřitel neudělí příslušné pokyny ani ve lhůtě určené insolvenčním soudem, má právo je udělit zajištěný věřitel, jehož pohledávka se uspokojuje ze zajištění jako další v pořadí. Insolvenční správce může tyto pokyny odmítnout, má-li za to, že předmět zajištění lze zpeněžit výhodněji; v takovém případě požádá insolvenční soud o jejich přezkoumání v rámci dohlédací činnosti.

(2) Ustanovení § 230 odst. 3 až 5 platí obdobně. Ustanovení § 286 odst. 2, § 287 odst. 2

a § 289 odst. 1 se použije jen tehdy, není-li zde pokynu zajištěného věřitele.

Komentář:

V případě, že zajištěný věřitel, jehož pohledávka se uspokojuje z předmětu zajištění jako první anebo druhá v pořadí, dá pokyn k jeho zpeněžení, vylučuje odst. 2 komentovaného ustanovení použití ust. § 286 odst. 2, § 287 odst. 2 a § 289 odst. 1 insolvenčního zákona. To znamená, že jestliže je zde pokyn (pořadím prvního nebo druhého) zajištěného věřitele, je jím nahrazen souhlas věřitelského výboru (insolvenčního soudu), který je jinak zákonem vyžadován k rozhodnutí o způsobu zpeněžení majetkové podstaty, resp. k účinnosti smlouvy o provedení veřejné dražby či smlouvy o prodeji mimo dražbu. Ochrana před nebezpečím, že

zajištěný věřitel (zajištění věřitelé) dá přednost rychlému uspokojení (pouze) své pohledávky před dosažením co možná nejvyššího výtěžku zpeněžení (ke škodě nezajištěných věřitelů, resp. dlužníka), je představována povinností insolvenčního správce odmítnout jakýkoliv pokyn, má-li za to, že předmět zajištění lze zpeněžit výhodněji; v takovém případě správce požádá insolvenční soud o přezkoumání tohoto pokynu v rámci dohlédací činnosti.

Do konce minulého roku platilo, že jestliže zajištění věřitelé neudělí společný pokyn, je to stejné, jako by nebyl udělen pokyn žádný. Novela insolvenčního zákona provedená zákonem č. 294/2013 Sb. však koncepci společného pokynu zajištěných věřitelů opouští a stanovuje insolvenčnímu správci povinnost respektovat pokyny zajištěného věřitele, jehož pohledávka se z dané věci uspokojuje jako první v pořadí. To ovšem pouze za předpokladu, že je pokyn opravdu udělen (jinak má toto právo věřitel s druhým pořadím) a je k němu připojen písemný souhlas ostatních zajištěných věřitelů, jejichž pohledávka se uspokojuje ze stejného předmětu zajištění (§ 230 odst. 4 insolvenční

ho zákona, na který odkazuje odst. 2 komentovaného ustanovení). Není-li tento souhlas přiložen, insolvenční soud nařídí do 30 dnů jednání; v této lhůtě se předmětné jednání musí konat, nelze ho v ní pouze nařídít. Uvedená lhůta se počítá ode dne, kdy insolvenční správce vyrozumí o existenci „neodsouhlaseného“ pokynu insolvenční soud (zákon insolvenčnímu správc

neukládá, aby chybějící souhlasy zajistil anebo se o to pokoušel). V případě, že je takový pokyn zaslán zajištěným věřitelem přímo insolvenčnímu soudu (do insolvenčního rejstříku), lze dovodit, že předmětná lhůta běží ode dne, kdy soudu došel. Do 7 dnů ode dne zveřejnění pokynu v insolvenčním rejstříku, resp. ode dne nařízení jednání o něm, mohou vůči němu

ostatní zajištění věřitelé vznést námitky. Jsou-li námitky vzneseny, soud na jednání rozhodne, zda pokyn zajištěného věřitele schvaluje anebo nikoliv. Nebudou-li žádné námitky podány, lze nařízené jednání zrušit (když jeho předmětem mohou být jen a pouze ony).

JUDr. Oldřich Řeháček

Insolvenční správce vs. podnikatel

Výkon činnosti insolvenčního správce patří mezi svobodná povolání, tedy podnikání na základě jiného než živnostenského oprávnění. Právo vykonávat činnost insolvenčního správce vzniká obecně dnem nabytí právní moci povolení vykonávat činnost insolvenčního správce. Tímto okamžikem zahajuje insolvenční správce svou činnost jako podnikatel. Mezi jednu z prvních věcí, které insolvenční správce musí řešit, je výběr bankovní instituce, u které budou vedeny účty pro správu majetkové podstaty a oddlužení. Insolvenční správce tak musí pečlivě zvážit podmínky vedení účtů, zejména úročení či různé poplatky, aby nedocházelo ke zbytečnému zatěžování majetkové podstaty.

Mezi povinnosti insolvenčního správce patří povinnost postupovat při výkonu funkce svědomitě a s odbornou péčí a zároveň povinnost vyvinout veškeré úsilí, které lze po něm spravedlivě požadovat, aby věřitelé byli uspokojeni v co nejvyšší míře. S tímto se pojí správa majetkové podstaty a zejména činnost, právní úkony či opatření směřující k rozmožnění majetkové podstaty. Jednou z možností je zhodnocení peněžních prostředků nacházejících se na účtu majetkové podstaty. Zde přichází v úvahu zřízení úročeného účtu, čímž lze zajistit další příjem do majetkové podstaty. S tímto však naopak mohou být spojeny poplatky za vedení účtu. UniCredit Bank například pro své klienty nabízí volbu mezi účty pro vedení majetkové pod

staty. „U neúročených účtů nemáme poplatky za vedení a v případě oddlužení neúčtujeme ani transakční poplatky za tuzemské, elektronicky pořízené platby. V případě vyššího zůstatku na účtu naši klienti využívají úročené varianty s nadstandardním úročením,“ vysvětluje manažer segmentu svobodných povolání UniCredit Bank Pavel Šupík.

Insolvenční správce mnohdy volí variantu vedení účtů pro insolvenční řízení a svého profesního účtu u jedné banky. I v těchto případech banky nabízejí speciální podmínky, zejména vedení účtu bez poplatků či zvýhodněné podmínky při

poskytování úvěrů. „Insolvenční správce a další klienty z řad svobodných povolání UniCredit Bank vnímá jako spolehlivé, čestné a bonitní klienty a díky tomu jim je schopna a ochotna nabízet atraktivní a nadstandardní podmínky,“ potvrzuje Pavel Šupík.

Sama autorka byla postavena před volbu banky před několika měsíci, kdy jako advokátka a insolvenční správkyně pro sebe hledala co nejvýhodnější podmínky. Při výběru banky hodnotila kromě výhodných podmínek vedení účtu také individuální přístup banky a jejich pracovníků k dané problematice. Například UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia pro insolvenční správce, ale i pro ostatní klienty z oblasti svobodných povolání, vyčlenila pracovníky zaměřující se na požadavky těchto klientů. „UniCredit Bank a její předchůdkyně se věnují specifickým potřebám klientů z řad svobodných povolání již více než 20 let. Po celou dobu mohou jak naši klienti, tak pracovníci našich poboček využívat podpory specialistů z Kompetenčního centra pro svobodná povolání. Od roku 2013 jsme navíc na vybraných pobočkách vytvořili pozici Bankéř pro svobodná povolání,“ uzavírá Pavel Šupík.

Poděkování za spolupráci při tvorbě tohoto článku patří UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s.

Mgr. Jana Vilímová,
insolvenční správkyně a advokátka, Ostrava

Máte právo na lepší banku

V Expobank CZ (dříve LBBW Bank CZ) stavíme na individuálním přístupu k bankovníctví a ke klientům, specializujeme se na poskytování špičkových služeb příslušníkům svobodných povolání

a dlouhodobě zkoumáme potřeby těchto velmi náročných klientů. Proto jsme letos přišli s inovovanou nabídkou vytvořenou na míru právníkům – advokátům, notářům, konkurzním správcům či exekutorům a soudům.

Naši bankéři a produktoví specialisté strávili dlouhé dny a týdny diskusemi s vámi, našimi klienty z řad právnických profesí. Zajímalo nás, jak vám můžeme pomoci, co byste v nabídce nejvíce ocenili a co vám žádná banka nenabízí. Víme, že jste zavaleni prací a nemáte čas na pravidelné návštěvy banky. Chcete na účtech úschov úroko-

vou sazbu, která se nemění. V okamžiku úschovy si přejete mít přehled o tom, jaký získáte výnos. Chcete s bankou jednoduše a bezpečně komunikovat i na dálku.

Proto vám nabízíme garantovanou úroko-

vou sazbu 1,1% p.a. na účtech úschov po celý rok 2015. Kdo sleduje vývoj úrokových sazeb na trhu, ví, že se jedná o jednu z nejlepších nabídek na trhu. Osobní bankéř navíc přijede za vámi a ušetří tím váš drahocenný čas. Komunikovat s bankou můžete i prostřednictvím elektronického zaručeného podpisu. Poté je zcela na vás, jestli čas, který byste strávili cestováním do banky a zpět, věnujete sobě, rodině nebo své práci.

Účty úschov si můžete otevřít v CZK, EUR nebo USD a lze je snadno ovládat prostřednictvím internetového bankovníctví. K účtu úschov vám také nabídneme Profesní nebo Osobní konto zdarma. S vaším osobním bankovním poradcem vyřešíte své podnikatelské, osobní i rodinné finance z jednoho místa.

Víme, že máte právo na lepší banku. Máte právo na více benefitů. Máte právo na svého osobního bankovního poradce.

Otevřete si účet u Expobank a získáte individuální přístup. Jsme banka pro Vás.

Přemysl Valouch,
ředitel personálního bankovníctví
www.expobank.cz

Povinnosti podnikatele vůči insolvenčnímu správci

Zahájením insolvenčního řízení neznamená konec činnosti a aktivity dlužníka, zejména podnikatele (ať již fyzické nebo právnické osoby). Naopak zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ukládá dlužníkovi řadu povinností.

Nejzásadnější z těchto povinností je poskytnutí součinnosti dlužníka insolvenčnímu správci při zjišťování majetkové podstaty, kdy je dlužník povinen dbát pokynů insolvenčního správce nebo v případě, že byl ustanoven, tak předběžného správce. V případě, že je dlužník právnická osoba, tuto povinnost mají statutární orgány a jejich členové, případně likvidátor. V případě, že má postavení statutárního orgánu více osob oprávněných jednat samostatně, insolvenční správce může žádat splnění povinností od kteréhokoliv z nich. Statutárním orgánem ve smyslu zákona o obchodních korporacích je každý společník osobní společnosti (veřejná obchodní společnost a komanditní společnost), každý jednatel společnosti s ručením omezením, pokud společenská smlouva neurčí, že více jednatelů tvoří kolektivní orgán, představenstvo nebo statutární ředitel akciové společnosti představenstvo nebo předseda družstva. Je-li dlužníkem-podnikatelem fyzická osoba, tuto povinnost mají rovněž její zákonní zástupci.

Insolvenční zákon ukládá povinnost poskytnout součinnost osobám, kterým zaniklo jejich postavení ve statutárním orgánu v posledních 3 měsících před zahájením insolvenčního řízení. Této povinnosti se tak nelze zprostit odvoláním z funkce

statutárního orgánu či dokonce dobrovolného odstoupení ve stanoveném období bezprostředně před zahájením insolvenčního řízení. Tímto může být zabráněno snaze podnikatelů ztížit nebo znemožnit řádný soupis majetkové podstaty.

Insolvenční soud může vyžadovat splnění povinností také od ostatních osob, zejména od společníků, zaměstnanců nebo členů právnických osob, a to v rozsahu jejich oprávnění jednat za právnickou osobu.

Při zjišťování majetkové podstaty má dlužník povinnost umožnit insolvenčnímu správci přístup na všechna místa, kde je umístěn majetek náležející do majetkové podstaty. Pokud dlužník tuto součinnost neposkytuje, insolvenční soud může nařídit prohlídku bytu, sídla a jiných místností dlužníka, jakož i jeho skříní nebo jiných schránek v nich umístěných, kde má dlužník svůj majetek.

Neposkytuje-li podnikatel součinnost insolvenčnímu správce může insolvenční soud na návrh insolvenčního správce nebo věřitelského výboru předvolat dlužníka nebo osoby, které za něj jedná, k výslechu a vyzvat je k prohlášení o majetku.

Insolvenční zákon dále stanoví řadu povinností pro podnikatele – dlužníka ve vztahu k jednotlivým způsobům řešení úpadku. V případě prohlášení

konkurzu na majetek dlužníka, přechází na insolvenčního správce mimo jiné povinnost vést účetnictví (pokud dlužník tuto povinnost má). Dlužník, osoby jednající za dlužníka a případně další osoby jsou povinny předat insolvenčnímu správci účetnictví a veškeré související doklady s tím, že insolvenční zákon stanoví pro splnění povinností lhůtu 15 dnů od prohlášení konkurzu, není-li ze strany insolvenčního soudu prodloužena z důvodů hodných zvláštního zřetele. Je-li úpadek řešen reorganizací a je schválen reorganizační plán, je dlužník s dispozičními oprávněními povinen informovat insolvenčního správce o svých právních úkonech, o plnění reorganizačního plánu a o své jiné činnosti podle reorganizačního plánu.

Kromě možnosti vymáhat splnění povinností podle insolvenčního zákona, může být porušení povinností v insolvenčním řízení posuzováno rovněž z trestněprávního hlediska, kdy v úvahu připadá spáchání trestného činu porušení povinností v insolvenčním řízení ve smyslu ustanovení § 225 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

Plnění povinností podnikatele – dlužníka v rámci insolvenčního řízení není možné brát na lehkou váhu. Insolvenční zákon umožňuje dosáhnout splnění povinností řadou institutů. Nejsou-li tyto prostředky účinné, stále visí nad podnikateli hrozba trestního stíhání.

*Mgr. Jana Vilímová,
insolvenční správkyně a advokátka, Ostrava*

Current Trends in Public Sector Research 2016

Před 20 lety vznikla na půdě Katedry veřejné ekonomie ESF MU tradice každoročního setkávání odborníků z akademické sféry a z praxe, kteří se teoreticky či prakticky zabývají veřejným sektorem. Z malého semináře s pracovním názvem „Šlapanice“ se za dvacet let povedla vytvořit konference „Current Trends in Public Sector Research“ (CTPSR), již se v posledních letech pravidelně účastní kolem 70 účastníků. Z konference vzniká vždy sborník, který je zasílán k zařazení do databáze ISI Web of Knowledge. Ročník 2012 a všechny další (včetně 2015) se do této databáze již dostaly.

V průběhu 20 let se neformovala pouze podoba této akce, ale výrazný vývoj zaznamenal i výzkum veřejného sektoru reagující nejen na změny ve společnosti, v politickém rozložení sil ve světě či na požadavek větší funkčnosti a efektivity veřejného sektoru. Do popředí se tak dostala v západní Evropě již klasická témata veřejného sektoru, která ale v souvislosti s politickou a ekonomickou historií našeho regionu v polovině 90. let byla témata nová a téměř neprozkoumaná.

S přechodem zemí střední a východní Evropy na demokratickou společnost a tržní hospodářství se diskutovaly a stále diskutují provedené reformy veřejného sektoru, jejich průběh, správnost zvolených kroků, hledají se jejich klady a zápory a místa, kde je stále co zlepšovat. Aktuálním trendem

je přibližování veřejného sektoru procesům sektoru soukromého. S tím úzce souvisí i financování veřejného sektoru. Řešení důchodových systémů nebo otázka vysokých veřejných dluhů představují výzvu nejen pro politiky, ale i pro akademiky, a to se zapojením moderních modelačních softwarů. Ve stejném období vznikl neziskový sektor, objevila se problematika sociálního podnikání a dárcovství.

Minulých 20 let přineslo veřejnému sektoru mnoho významných změn, to stejné platí i pro konferenci CTPSR. 20. ročník konference reaguje na výše popsaná témata a nastiňuje další možný vývoj ve zkoumané problematice. Tomuto cíli má přispět i hlavní key speaker prof. Dr. Geert Bouckaert, jako přední evropský odborník na veřejnou

správu, který stál u rozvoje mnoha teorií pro zkvalitňování funkčnosti veřejné správy. Jeho vystoupení reflektující celosvětový i regionální vývoj teorie a praxe ve veřejné správě právě v období minulých 20 let bude zároveň ústředním tématem připravované konference.

Jubilejní 20. ročník konference se koná ve dnech 21. a 22. ledna 2016. Příspěvky je možné zasílat do 4. října 2016, akce se lze ale zúčastnit i bez příspěvku. Více informací lze najít na stránkách konference <http://ctpsr.econ.muni.cz>.

Těšíme se na Vaši účast!

Za organizátory konference

Ing. Dagmar Špalková, Ph.D., předsedkyně organizačního výboru CTPSR, a Lenka Matějova

Výkup polygrafických strojů

Kontaktujte spolehlivého partnera
na trhu obchodu s polygrafickými stroji
po celém světě.

Možná platba předem. Zajistíme odvoz a demontáž.
Vykupujeme celé provozy.

**ME MACHINERY
EUROPE**
STROJE SE ŽIVOTOPISEM

TELEFON +420 733 181 972 / +420 732 824 683
E-MAIL me@machineryeurope.com
WEB www.machineryeurope.com B.715.4

V Z D Ě L Á V Á N Í   O T E V Í R Á   x   M O Ž N O S T Í

succ

ess

EFEKTIVNÍ ŘÍZENÍ FIRMY, PODNIKU A BUSINESSU

KOMPLEXNÍ EKONOMICKÝ, FINANČNÍ A MANAŽERSKÝ POHLED

22. 9. – 10. 12. 2015

JEDNOSEMESTRÁLNÍ STUDIJNÍ PROGRAM – VOLNÝ CYKLUS

- SOFISTIKOVANÝ VÝKLAD PROVÁZANÝ APLIKACEMI A PŘÍKLADY Z ČESKÉ I MEZINÁRODNÍ PRAXE
- KVALITNÍ TEXTOVÉ MATERIÁLY A PODKLADY URČENÉ K SAMOSTUDIU A DOPLNĚNÉ ANGLICKOU TERMINOLOGIÍ
- KONTINUÁLNÍ A DISTANČNÍ KONZULTAČNÍ PODPORA

PŘEDNÁŠÍ

Ing. Tomáš Petřík (manažerský a business konzultant)

progr

ess

MINISTERSTVO ZVYŠUJE DOHLED NAD EXEKUTORY A INSOLVENČNÍMI SPRÁVCI

ZPRŮHLIEDNIT HOSPODAŘENÍ REZORTU JUSTICE A ZVÝŠIT DOHLED NAD INSOLVENČNÍMI SPRÁVCI A EXEKUTORY SE ROZHODLO PO NÁSTUPU MINISTRA ROBERTA PELIKÁNA MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR. SPUSTILO WEBOVOU STRÁNKU DATA.JUSTICE.CZ, KTERÁ BUDE DO BUDOUČNA SHROMAŽĎOVAT VŠECHNA OTEVŘENÁ DATA Z REZORTU. PRVNÍMI ZVEŘEJNĚNÝMI JSOU FAKTURY A PŘEHLEDY SMLUV.

TEXT: KAREL ŽÍTEK, FOTO: KN

**Návrh
novely
insolvenčního
zákonu
se týká
důsledné
ochrany
práv
účastníků
insolvenčního
řízení**

"Především mě těší, že se prakticky všechny rezortní složky během relativně krátké doby zapojily do projektu otevřených dat, který běží od března, a jehož cílem je otevřít justici jejím uživatelům, tedy veřejnosti. Aby veřejněná data pouze neležela na webu, ale byla skutečně využívána a jejich publikování se zhodnotilo, zahajujeme nyní spolupráci s Fondem Otakara Motejla, jež by měla posílit vazbu mezi ministerstvem a potenciálními uživateli našich otevřených dat," uvedl ministr spravedlnosti Robert Pelikán.

Zvýší transparentnost insolvenčních řízení

Ministerstvo také připravilo novou legislativu, která pomůže zprůhlídnit insolvenční prostředí v České republice. Novela vyhlášky má výrazně omezit možnosti zřizování fiktivních provozoven insolvenčních správců; povinnost správce setrvat na pobočce po celou dobu úředních hodin alespoň jeden den v týdnu, a v této době být k dispozici dlužníkům v insolvenčním řízení. Vyhláška byla zveřejněna ve Sbírce zákonů 30. 4. 2015 a účinnosti nabyde 1. 8. 2015.

Návrh novely insolvenčního zákona se zas týká důsledné ochrany práv účastníků insolvenčního řízení, posílení dohledových pravomocí ministerstva nad insolvenčními správci, snížení administrativní zátěže insolvenčních soudů, regulace komerčních subjektů způsobily negativně ovlivnit konkrétní insolvenční řízení a posílení ochranných prvků zamezujících podávání takzvaných šikanózních insolvenčních návrhů.

Ministerstvo také počítá s rozsáhlými kontrolami insolvenčních správců a s monitoringem a nastavením algoritmu pro vyhledávání podezřelých insolvenčních řízení. „Chceme docílit zrušení fiktivních poboček insolvenčních správců. Jak zjišťujeme, jedná se jen o formální adresy. Jdete za insolvenčním správcem a místo toho je tam autobazar," tvrdí ministr Pelikán.

Insolvenční správci mají dlužníky provádět procesem oddlužení, kdy spočítají nároky věřitelů a reálné splátky pro ně. Dostávají za to odměny. Zatímco se ale pozornost ministerstva a veřejnosti značně koncentrovala na exekutory, mezitím se měly rozvíjet až příliš snadné zisky právě insolvenčních správců. Soudci podle Pelikána poukazují na to, že někteří insolvenční správci dokonce ani na řízení nechodí nebo až na chodbě zjišťují, kdo je vlastně ten jejich dlužník, kterého mají řešit. Nebo za sebe posílají sekretářky. Provozoven je už více než tři tisíce, správců desetkrát méně.

Ministerstvo se zároveň chystá přesunout velkou

část agendy spojenou s takzvaným osobním bankrotem ze soudů právě na insolvenční správce. Často jde totiž o nesporné věci, které mohou insolvenční správci připravit a soud je jen zkontroluje.

Konec likvidace zdravých firem

Změny čeká i insolvenční řízení, které se zneužívalo pro likvidaci zdravých společností. Stačilo na podnik podat insolvenční návrh pro fiktivní pohledávku, soud ji nijak neposuzoval, a firma, na níž návrh dopadl, byla rázem odstřižena například od provozních úvěrů bank. „Předběžně nám prověřkovým sítím propadlo asi padesát podezřelých insolvencí ze zhruba stovky, které nám byly nahlášeny jako šikanózní," konstatoval Pelikán.

Čtyřem insolvenčním správcům z třiceti sedmi, které mají zvláštní oprávnění realizovat největší insolvence, ministerstvo povolení odebralo. Měli předložit bezpečnostní prověrku, ale nepředložili ji. Další čtyři správní řízení v této věci běží. „Dále zjišťujeme, kteří zvláštní insolvenční správci již dostali opakované sankce za porušení pravidel, protože to nás dále opravňuje s nimi zahájit řízení, na jehož konci je zrušení povolení. Dříve se přehled o kumulaci sankcí nad jednotlivými správci nedělal," uvedl Pelikán.

A jak zabránit tomu, aby insolvenční řízení nebylo do budoucna zneužíváno pro likvidaci konkurence? „Na jednu stranu nechceme, aby zdravé firmy byly insolvenční stigmatizovány, na druhou ale nemůžeme ověřování návrhu trvat tak dlouho, že by skutečný dlužník stihl vyvádět prostředky z firmy. Jednou z variant je zavedení třídní lhůty, ve které by měl soud možnost předběžně posoudit návrh na zahájení insolvence, a to ještě před samotným zveřejněním firmy v insolvenčním rejstříku," navrhuje Pelikán.

Další možnost je, že firma, která je do insolvence navržena, dostane ještě před uvedením v rejstříku možnost se k tomu vyjádřit. To ale v sobě skrývá nebezpečí, že v tuto chvíli začne vyvádět peníze ven, takže by muselo být stanoveno, že v okamžiku, kdy se o návrhu dozví, nesmí manipulovat s majetkem, a pokud by tak vedení firmy učinilo, byly by tyto kroky zneplatněny. Soud by mohl vycházet z toho, co je obsaženo v návrhu, a měl by čas z toho posoudit, zda návrh a priori ukazuje na úpadkovou situaci firmy či na první pohled nikoliv.

Humanizace exekucí a posílení dohledu

Ve spolupráci s Poslaneckou sněmovnou se ministerstvu rovněž podařilo urychleně předložit návrh na regulaci exekucí. Změny v osmi oblastech, z nichž pět je upraveno

na základě ministerského návrhu, směřují k celkové humanizaci průběhu exekucí i k posílení dohledu nad exekutorskými úřady.

Návrhy ministerstva v rámci poslanecké novely exekučního řádu a občanského soudního řádu obsahuje především výslovné zakotvení pořadí, v němž mají být vydávány exekuční příkazy a tedy zajišťován dlužníkův majetek (po-

vinnost exekutora vymáhat pohledávku nejprve z peněz dlužníka uložených na účtu či ze mzdy a až v posledku z prodeje movitých nebo nemovitých věcí), také povinnost exekutora pořizovat videozáznam z prováděné mobiliární exekuce a efektivnější systém prohlídek exekutorských úřadů. Dalším úkolem je posilování dohledu nad exekutorskými úřady.

Ministr spravedlnosti Robert Pelikán informuje jak ministerstvo posílí transparentnost insolvenčních řízení.

Z VEŘEJNÝCH PROSTŘEDKŮ PROTEKLO ZA OSM LET DO FIREM Z DAŇOVÝCH RÁJŮ NEJMÉNĚ 244 MILIARD

FIRMY NAPOJENÉ NA DAŇOVÉ RÁJE ZÍSKALY ZA POSLEDNÍCH OSM LET V ČESKÉ REPUBLICE VEŘEJNÉ ZAKÁZKY V OBJEMU NEJMÉNĚ 244 MILIARD KORUN. VYPLÝVÁ TO ZE SPOLEČNÉ ANALÝZY PORADENSKÉ SPOLEČNOSTI BISNODE A TRANSPARENCY INTERNATIONAL CR.

TEXT: KAREL ŽÍTEK, FOTO: KN

Veřejné instituce musí vědět, kdo skutečně stojí za uchazečem o veřejné zakázky

Její autoři se zaměřili na společnosti, které dostávají objemné veřejné zakázky, ale jejich vlastnická struktura je buď zamlžená, nebo končí v daňových rájích. Tyto společnosti, v drtivé většině s neznámými nebo obtížně dohledatelnými skutečnými vlastníky, zasahují do všech odvětví veřejných zakázek a představují nejen ekonomické, ale i korupční a bezpečnostní riziko. Nezanedbatelná část analyzovaných firem je propojena s politicky aktivními osobami.

Jak její autoři na společné tiskové konferenci novinářů informovali, tyto majetkové struktury se objevovaly v několika typech, a to především jako účast ve společnostech napojených na vlivové skupiny či kontroverzní osoby, účast ve společnostech s nestandardními veřejnými zakázkami či společnostmi s napojením na firmy s majetkovou spoluúčastí státu.

V předešlé analýze z října roku 2013 vítězové veřejných zakázek s přímým vlastníkem z daňového ráje získali veřejné zakázky za 153 miliard. „Nyní jsme se s využitím globálních databází Dun & Bradstreet soustředili na konečné vlastníky z daňových rájů bez ohledu na hloubku analyzovaných vazeb,“ komentuje výsledky studie analytička Bisnode Petra Štěpánová. Současně dodává: „Velkou část finančního objemu veřejných zakázek získaly společnosti s majiteli z Nizozemí, Kypru a Lucemburska, což jsou destinace, které se často využívají k daňové optimalizaci. Daňové úniky v těchto případech odhadujeme na úrovni jednotek miliard korun.“

Nejméně 244 mld. Kč z veřejných prostředků proteklo do firem z daňových rájů:

	říjen 2013	březen 2015
Objem financí	153 miliard Kč	245 miliard Kč
Počet firem	222	410
Hloubka zkoumání	jen přímé vazby	vazby ke konečnému vlastníkovi

Zdroj: Bisnode a Transparency Intl.

Ve veřejných zakázkách za více než 244 miliard korun v posledních osmi letech zvítězilo podle studie 410 společností s vlastníkem v daňovém ráji. „Tyto majetkové struktury se objevovaly v našem souboru v několika typech, a to především jako účast ve společnostech napojených na vlivové skupiny či kontroverzní osoby, účast ve společnostech s nestandardními veřejnými zakázkami či

společnostmi s napojením na firmy s majetkovou spoluúčastí státu,“ hodnotí výsledky analýzy ředitel Transparency International David Ondráčka s tím, že se například jedná o společnost napojenou na významného sponzora konkrétní politické strany, který je souzen za daňové úniky nebo společnost s majetkovým podílem v dceři polostátního podniku, která od něj získává nezanedbatelné množství veřejných zakázek či akciová společnost s majoritní majetkovou účastí státu, jejíž část přímo vlastní offshorové struktury

„Nedáváme jednoduchou rovnici, že každá společnost s vlastníkem v daňovém ráji je kriminální, nicméně neznalost konečného vlastníka společnosti, která pobírá veřejné finance, představuje riziko nežádoucího sponzoringu vlivových skupin či vyvádění finančních prostředků. Veřejné instituce musí vědět, kdo skutečně stojí za uchazečem o veřejné zakázky, jinak opatření proti střetu zájmů a podjatosti nedávají smysl,“ uvedl k tomu analytik Transparency International Milan Eibl.

Ve zkoumaném souboru celkem 410 firem se promítaly různé podoby majetkového napojení na daňové ráje, a to především ve čtyřech trendech. Zprvce to jsou společnosti s napojením na kontroverzní osoby či vlivové skupiny. Sem patří například CGM Morava s.r.o., firma vlastněná offshorovou společností z Kypru. Ta měla napojení na více nestandardních veřejných zakázek, mimo jiné i v oblasti armády. Stejně tak jako několik dalších firem v souboru byla založena tzv. skořápkovou firmou Nordic Victory, která zakládá tzv. ready-made společnosti. Některé z jejich společností byly předprodány kontroverzním subjektům (např. MSB Legal), z nichž některé jsou obviněny z vyvádění veřejných prostředků. Podobnou firmou je Victoria Security Printing s.r.o., založená Viktorem Koženým, která získala veřejnou zakázku, jejíž koncový vlastník je neznámý a schovaný za offshorovou společností na Kypru.

Do druhé skupiny patří společnosti s nestandardními veřejnými zakázkami, jako například CS Com Sys s.r.o., která získala jedinou zakázku od DPP hl. m. Prahy za 192 milionů korun v roce 2009. V minulosti byla majetkově vlastněna offshorem Certonia Trading Limited (kde byl vlastníkem Ivo Rittig). V současné době ji vlastní offshor Gavolux Limited, kde vlastníka nelze otevřenými zdroji dohledat. Vítěz několika menších veřejných zakázek a jedné významné (152 milionů korun) pro Ministerstvo pro místní rozvoj ČR je Tempo Training & Consulting s.r.o., příjemce výrazné dotační podpory, nicméně koncový vlast-

ník je ukryt za offshorem Markridge Limited z Kypru. AUTOCENTRUM-ROZKOŠ, s.r.o., společnost vlastněná WOOD-FOREST GROUP a.s., zas dodala mimo jiné terénní automobily pro státní podnik Lesy České republiky. Majetková struktura WOOD-FOREST je však z necelých 98 procent skryta za kyperskou offshorovou společností YESLEPORT CONSULTANS LIMITED.

Do třetí skupiny patří společnosti z daňových rájů, které vlastní více firem. Například Anavil Investments, offshorová společnost z Kypru, vlastní celkem čtyři autobusové podniky, a to ČSAD Vsetín, Autobusy Karlovy Vary, ČSAD autobusy Plzeň a ČSAD Invest, které kumulují za sledované období veřejné zakázky v hodnotě 7 miliard korun.

A na konec jsme si nechali společnosti z daňových rájů u firem s majetkovou účastí státu. Je to například

TEDOM a.s., spoluvlastněná ze 45 procent firmou z daňového ráje MOUFLECO HOLDINGS LIMITED z Kypru. Sám TEDOM a.s. vlastní 49,9 procent společnosti ČEZ Energo, s.r.o. a současně dostal zakázky souhrnně více než 3 miliardy z veřejných zakázek jak od akciové společnosti ČEZ a.s., tak od spoluvlastněné firmy ČEZ Energo, s.r.o. V rámci majetkové struktury ČEZ a.s. (veřejně obchodovatelné na burze, tedy s častou fluktuací minoritních majitelů akcií) se zas objevily podíly ve firmách z Velké Británie, Lucemburska a USA s neznámými koncovými vlastníky. Tedy minoritní podíl v celkovém rozmezí 10 až 15 procent akcií ČEZ patří neznámým koncovým entitám. Akciová společnost ČEZ a.s. se ve veřejných zakázkách vyskytuje na obou stranách – jako zadavatel i jako dodavatel.

Elektronické dražby jsou na vzestupu

Společnost PROKONZULTA, a.s. patří mezi největší dražební společnosti v Česku a dlouhodobě se v žebříčku dražebníků drží na předních příčkách. Oslovili jsme proto Bc. Mgr. Josefa Machů, dražebníka a licitátora ze společnosti PROKONZULTA, a.s., abychom zjistili aktuální trendy ve zpeněžování majetku v České republice.

Společnost PROKONZULTA, a.s. na trhu působí více než 18 let a organizací a kompletní realizací veřejných dražeb se zabývá již od roku 2000, kdy vstoupil v účinnost zákon č. 26/2000 Sb. o veřejných dražbách. „Kromě organizace veřejných dražeb se však zabýváme i realitní činností, organizací veřejných výběrových řízení či elektronických aukcí. Jaký způsob zpeněžení majetku bude zvolen vždy záleží na klientovi a jeho preferencích, my jsme v tomto ohledu zcela flexibilní,“ uvádí Josef Machů. Podle něj jejich služby pravidelně využívají především insolvenční správci, likvidátoři, samosprávné územní celky a obce. „Insolvenční správci nejčastěji volí klasickou veřejnou dražbu, protože se jedná o transparentní způsob a zpeněžení obvykle probíhá velmi rychle oproti například klasickému prodeji. V posledním roce navíc pozorujeme výrazně zvýšený zájem o elektronické dražby a elektronické aukce. Předpokládáme, že tento trend online zpeněžování bude i nadále růst,“ dodává Josef Machů.

To potvrzují i statistiky veřejně dostupné na webu Centrální adresa, informačním systému o dražbách. 1. ledna 2013 vstoupila v platnost novela zákona o veřejných dražbách, která umožňuje veřejné dražby pořádat i elektronicky. V tomto roce se v České republice zorganizovalo celkem 2 885 veřejných dražeb, z čehož 6,97 % proběhlo elektronickou formou. O rok

později v roce 2014 tvořily elektronické dražby již 22,34 % ze všech veřejných dražeb realizovaných v ČR a do konce roku 2015 je zatím naplánováno 565 elektronických dražeb, které prozatím tvoří 35 %. Více než třetina dražeb v Česku se tedy v letošním roce uskuteční elektronickou formou. Tomuto trendu se nelze divit, online dražby přitahují účastníky díky rychlosti a pohodlí. Za dražbou již není nutné dojíždět a je tak možné se z pohodlí domova účastnit i takové dražby, která by jinak proběhla třeba na druhém konci republiky.

Co se týče dražebního trhu obecně, pokračuje u nás dle Josefa Machů dlouhodobý trend většího počtu menších dražeb na úkor velkých. „Ještě před pár lety byly předmětem dražby často velké areály či budovy za desítky i stovky milionů korun, v současné době převažují menší dražby bytů, rodinných domů, pozemků, ale třeba i pohledávek nebo aut, strojů a různých strojních zařízení. Velké dražby jsou spíše výjimkou a i to je důvod klesajícího finančního objemu dosaženého vydražením, který můžeme ze statistik pozorovat. Celkový počet dražeb, které ročně realizujeme, však naopak roste,“ řekl. Klesající tendenci můžeme dobře pozorovat na grafu, který zobrazuje celkový finanční objem vydraženého majetku od roku 2005.

-pr-

www.prokonzulta.cz

Náš sloupek

Jak se stát antihrdinou

Způsob je poměrně jednoduchý a je pravdou, že na něj nejsem vůbec hrdý. Od 1. 8. 2015 vstoupí v platnost vyhláška o insolvenčních provozovnách. V podstatě jedinou zásadní změnou, ať se na to podíváme z jakéhokoli úhlu, je to, že omezuje počet poboček insolvenčního správce na tzv. 4+1. O nesmyslnosti této vyhlášky (jak lidské, faktické tak i právní) bylo i na těchto stránkách napsáno mnoho, počínaje kolegou Ševčíkem, který provedl právní rozbor neplatnosti a protiústavnosti této vyhlášky, konče rozhodnutím jednoho vrchního soudu o nepřipustnosti omezení počtu poboček insolvenčního správce. A tak my uvědomili práva s hlasitým pokřikem, že nesouhlasíme se změnou takovýmto nezákonným postupem, balíme šanon, stěhujeme nábytek, vypovídáme nájemní smlouvy, abychom byli konformní s „právem“. Ale v hospodě u piva jim to jako správní Češi vytmavíme.

Mgr. Jiří Šebesta,
insolvenční správce

Náměstci složili služební slib

Náměstci pro řízení sekcí na Ministerstvu spravedlnosti ČR (MSP) složili služební slib do rukou státního tajemníka úřadu Jana Lišáka. Ostatní vedoucí zaměstnanci, respektive ředitelé odborů a vedoucí oddělení, kteří spadají pod režim státní služby, složí slib do konce července.

V souvislosti s aplikací zákona o státní službě byla již v červnu dokončena reorganizace, jejímž prostřednictvím ministr Robert Pelikán usiluje o další profesionalizaci úřadu a posílení jeho efektivity. K tomu poslouží především zformování silného legislativního centra MSP, oddělení IT a posílení dohledových složek úřadu.

Služební slib složili náměstek sekce justiční a legislativní Michal Franěk, náměstek sekce mezinárodní a ústavněprávní Petr Jäger, náměstek sekce ekonomické Miroslav Zábranský a náměstek sekce trestní politiky Vladimír Zimmer. „Přechod na službu znamená přelomový okamžik jak pro zaměstnance ministerstva spravedlnosti, tak pro celou státní správu. Složením slibu státní zaměstnanci stvrzují, že v nich Česká republika získává svědomité, nestranné a odborné služebníky. Zároveň hromadně oblékáme uniformu, která není na první pohled vidět, ale jejíž nošení nám přináší řadu povinností,“ uvedl tajemník Lišák.

Dalším klíčovým bodem organizačních změn, k němuž ministerstvo zavazuje programové prohlášení vlády a priority současného vedení, bylo posílit a zvýšit efektivitu oddělení zodpovědných za dohledové činnosti ministerstva.

(red)

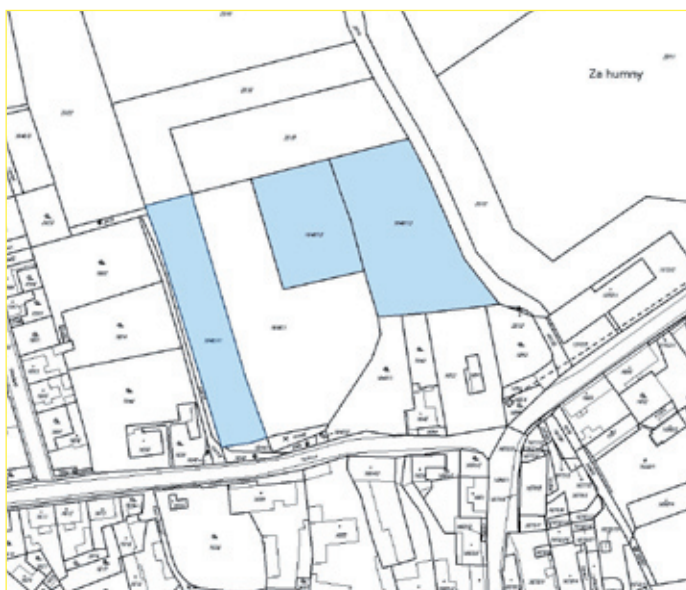
U Obvodního soudu pro Prahu 1 (na snímku) v úterý 14. července pokračovalo jednání ve věci AK Žižlavský versus advokátka Hana Marvanová. Insolvenční správce advokátní kanceláře Veverka & Partneři (dříve AK Veverka & Marvanová) požaduje po advokátce Haně Marvanové vrácení 3,25 milionu korun, které si nechala vyplátit po odchodu z kanceláře jako svůj podíl. Na majetek její bývalé advokátní kanceláře bylo 17. června 2010 zahájeno insolvenční řízení a následně rozhodnuto o úpadku a prohlášení konkurzu. Po zkrachované advokátní kanceláři zůstaly dluhy ve výši přibližně 43 milionů korun a na Hanu Marvanovou podal na popud věřitelského výboru žalobu soudem ustanovený insolvenční správce AK Žižlavský. Jednání pokračovalo výsledkem bývalého společníka Hany Marvanové Jana Veverky. Ten mimo jiné uvedl, že se domnívá, že zmíněnou částku vyplatil ze svého osobního účtu. Po výsledku svědka i právních zástupců obou stran soudkyně Eva Šnajdaufová jednání odročila za účelem zjištění majitele účtu, ze kterého byly provedeny platby ve prospěch žalované, na 30. října 2015.

(red) Foto: KN

EXEKUTORSKÝ ÚŘAD BRNO-VENKOV, Veveří 125, 616 45 BRNO JUDr. Petr Kocián, soudní exekutor

tel.: +420 544 508 311, fax: +420 544 508 312
www.exekutorbrno.cz, e-mail: info@exekutorbrno.cz

POZEMKY BUŠTĚHRAD

okr. Kladno

Výsledná cena: 6.280.000,- Kč

Nejnižší podání: 4.186.667,- Kč

Jistota: 1.000.000,- Kč

Dne: 23.07.2015, 08:30 hod.

Sp. zn. 137 Ex 13712/14

B.715.3

Kompletní podrobný seznam všech dražeb naleznete na: <http://drazby.exekutorbrno.cz>

V daňovém ráji má vlastníka již 13 400 českých firem...

V prvním pololetí letošního roku se počet společností, které mají vlastníka se sídlem v daňovém ráji, zvýšil o 162 na celkových 13 409. Největší zájem byl o USA a Kypr, následují off-shore destinace, které podnikatelům nabízejí relativně vysokou úroveň anonymity. Detailní statistiky za prvních šest měsíců roku 2015 zveřejnila poradenská společnost Bisnode.

V prvním pololetí letošního roku se počet českých společností s majitelem z daňového ráje zvýšil o 162 na celkových 13 409 firem. „Ve srovnání se stejným obdobím roku 2014 se jedná

o 82% nárůst,“ komentuje statistiky analytička Bisnode Petra Štěpánová s tím, že v posledním půl roce jsme sledovali zpomalení trendu odchodů do daňových rájů, nicméně opětovný zájem o vytváření majetkových struktur s využitím destinací považovaných za daňové ráje se mohl zvýšit s oživením tuzemské ekonomiky, kdy se podnikatelům daří a rozjízďejí nové projekty.

Největší přírůstek za prvních šest měsíců roku 2015 zaznamenaly USA (57 nových) a Kypr (26), následují off-shore destinace, které podnikatelům nabízejí vyšší stupeň anonymity Seychely (37), Belize (22) a Marshallovy ostrovy (22).

(red)

Počet českých společností s vlastníkem z daňového ráje								
Země	1H 2015	2014	změna 2014 – 1H 2015	2013	2012	2011	2010	2009
Bahamy	41	42	-1	39	39	35	35	33
Belize	183	161	22	145	118	94	83	77
Bermudské ostrovy	5	5	0	7	7	5	5	6
Britské Pan. ostrovy	430	452	-22	453	455	438	422	424
Gibraltar	72	75	-3	74	74	66	66	70
Guernsey (Velká Británie)	31	28	3	29	30	29	28	26
Hongkong	100	102	-2	91	80	69	59	49
Jersey (Velká Británie)	43	43	0	56	57	59	59	58
Kajmanské ostrovy	21	30	-9	33	37	38	32	33
Kypr	2 123	2 097	26	2 018	1 904	1 705	1 550	1 411
Lichtenštejnsko	227	226	1	237	261	255	245	262
Lucembursko	1 104	1 120	-16	1 144	1 173	1 192	1 254	1 241
Malta	192	177	15	149	122	102	92	82
Monako	57	72	-15	60	51	54	64	48
Marshallovy ostrovy	77	55	22	31	14	5	5	5
Nizozemské Antily	16	15	1	15	16	15	14	13
Nizozemí	4 225	4 208	17	4 368	4 443	4 501	4 519	4 551
Panama	259	243	16	216	199	190	170	162
Ostrov Man	40	40	0	33	35	34	35	35
Seychelská republika	864	827	37	717	512	414	330	262
Spojené arabské emiráty	283	270	13	255	225	214	184	162
Spojené státy americké	3016	2 959	57	2 939	2 903	2 750	2 635	2 545
Celkem	13 409	13 247	162	13 109	12 676	12 196	11 818	11 489

Zdroj: Bisnode

KONKURSNÍ NOVINY

SPOLEHLIVÝ PRÁVNÍ ZDROJ

Na co se můžete těšit v srpnovém čísle?

TÉMA ČÍSLA: Důchodci v exekuci

ČLÁNEK: Přímé zápisy notářem do obchodního rejstříku
Správa a zpeněžení zajištění v insolvenční

Dále naleznete články v pravidelné rubrice Exekuce, Výběr z judikatury, Insolvenční poradně, Naše anketa nebo Komentář k paragrafu.

Chcete navrhnout téma do dalšího čísla?

Napište na info@kn.cz, předmět e-mailu: TÉMA KN

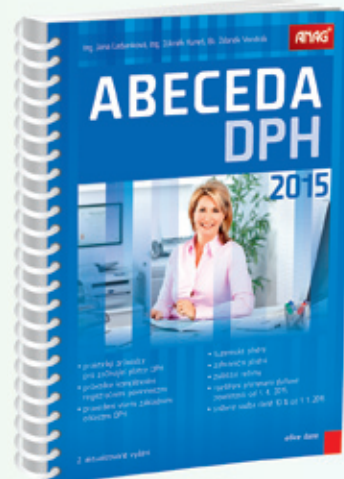

216 stran
brožovaná 329 Kč
obj. kód 5654

352 stran
brožovaná 419 Kč
obj. kód 5643

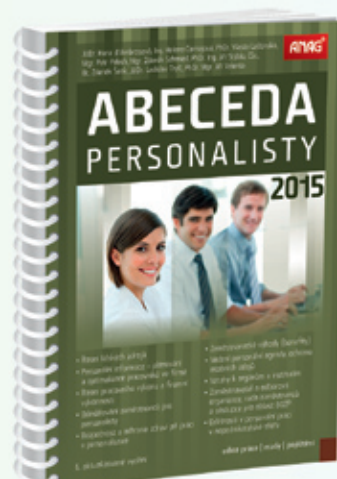
352 stran
kroužková vaz. 599 Kč
obj. kód 2581

1056 stran
vázaná 949 Kč
obj. kód 2584

336 stran
brožovaná 449 Kč
obj. kód 2858

520 stran
kroužková vaz. 549 Kč
obj. kód 5650

ZVEME VÁS NA SEMINÁŘ!

Odškodnění materiálních i nemateriálních újem při ublížení na zdraví podle nového občanského zákoníku

Program semináře

- ▶ předpoklady odpovědnosti za újmu na zdraví
- ▶ rozsah dílčích nároků při ublížení na zdraví, se zaměřením na náhradu za ztrátu na výdělku, náhradu nákladů na výživu pozůstalých, náklady spojené s péčí o zdraví
- ▶ zdůraznění změny oproti starému občanskému zákoníku
- ▶ otázky a pochybnosti nad novou právní úpravou z hlediska dosavadních profesních zkušeností obou lektorů
- ▶ konkrétní modelové případy, ukázka práce znalce při stanovení nemateriální újmy na zdraví

Lektoři:

JUDr. Martin MIKYSKA advokát, přední odborník a znalec se specializací náhrady za ztrátu na výdělku při úrazech a nemoci z povolání, Praha

doc. MUDr. Hrnčíř Evžen, CSc. docent 3. lékařské fakulty UK, přednosta kliniky pracovního lékařství FN Královské Vinohrady, soudní znalec, jeden z držitelů oprávnění podávat znalecké posudky v novém znaleckém oboru „stanovení nemateriální újmy na zdraví“

Místo konání: Praha 1, Jungmannova 30 (Mozarteum)

Termín: 1. říjen 2015

EXEKUTORSKÝ ÚŘAD BRNO-VENKOV, Veveří 125, 616 45 BRNO JUDr. Petr Kocián, soudní exekutor

tel.: +420 544 508 311, fax: +420 544 508 312
www.exekutorbrno.cz, e-mail: info@exekutorbrno.cz

BYT BRNO-LÍŠEŇ,

okr. Brno-město

Výsledná cena: 4.900.000,- Kč
Nejnižší podání: 3.266.667,- Kč
Jistota: 500.000,- Kč
Dne: 28.07.2015, 09:00 hod.
Sp. zn. 137 EX 14930/13

RD ZBRASLAV,

okr. Brno-venkov

Výsledná cena: 1.300.000,- Kč
Nejnižší podání: 650.000,- Kč
Jistota: 200.000,- Kč
Dne: 28.07.2015, 09:30 hod..
Sp. zn. 137 EX 1059/05

RD HOVĚZÍ,

okr. Vsetín

Výsledná cena: 1.600.000,- Kč
Nejnižší podání: 1.066.667,- Kč
Jistota: 350.000,- Kč
Dne: 28.07.2015, 10:30 hod.
Sp. zn. 137 EX 8528/14

BYT STŘÍBRO

okr. Tachov

Výsledná cena: 840.000,- Kč
Nejnižší podání: 560.000,- Kč
Jistota: 200.000,- Kč
Dne: 28.07.2015, 11:00 hod.
Sp. zn. 137 EX 21661/13

POZEMEK TĚRLICKO,

okr. Karviná

Výsledná cena: 120.000,- Kč
Nejnižší podání: 80.000,- Kč
Jistota: 40.000,- Kč
Dne: 11.08.2015, 09:30 hod.
Sp. zn. 137 EX 26059/10

BYT MARIÁNSKÉ LÁZNĚ,

okr. Cheb

Výsledná cena: 313.800,- Kč
Nejnižší podání: 209.200,- Kč
Jistota: 50.000,- Kč
Dne: 11.08.2015, 10:00 hod.
Sp. zn. 137 EX 7108/13

RD BRUMOVICE,

okr. Břeclav

Výsledná cena: 900.000,- Kč
Nejnižší podání: 600.000,- Kč
Jistota: 300.000,- Kč
Dne: 18.08.2015, 09:00 hod.
Sp. zn. 137 EX 3754/05

ID. 1/3 RD BRNO-ŠTÝŘICE,

okr. Brno-město

Výsledná cena: 1.070.000,- Kč
Nejnižší podání: 713.333,- Kč
Jistota: 300.000,- Kč
Dne: 11.08.2015, 10:30 hod.
Sp. zn. 137 EX 10812/11

RD DRNOVICE U VALAŠ.KLOBOUK,

okr. Zlín

Výsledná cena: 900.000,- Kč
Nejnižší podání: 600.000,- Kč
Jistota: 250.000,- Kč
Dne: 30.07.2015, 09:00 hod.
Sp. zn. 137 EX 14298/12